

Rúku

Ísu wíyómpa'a iyówana Rúku tuwímbai-aatai maisuwéna Ísun-aai agaimakáíye. Rúku ímba Yúndaa-waasin-ifo fi'onkaa-waasigo éna tíyofaan-kisau maiyáíye. Kíríki-waasi Ísun-aai isáíwae séna maanáúfái agaiyáíye. Kíríki-waasi arupíse úmaimo méraamba tiráái tain-kwáásín-owe séna maanáái agaiyáíye. Ísu érai'a arupíse-waasi póna arumbó wéuwatinkaiwain-íye. Maníkómpá'á in-aimó sen-ááíyé Maníkóní ámutankon-aaiye sáwí'o um-béyámbá Maníkó maisiyúwáín-aaiye miyán-áái Rúku agaimakáíye.

¹⁻⁴ Óraako Tíófíráasiyo moórá-aai sénaumpo isaaó. Maníkó kentááfímbá paápé uráimba aifa'ó awánaraan-kwaasi mintántáákón-aai simátíma'maesa iyáamba isasá kentáá wésimasimewe. Sáwífa'nanka mináái érai'-aai agaimakáamba minááígóní áwáu kawé'-úmai isé'a aifakén-ááíyé afufumpinkén-ááíyé ánaaenken-aaiye agai-amúne. Ísaraanda-aai érai'-aaiya'i karo'-ááíyá'iyompo mindásafe'a maanáúfái agai-amúmpo toráumai isaaó.

Yónimbo ma'ankáínda-aaimo simámakain-aai.

⁵ Yúndiyaa-marafaken-kawaagon-awí'a Éroti méron-kanaafimba moóráwigon-awí'a Sékaráíya Ápáísaani akún-ándáfákén-kwáási ména Maníkóní ámáán-daumpa'a kisaumo maúwai mérowana awaainínkón-áwí'a Írísápéti

Éronini akún-ándáfákén-ínínkó Maníkóní
ámáán-daumpa'a kisaumo máún-kwaasiti akún-
ándáfákén-ínínkó úwasarai

⁶ Maníkón-aúranka'a minákwá'á kawel-
úmai mésarai Fasi'aénkón-aráái waésarai wení
ámáamba kawel-úmai isésarai

⁷ age-ínimbá ména iyámpói-iyaimba mésarai
wauránaráamba káguraaye.

⁸⁻⁹ Wauránaráamba káguyasa Sékaráíyaani
akúmbá Maníkóní ámáán-daumpa'a kisa maésa
miyá úmae iyésa miwítí kisa tuwínkaa'-ésa
Sékaráíyaamba iyáfasinankowana asaa-wiyúmbó
índa-tantaa'o agaíndasafena Fasi'aénkóní óraa'-
amaan-daumpa'a iyúwasa

¹⁰ asaa-wiyúmbó índa-tantaa'o agái-kánáá
seyaafá'á Yúndaa-waasi máápa'a mésa
Maníkómpá'á inai wésuwana

¹¹ Sékaráíya Fasi'aénkóní óraa'-amaan-
daumpa'a iyúwana asaa-wiyúmbó í-tántáá'ó
agái-tááregóní ayáánúrapa'a wiyómpaken-kisau-
waasigo paápé úwana

¹² Sékaráíya awánéna kantúmba maréna
inkaisúwana

¹³ wiyómpakewi séna Sékaráíyao ímba
inkaisuwó. Maníkómpá'ó inaimó sènda
ísáíntafena enawaainínkó Írísápéti iyámpói
máínífo miníyámpóígón-áwí'a Yóniye siyó.

¹⁴ Ma'ankáínana enarunkó aamoí ínasa fí'on-
kwaasiwara'a aamoí ónááwe.

¹⁵ Ma'ankáíndara'a Maníkóní Ufaen-ámútánkó
miníyámpóígón-arumpimba óraa'a ínana ándá-
aran-done uwóí'o on-dóné ímba náino. Maníkón-
aúranka'a wenáwí'a óraa'a íníye.

16 Wemá óraa'a éna Ísareri-waasisomba tafisínasa miwítí Fasi'aénkó Maníkómpá'á aneka'á ténááwe.

17 Wemá Maníkón-aaimo simátímakowin-awi'a Íráiyaa uráintemba fasi'ámai ména Fasi'aénkóní aifa'á wéna tifoísáye tíráámarine tafisínasa taankarotámai méranaawe. Aaimó ímbo isáíyan-kwaasi tafisínasa arupísemo on-kwáásímó íyantemba ésa kawel'-ímáyáá ónááwe. Miyáumai Fasi'aénkómó kumíndasafena wení waási to'mayaa uwátinkainiye wíyómpakewi súwana

18 Sékaráíya séna kesuwaainínkóekai wauránaráámba káguraufu nóra séra minááísáfé'a érai'e sénaumno súwana

19 wíyómpakewi séna kemá Képarieri mé'a Maníkón-aúranka'a méraunana kawel'-áái siména si'maráísa'a músimamundasafe

20 ímba érai'e sémpo emá ímba aaimó sindá mérenana ánaaen-kanaa kemó súnda-tantaa'a paápé ína kawel'-úmai aaí sínone súwasa

21 máápa'o méron-kwaasi Sékaráíyaamba amu'matuwé mésa sésa óraa'-amaan-daumpa'a nóintafenawa ayáátááka'a méraiyo wésuwana

22 máápa'a kuména ímba aaí súwasa óraa'-amaan-daumpa'a kaainkáámbá awánaraiye suwaná ayáán-kwaame'naame'a wéena ímba aaimó súmba ména

23 wení kísau-kanaa tai'ówana wení naaópa'a kuráíye.

24 Komérowana awaainínkó Írísápéti ámú'a paápé éna aúpá'á séfataase-wiyomba maéna

25 séna Fasi'aénkó kawel'á uwásinkena miyámó

uráintafe'a aamoí é'a ayáátááka'a iyámpói ímbo matinkáúnda misígáémó imbá tai'áiye Írísápéti siyáíye.

Ísumbo ma'ankáínda-aaimo simámakain-aai.

²⁶ Írísápéti ámúka'a ména afa'mórée-wiyomba maisuwówana Maníkó wení kísau-waasigon-awi'a Képarierimba wiyómpakemba ai'marówana Káríri-marafa'a Násareti-naopa'a kuména

²⁷ moóra'-arasigon-awi'a Máriyaambo simámindasafena kunkáiye. Minárásígó ímba waaí maiyón-arasigo Téfitin-andafaken-kwaasiya'a áwí'a Yósepinka'a aai tarímarowana

²⁸ wiyómpakewi Máriyaampa'a kuména séna méwa'ono. Maníkó aamoí uwánkena esé'a méraiye simámuwana

²⁹ óraa'-imayaa éna séna minááígóní áwáu nóran-aaisafenawa síyó súwana

³⁰ miwá séna Máriyaa Maníkó aamoí uwánkáifo ímba áá'a íno.

³¹ Ámú'o kaumáimo iyámpóimo ma'anké áwí'a Ísuwe simánkainone.

³² Wemá óraa'a éna óraa'-waasi-i'a ínasa íyáákamai-Fasi'aenkon-ááninkon-iye sénááwe. Aíwá'nágon-awi'a Téfitimo kawáá-kísáúmó maiyáintemba Maníkó kawáá-kísáú amínana

³³ Yékopun-andafaken-kwaasi kawáá-kísáú waé'wae'a ínana minkáwáá-áwí'á ímbo tai'áínda waé'wae'a íniye Képarieri súwana

³⁴ Máriyaa séna nóra séwa sénó. Kemá ímba waaí maiyé'a úwoi méraumne súwana

³⁵ wiyómpakewi séna Maníkóní Ufaen-ámútánkó esé'a mérainana íyáákamai-Fasi'aenkoni

fasi'aémbá embá amína po ma'ánkénasa áfááran-iyampoi Maníkón-áanimban-iyé sénááwe.

³⁶ Enamááraa-ininkon-awi'a Írísápéti áráamba kéna ámu'a kauráye. Age-ínimbán-iyé wésewana ámu'a kauréna afa'mórée-wiyomba maisúwáye.

³⁷ Maníkó seyaafá-tántáá'á fetói wéena wenkwará'á miyá wéuwankaiye súwana

³⁸ Máriyaa séna Maníkóní kísau-arasi úmpo simásimendantemba Maníkó kembá miyá íniye súwana Maníkó ai'mákowi auwéna iyáye.

Máriyaa Írísápétini namu'ó kuráin-aai.

³⁹ Iyúwana kárika'a Máriyaa ména iyáfasinena minúwóiyáán-úmai Yúndiyaa-marafa'a omápa'-aempa'a moórá-naopa'a wéna

⁴⁰ Sékaráiyaani naaúmpa'a iyéna Írísápétin-awi'a mó tówana

⁴¹ Írísápéti Máriyaa amóisáúmba isówana iyámpóigo anówan-arumpimba ména úwaaauwa úwana Maníkóní Ufaen-ámútánkó Írísápéti arumpimbá óraa'a úwana

⁴² Óraaka séna Maníkó kawé'á uwánkena fi'on-inimba kárika kawé'á uwátinkena embá óraaka kawé'á uwánkaraiye. Ma'ánkénda-iyampoigonkwara'a kawé'á wéuwankaiye.

⁴³ Ímba súwí'wara'-inimba úndanifo kesí Fasi'aénkómbá ma'ánkénda-ininko éma kesí namu'á wétene.

⁴⁴ Enamóisáúmba isáúnana sirumpimbó mérain-iyampoigo aamoí éna úwaaauwa uráye.

⁴⁵ Maníkó simámakain-aai érai'a paápé íniye séndasafena Maníkó kawé'á uwánkáiye Írísápéti siyáye.

Máryaa Maníkón-áámóí éna imó siyáin-aaí.

46 Súwana Máryaa séna kesí imáyáago Fasi'aénkón-áwí'a mósá wémaraisa'a

47-49 Maníkóní kísau-arasi úwoi-arasi únana ken-ímáyáá isaná sirunkó kawé'á isa'á Maníkó kawé'-ámpá'ó mészínkáiwaimba aamoí uwánkaumne. Maníkó óraa-fasi'aenkwarawi óraa'a uwásínkáimba pósa kentáfésa sésa Maníkó kawé'á uwánkaraiye sénááwe. Káfé'o méraan-kwaasiye ánaaembo paápé íyan-kwaasiye mináái símaesa kónááwe. Maníkó áfáá'orawi éna

50 wenaísamaifimbo méraan-kwaasisafena ááémo maé'ón-kwaasiye káfé'o méraan-kwaasiye ánaaembo paápé íyan-kwaasiye arumbá uwátínkámaena iyíníye.

51 Maníkó fasi'aréna fasi'aén-kísáú maéna kentúwí'o mósá máraán-kwaasi tí'mátu'makaiye.

52 Maníkó túwí'o wérain-kwaasi kárika'a múra tinkéna ímbo túwí'o wérain-kwaasi óraaka'a mósá wétinkaiye.

53 Tááimo wétain-kwaasi kawé-tántáá'á tiména sáwífa-tantaa'o makáan-kwaasi ímba tiména tí'mátukaiye.

54-55 Maníkó kentáá síwá'náwara Émbaramuntafenawara'a óraaka séna enkwára enaísaaftitantambo íyawíwara'a sirumbá uwátínkámae'a iyónaumne siyáin-aaí ááka'a makéna kentáá Ísareri-waasisa wení kísau-waasisa wésuwa'nai-iye Máryaa séna

56 Írísápétiye ména kaumbo-wíyómbá maisuwéna wení naaópa'a kunkáiye.

Írísápéti Yónimbo ma'ánkarain-aaí.

⁵⁷ Kumúwana Írísápétini kanaa túwana iyámpói ma'ankówasa

⁵⁸ Fasi'aénkó arumbó uwánkarain-aaí isésa wenamááraawe wení naaópakewiye isésa anówankwara'a aamoí uwánkaraawe.

⁵⁹ Aamoí uwaná miníyámpóígó afakaumboé-no'waamba waúwasa áuma káramai araenáemba ónae sésa afowán-áwí'a Sékáráíyaawe simánkanae uwaná

⁶⁰ anówa séna ímbanifo wenáwí'a Yóniye seró súwasa

⁶¹ miwí sésa ímba ení waásifa'a miyán-áwí'a wéraiye suwaná

⁶² afowámbá áá'a káúnkowasa tiyáán-kwaame'naame'-esa nóran-awira simánkainono suwaná

⁶³ afowá aúfái-wandaai síméro séna waamé'naame úwasa máámúwana agaimaréna wenáwí'a Yóniye séna timúwasa awánésa óraa'-imayaa uwaná

⁶⁴ Sékáráíya agaimaréna ói'a fetói úwana aaí séna Maníkón-áwí'a mósá marówasa

⁶⁵ mindáópaken-kwaasi táá'a úwana Yúndiyaa-marafa'a omápa'-aempa'a mináái wété úwasa

⁶⁶ ísówi óraa'-imayaa ésa sésa miníyámpóígó ánaaemba nóran-kwaasiya mérainiyo sésa Fasi'aénkóní fasi'aémbá wesé'a méraiye siyáawe.

Sékáráíyaamo siyáin-aaí.

⁶⁷ Miníyámpóígó afowámbá Sékáráíyaamba Maníkóní Ufaen-ámútánkó óraa'a uwánkowana Maníkón-aaí simátimena séna

⁶⁸ Maníkó kentáásí Fasi'aénkó éna wení waásisa Ísareri-waasisa súwa'nai ena sáwí-imayaago

ta'ótokaimpinkemba faúsinkaindasafenasa
wéimba póta wenáwíta mósá maránaumne.

⁶⁹ Maníkó wení kísau-waasi
Téfítin-andafakewimba fasi'aén-kwáási
íyáfasinankaraimba póna sáwí'ó úmaisaamo
méraundafinkemba kawé'-ámpátá mésinkainiye.

⁷⁰ Naaófá'á Maníkó mináái wení kawé'-wáási
simátimuwasa agaimakáawe.

⁷¹ Naaófá'á Maníkó kentáásáféna óraaka séna
tíyámbo kembó uwátínkén-kwaasi namuro-wáási
ta'ótokempinkemba métiyanaumne siyáiyé.

⁷² Ááéma Maníkó kentáá síwá'násafena arumbó
uwátínkainda-aai séna wení fasi'aén-áái ááka'ó
maráinda-aai siyáiyé.

⁷³⁻⁷⁴ Maníkó Émbaramu kentáá síwá'násafena
kentáási namuro-wáásífákembá mésinkainata
ímba sáá'a ínata wení kísau maéta

⁷⁵ wenaúranka'a kawé'-úmai arupíse úmai
maé'mae'ó onda-ááisá óraaka'a siyáiyé.
Sékaráíya simásuwena séna

⁷⁶ kesááninkoo entáfésa íyáákarai-Fasi'aenkon-
aaimo simátímíndawi óne sénááwe. Aifa'á emá
Fasi'aénkóní aambá wiyínone.

⁷⁷ Fasi'aénkó wení waásiti sáwí-imayaa
maitiyuwéna kawé'-ámpá'ó métinkainda-aai
wésimatime Fasi'aénkóní aambá wiyínone.

⁷⁸ Kentáási Fasi'aénkó áfááraumai arumbá
uwásinkenasa aafáúmó íyáúsenamo sámó
kaintembá kawé'-ámpátá mésinkenasa sása
kásinkainiye.

⁷⁹ Kumeu'ó in-áémpá'ó méraawi puwíyantafena
táá'ó iwái sama kátinkena kawé'-ámpá'á
métinkainiye Sékaráíya siyáiyé.

80 Súwana miníyámpóígó óraa'a éna kawe'-ímáyáá wéena máásai-marafa'a ména Ísareri-waasi túranka'a paápé índa-kanaa túwana máásai-marafa'a méraiye.

2

Máriyaa Ísumbo ma'ánkarain-ai.

Mátíyu 1:18-25

¹ Minkánaáfímbá Rómu-kamani-oraakon-awi'a Ógásitasi simátimena séna seyaafá'-márafákén-kwáási túwí'a agaénááwe siyáiyé.

² Aifa'á túwí'o agáún-kanaafimba Sáiriniyasi Síriyaa-waasiti kawáágómó méron-kanaafimba

³ namupa'ó maifá'o kuráawi kouwerésa kentí akúmbó méropa'a túwí'o agáiyantafesa tiyáawe.

⁴ Yósepi Téfitin-andafaken-kwaasi póna Káríri-marafa'a Násareti-naopa'a tuwéna Yúndiyaa-marafa'a Téfitini naaópa'a téna mindáoopa'-awi'a Pétaaremufa'a túwana

⁵ awaainín-árásígó Máriyaa ámu'a kaufúwana áwí'o maíndasafena áí'maena túwana

⁶ mindáoopa'a ména iyámpóímo ma'ankái-kánáá túwana

⁷ aifaráán-iyámpóí ma'ankéna iyámpóígoni unáánkwátói úsúrena purumakagóní táúfapimba ánkariye. Túwí'a wéagauwasa sáwífa'-waasi wíyómpimba waásimo wááumo wáén-daumpa'a ówí'a tarówana purumakagóní naaúmpa'a mérena ma'ánkaraiye.

Sipisípiya'o káráwiyowi simátímakain-ai.

⁸ Mináémpá'ó sipisípiya'o káráwiyowi nó'waamba ufá'á wégawaanuwana

9 Fasi'aénkó wení kísau-waasi wíyómpakemba ai'marówana sipisípiya'o káráwiyowifa'a paápé úwana Maníkóní sáma tuwówana kumúwasa awánésa áfááraumai táátafesa uwaná

10 wíyómpakewi séna ímba táá'a íno. Ásé-aai kusimátimunda pósa sáwífa'-waasi isésa áfááraumai aamoí uwánkanaawe.

11 Káfé'a Téfitini naaópa'a iyámpói ma'ánkáisana miniyámpóigóntáfesa Maníkó iyáfasinankaraiwai Fasi'aénkón-iyé sénááwe. Miniyámpóigó kenkwárá'é fí'on-kwaasiye sáwí'o úmaimo méraampinkemba kawel'-ámpá'á métinkainiye.

12 Miniyámpói ampantasámbá úsúmai puru-makagóní táúfapimba máráisa'a koawáné sé'a simásímakain-aai érai'-aai kentáa kawel'-ámpá'á mésinkaindawimba ma'ánkaraiye sénááwe súwasa

13 minúwóiyáámbá wíyómpakewi sáwífa'a paápé ésa Maníkón-áwí'a mósá marésa sésa

14 wíyómpa'a Maníkón-áwí'a mósá maráúmne. Marapá'á Maníkó aamoimó uwátínkáín-kwaasi aaweyáá úmai méraawe siyáawe.

Sipisípiya'o káráwiyowi Ísumbo koawánaraan-aai.

15 Wíyómpaken-kisau-waasi wíyómpa'a kunuwerésa iyúwasa sipisípiya'o káráwiyowi sésa Fasi'aénkómó simásímakain-aaisafeta Pétaaremufa'a koawánanaaisaiye sésa

16 minúwóiyáán-úmai kumbá Máníyaae Yósepiye mésarai purumakagóní táúfapimba Ísumba ánkaroyasa taawánésa

17 wíyómpakewimo siyón-aai miníyámpóígón-áái tasimátimesa

18-20 kouwerésa simásímakain-aaisa érai'-aaiye sésa ísaron-aaisafesa koawánontafesa Maníkón-áwí'a mósá makáawe. Sipisípiya'o káráwiyowi simátimun-aai ísówi imáyáa uwaná Máriyaa mináái áákaraaka'a éna imáyáa uráíye.

Ísun-awi'o simánkarain-aai.

21 Iyámpói ma'ankéna afakaumboé-no'waamba waúwasa miníyámpóígón-áúma káramai araénáémba uwaná áwí'a simánkena anówamo ímbo ámú'o kaurónka'a wíyómpakewimo siyón-awi'a simánkena Ísuwe siyáíye.

Símiyoniye Ánaae'a Ísumbo awánaraayan-aai.

22 Naaófá'ó Mósese aaremó iyámpóímo matinkésa nombó pétuwesa miwítí naaópa'o iyíyan-aaimo siyáin-kanaa túwasarai Yósepiye Máriyaae'a Ísumba áí'mesarai Fasi'aénkómbó amíyanesarai Yérúsaremu-naopa'a kurááye.

23 Fasi'aénkóní áamáamba Mósese agaimaréna séna Fasi'aénkó séna kentí iyámpói aifa'á waai-iyámpóísómbá tí'mae'a kempá'á mátinke'a ení iyámpóíye sénáawe Fasi'aénkó siyáíye Mósese agaimaréna siyáíye.

24 Moóráfa'a Fasi'aénkóní áamáamba agaimaréna séna Maníkóntáfékai ísámai mááufu'-numa kae'á fámai agáékaiyo. Ímbo mááufu'o makékai mááufukaan-dumagon-aráá'a kae'á maimái agáékaiyo siyáíye. Mináái miyá íyantafesarai Ísumba áí'mesarai Yérúsaremu-naopa'a kurááye.

25 Kuyaná moóráwigon-awi'a Símiyoni Yérúsaremufa'a ména kawel'-wáásí éna Maníkón-aaisafena fasi'ámai ména Ísareri-waasi kawel'ó uwátinkaindawimba amu'maréna mérowana Maníkóní Ufaen-ámútánkó wesé'a ména

26 ááéma simámena séna ímba ááéma puwínompo Fasi'aénkóní Káráisitimba awané puwínone simámakaimba

27 Maníkóní ámútanko imáyáa amúwana óraa'-amaan-daumpa'a imérowasarai Ísun-anófoiyai amáamba miyá siyóntafesarai Ísumba ái'maesarai óraa'-amaan-daumpa'a iyúyana

28 Símiyoni miníyámpóí tapéna Maníkóntáféna súwi simásuwena séna

29 Fasi'aénkóo simásímakaanda-aai káfé'a paápé isaná sirunkó kawel'á wéimba pó'a úwoi puwónaumne.

30-31 Seyaafá'-wáásísáféna ísámai kawel'-ámpá'ó métinkaindawimbo iyáfasinankaandawimba é'a awánáúmne.

32 Fí'onkaa-waasi sáma kátinkena kawel'-ámbá aráátiminana póna Ísareri-waasi súwíta sanaambá iyíníye Símiyoni siyáíye.

33 Símiyoni miníyámpóígóntáféna súwasarai anófoiyai isésarai óraa'-imayaa uyaná

34 Símiyoni séna Maníkó kawel'á uwátinkainiye simásuwena miníyámpóígón-anówantafena séna Maníkó maaníyámpóí iyáfasinankaiye. Wentáfésa Ísareri-waasi tuwímbai Maníkóntáfésa kawel'-úmai méwasa tuwímbai tínaaemba uwámenaawe. Maníkó wembá waamékaámbá uwánkáisasa sáwí-aaimo simánkaiyawiti

³⁵ sáwí-imayaa seyaafá'-wáásí túranka'a paápé íniye. Ááiwara-tantaako faiyaráisanamo áí'o in-tenkáámbá umbai-tántáákó enarumpimbá tíniye Símiyoni Máriyaantafena siyáíye.

³⁶⁻³⁷ Moórá-ininkon-awi'a Ánaa Maníkón-aaimo simátimun-ininko ména Ásan-andafaken-inimba Fániyuerin-ayáámúnko éna waaí maiyéna afakaeté-aatai maisuwówana awaaikó puwúwana ayáátááka'a 84 aatai maisuwéna áráamba kéna aasiyaasi-kánáá óraa'-amaan-daumpa'a iména aafáyáara'e fénáímpinka'e nó'waane Maníkón-áwí'a mósá wémarena inai aantembo síndasafena ímba tómbá wénena

³⁸ Símiyoni sún-kanaa wewará'á ewaa'á taména Maníkóntáféna súwi séna miniyámpóígón-aai simátiména Maníkó Yérúsaremufaken-kwaasi sáwí-imayaago ta'ótokaímpinkemba faúsinkaindasafenasa siyáíndawimba wéamu'maraundawintafena miniyámpóígón-aai simátímakaiye.

Yósepiye Máriyaae'a Násareti-naopa'o kurááyan-aai.

³⁹ Yósepiye Máriyaae'a Fasi'aénkómó siyáin-amaamba taí'ásuwesarai Káíriri-marafa'a mindáraití naaópa'a Násaretifa'a koméroyana

⁴⁰ mindáraití iyámpóígo óraa'a uwáwéna fasi'ámai ména kawel-ímáyáá úwana Maníkó kawel'á uwánkaraiye.

Ísu iyámpóíya'a óraa'-amaan-daumpa'o iyáin-aai.

⁴¹ Naaófá'á Maníkó Yúndaa-waasi tíyótaimo í-tánón-kánáá túntemba Ísun-anófoi Yérúsaremu-naopa'a kógo urááye.

⁴² Ísu sísamaifakemba kae'á kumbaimái-aatai maisukónka'a Yúndaa-waasiti áwáu arááiwaesarai mintánómbó náíyantafesarai Ísumba ái'maesarai Yérúsaremufa'a koméroyana

⁴³ mintánón-kánáá tai'ówasa miwítí naaópa'a wété uwaná Ísu Yérúsaremufa'a mérowasarai anófoi ímba awánésarai

⁴⁴ imáyáa ésarai wenamááraase'a aampa'á wéwiye-imayaa ésarai aampa'á wéwesarai fenómpinka'a wétoso uwasarái mindárai miwítí naaóraafine timááraafinemo tíndawe sésarai ayaafái uyambá

⁴⁵ ímba awánésarai ayaafái uwááesarai aneka'á tauwerésarai Yérúsaremufa'a koayaafái úmaesarai kuyambá

⁴⁶ kaumbo-kánáá maisúwóyana óraa'-amaan-daumpa'a mérowasarai anófoiyai awánaraaye. Yúndaa-waasi aaimó simátímún-kwaasiti afufumpimbá Ísu ména miwí táái wéisena minááisáféna tísai úwasa

⁴⁷ anondáá wembá áisai uwaná wení kawe'-ímáyááfínkembá simátimuwasa isésa táátafesa uwasá

⁴⁸ anófoi taawánésarai táátafesarai ésarai tiyáamba píkinesarai anówa séna kesááninkoo enafoékai ayaafái úmaekai wénuyana sirunkó umbai wétaifo nóra séwa miyá wéono súwana

⁴⁹ Ísu séna nóra sékaiya siyaafái wéoyo. Ke-sifoní naaúmpa'a méraumpo nóra sékaiya ímba ísaraayo súwasarai

50 minááígóní áwáu ímba kawe'-úmai ísaraaye.

51 Ímba ísóyana Ísu anófoise'a Yérúsaremufakemba Násareti-naopa'a téna miwí tááisafena ewé símaena wéiyena tamérowana anówa Ísumo urómba imáyáa wéena mérowana

52 Ísu óraa'a uwáwéna kawe'-ímáyáa wéuwasa Maníkówé waásiye aamoí uwánkaraawe.

3

Yónimo simátímakain-aai.

Mátíyu 3:1-12, Mááka 1:2-8, Yóni 1:19-28

1 Rómu-waasiti óraakon-awi'a Táípiríyasi ména kawáá-kísáú maiyéna sísamaifakemba séfataase-aatai maisuwónka'a Yúndiyaa-marafaken-kawaagon-awi'a Póntiyasi-Páírati maúwana Káríri-marafaken-kawaagon-awi'a Éroti maúwana áfákon-awi'a Fírípi wemá Ítúríya-marafa'e Térékónaitisi-marafa'e káráwiyuwana Ráiseniyaasi Ápíríni-marafa'a káráwiyuwasa

2 miyáumai-waasi káráwiyonka'a Ánásiye Káyafaasiye aifa'-ámáán-káwáágórái méroyanka'a Sékáráíyaan-ááninkon-awi'a Yóni máásai-marafa'a mérowana Maníkó aai simámuwana

3 Yóni Yóndani-nonkoni arúfá'á wénena simátimena séna sáwí-imayaa tuwé'a Maníkómpá'á tíya'a nombá maitínkáanana Maníkó kentí sáwí-imayaa maitiyuwáíniye Yóni siyáíye.

4 Miyá súntafena naaófá'á Maníkón-aaimo simátímakowin-awi'a Áísáya agaimaréna séna

moóráwigo máásai-marafa'a ména
 aaamáiyakemba séna Fasi'aénkóní aambó
 wi'ankáiyamba wení aambá arupíse iyana
 minámpá'á wíno.

⁵ Omá'a kárámai ukwítu'mae koró. Kaentaén-
 ámbá arupíse oro. Kumpékaape'o uráin-amba
 maimái kawé'án-oro.

⁶ Maníkó sáwí'o úmaimo méraampinkemba

kawé'-ámpá'ó métinkaindawimba ai'maráínana
 kumínda seyaafá'nánká awánánááwe

Áísáya agaimaréna siyónka'a póna Yónintafena
 mináái siyáie.

⁷ Súwasa Yóni nombá maisinkáínkwaé sésa
 sáwífa'-waasi wempá'á tóso uwaná Yóni
 simátimena séna iyánkó póígon-araa'an-owe.
 Maníkó kentí sáwí-meyamba timínífo nááwa
 sisará iséra inkaisé wéteo.

⁸ Kentí sáwí-kisau tuwé'o Maníkómpá'ó té'o é'a
 kawé-kísáú maíya'a tuwánánaumne. Émbaramu
 kentáá síwá'ná imbá póta Maníkóní kawé'-
 wáásísá úne sé'a miyán-ímáyáá ímba oro. Maníkó
 Émbaramun-aísaafitantamba ónááwemo sénagaa
 maanóntámpínkémba kanaámpó'a waási úráaro
 sisa'á úráawisino. Émbaramun-aísaafitantambo
 uráundawi póta kawé'-wáásísá úne sé'a miyán-
 ímáyáá ímba oro.

⁹ Ímbo kawé'-árámbó iyáín-taimo áwáufimbo
 ayáímai iyafímbó agaisúwáántemba Maníkó
 miyáumai kentí sáwí-meyamba timíníye Yóni
 siyáie.

10 Súwasa isésa sésa simásimenda-aaisa nórásaawa ónaumno suwaná

11 Yóni séna kael'-únánkwátóimo makéwi ímbo makéwi moórá-mora tíméro. Tómbá makéwi ímbo makéwi moórá-mora tíméro Yóni súwasa

12 taakisi-óntámbó máún-umen-kwaasi Yóni nombá maisinkáínkwae sésa wempá'á tésa sésa óraako ómpo nórásaawa ónaumno suwaná

13 Yóni séna ímba karo'á símai óraa'-ontambo maíyamba taakisi-óntán-aantemba máéro súwasa

14 i-wáásí sésa kesáá nórásaawa ónaumno suwaná Yóni séna tinkantuke'a miwítí óntama maénæ ímba seró. Karo'-áái simátíme'a miwítí óntama maénæ ímba seró. Kentí kisaugoni méyántáfé'a ímbo kaórémba tirunkó kawé'a ína'a méraaro Yóni siyáíye.

15 Yúndaa-waasi Maníkómó íyáfasinankaraiwaimba amu'marésa mésa Yónin-
aai isésa óraa'-imayaa ésa sésa Maníkómó íyáfasinankaraiwai wemá Yóniya'i fi'owawa'iyo suwaná

16 Yóni séna kesínaqembo tındawi wemá óraako kembá íyáákaraifo wemó aái síndara'o kemó sendá sáwí'an-íye. Kemá nombá maitinkánaumpo wemá Maníkóní Ufaen-ámútánkómbá ai'maráínana kuména kempímbá óraa'a uwátinkena iyamó agáéntemba íníye.

17 Aawinkwínaumo sipetifímbó mósá makésamo mentúwááwanamo anómba marapá'ó kúmisanamo ásimo fiyúndágo aútúwáísasamo kámakama'o in-íyáfímbó wiyú'maimo agaisuwésamo anómbo naaúmpa'o mósá maráántemba waási miyaráámbá íníye Yóni séna

18 Maníkóní ásé-aaí ísámai kawel'a íwae séna miyán-áái simátíma'maena iyáíye.

Ísumba nombó maiyáñkarain-aaí.

Mátíyu 3:13-17, Mááka 1:9-11

19-22 Yóni simátíma'mae wéiyena sáwífa'-waasi nombá maitinkéna ánaaemba Ísumba maiyankówana inai súwana kampúaran-tawaai tuwínkaa'-úwana Maníkóní Ufaen-ámútánkó mááufu'-numaraamba úmaena ane'l'a kumbérowana aaigó aantemba wiyómpakemba séna emá kesááninko óna'a en-ímáyáá wée'a áfááraumai aamoí uwánkaumne siyáíye.

Yóni Maníkóní ásé-aaí simátimumbanifo Káríri-marafaken-kawaagon-awi'a Éroti áfákon-awaainínkón-áwí'a Érótiyasimba maiyówana mindásafena fí'o-fi'on-tantaa'o sáwí'o úntafena Yóni séna sáwí'a óne súwana Éroti Yónimba áí'mai ándáfa'a ankéna mindásafena sáwí-kisau maimaéna iyáíye.

Ísun-aíwá'náti túwíkon-aaí.

Mátíyu 1:1-17

23 Ísu marapá'l'a kumbéna moórá-waai úmai siyáánkai-aatai maisuwéna wénena Maníkón-aaímo simátiminda ómbarena úwasa waási imáyáa ésa sésa Yósepin-ááninkon-íye siyáawe.

Yósepi afowán-áwí'a Írai úwana

24 Írai afowán-áwí'a Mátáti úwana
Mátáti afowán-áwí'a Rífaí úwana
Rífaí afowán-áwí'a Méri kai úwana
Méri kai afowán-áwí'a Yánai úwana
Yánai afowán-áwí'a Yósepi úwana

25 Yósepi afowán-áwí'a Mátátayasi úwana

Mátátayasi afowán-áwí'a Émósi úwana
Émósi afowán-áwí'a Néamu úwana
Néamu afowán-áwí'a Ésírai úwana
Esírai afowán-áwí'a Nágai úwana
26 Nágai afowán-áwí'a Méati úwana
Méati afowán-áwí'a Mátátayasi úwana
Mátátayasi afowán-áwí'a Sémeni úwana
Sémeni afowán-áwí'a Yóséki úwana
Yóséki afowán-áwí'a Yónda úwana
27 Yónda afowán-áwí'a Yóánani úwana
Yóánani afowán-áwí'a Réša úwana
Réša afowán-áwí'a Sérápáperi úwana
Sérápáperi afowán-áwí'a Síáritiyeri úwana
Síáritiyeri afowán-áwí'a Nérai úwana
28 Nérai afowán-áwí'a Méríkai úwana
Méríkai afowán-áwí'a Éndai úwana
Éndai afowán-áwí'a Kósamu úwana
Kósamu afowán-áwí'a Érimendamu úwana
Érimendamu afowán-áwí'a Éya úwana
29 Éya afowán-áwí'a Yósúwa úwana
Yósúwa afowán-áwí'a Éríyesa úwana
Éríyesa afowán-áwí'a Yórimu úwana
Yórimu afowán-áwí'a Mátáti úwana
Mátáti afowán-áwí'a Rífái úwana
30 Rífái afowán-áwí'a Símiyoni úwana
Símiyoni afowán-áwí'a Yúndaa úwana
Yúndaa afowán-áwí'a Yósepi úwana
Yósepi afowán-áwí'a Yónamu úwana
Yónamu afowán-áwí'a Éráyakimu úwana
31 Éráyakimu afowán-áwí'a Mériya úwana
Mériya afowán-áwí'a Ména úwana
Ména afowán-áwí'a Mátáta úwana
Mátáta afowán-áwí'a Nétáani úwana

Nétáani afowán-áwí'a Téfíti úwana
³² Téfíti afowán-áwí'a Yési úwana
Yési afowán-áwí'a Ópéti úwana
Ópéti afowán-áwí'a Póási úwana
Póási afowán-áwí'a Sárimoni úwana
Sárimoni afowán-áwí'a Násoni úwana
³³ Násoni afowán-áwí'a Ámínándapu úwana
Ámínándapu afowán-áwí'a Ándimini úwana
Ándimini afowán-áwí'a Ánái úwana
Ánái afowán-áwí'a Ēsíroni úwana
Ēsíroni afowán-áwí'a Pérési úwana
Pérési afowán-áwí'a Yúndaa úwana
³⁴ Yúndaa afowán-áwí'a Yékopu úwana
Yékopu afowán-áwí'a Áísáaki úwana
Áísáaki afowán-áwí'a Ēmbaramu úwana
Ēmbaramu afowán-áwí'a Téra úwana
Téra afowán-áwí'a Né'o úwana
³⁵ Né'o afowán-áwí'a Séráki úwana
Séráki afowán-áwí'a Ríyu úwana
Ríyu afowán-áwí'a Péréki úwana
Péréki afowán-áwí'a Ípa úwana
Ípa afowán-áwí'a Síra úwana
³⁶ Síra afowán-áwí'a Kénaani úwana
Kénaani afowán-áwí'a Áfákisati úwana
Áfákisati afowán-áwí'a Sému úwana
Sému afowán-áwí'a Nówaa úwana
Nówaa afowán-áwí'a Rémeki úwana
³⁷ Rémeki afowán-áwí'a Métúsara úwana
Métúsara afowán-áwí'a Ínóki úwana
Ínóki afowán-áwí'a Yéréti úwana
Yéréti afowán-áwí'a Má'árariri úwana
Má'árariri afowán-áwí'a Kénaani úwana
³⁸ Kénaani afowán-áwí'a Ínosi úwana
Ínosi afowán-áwí'a Sėti úwana

Séti afowán-áwí'a Ándámu wemá
Maníkón-áánimban-iyé.

Miwí Ísun-aíwá'ná owé-ímáyáá uráawe.

4

*Waántáwanko Ísumba ma'máímo awánarain-
aai.*

Mátíyu 4:1-11, Mááka 1:12-13

¹ Yóni Ísumba nombá maiyankónka'a Maníkóní
Ufaen-ámútánkó Ísumba óraa'a uwánkena
simámuwana Ísu Yóndani-nomba tuwéna máásai-
marafa'a komérowana

² waántáwanko Ísu sáwí'o índá awánánae
súwana Ísu ímba tómbó nómba ména ayáátááka'a
40 no'waamba waúwana áfááran-aai tówana

³ waántáwanko séna emá Maníkón-ááninko
úne wésempo maanóntámkóntáfé tómbá úréna'a
naanó siyó súwana

⁴ Ísu séna Maníkón-aai aúfáífinkemba séna
tómbó náiyawi aantemba waási ímba
fasi'átinkainifo Maníkómó siyáintemba
seyaafá'á íyana fasi'átinkainiye

siyáimba pó'a emó sénda ímba miyá ónaumne
súwana

⁵ waántáwanko Ísumba áí'maena iyéna
minúwóiyáán-úmai seyaafá'-máráfá'ó
káráwiyon-kwaasi aráánamena

⁶ séna seyaafá'-máráfá'á káráwiyuwo sénamo
símakaimba moóráwigomba kesí imáyááfinkemba
kanaa'á tíménda isa'á embá áménana enáwíko
iyíniye.

⁷ Ken-ímáyáámó mósá máréna'o é'a káráwiyi-
kisau áména káráwiyuwo waántáwanko súwana

⁸ Ísu séna Maníkón-aaí aúfáífinkemba séna
kentí Fasi'aénkó Maníkómpá'á imáyáa
é'a wenáwí'-aantemba mósá maré'a wení
kísau aantemba máéro

siyáifo emó sénda ímba miyá ónaumne súwana
⁹⁻¹¹ waántáwanko Ísumba áí'maena
Yérúsaremu-naopa'a wéna óraa'-amaan-
dankoni amifa'á móankena séna Maníkón-aaí
aúfáífinkemba séna
Maníkó wiyómpakemba wení kísau-waasisomba
ti'maráínasa enká'á káráwiyonaawe.

Moóráfimba séna
óntanka'a aísamai turaráanafo
sésa tiyáántandesá faramónááwe

siyáíye. Mindásafe emá Maníkón-ááninko úne
wésempo maankákémbá ásáfenasa wiyómpakewi
farámbaesa marapá'á múankaaro waántáwanko
súwana

¹² Ísu séna Maníkón-aaí aúfáífinkemba é'a miyá
siyéna moórá-aaíwara'a séna

kentí Fasi'aénkó Maníkómbá
áisai úmai isánae ímba seró

siyáimba emó séndantembo miyámó ékaa
Maníkómbá

áisai úmai isáúsino. Mindásafemo emó sénda
ímba miyá ónaumne Ísu súwana

¹³ waántáwanko seyaafá-tántáátáféna Ísumba
áisai uwáshuwena séna kárika aneka'á taáisai
ónaumne séna auwéna kóuraiye.

*Ísu wení kísau mo ómbakain-aaí.
Mátíyu 4:12-17, Mááka 1:14-15*

14 Kúwana Maníkóní Ufaen-ámútánkóní fasi'aénkó Ísumpimba wérowana Ísu máásai-marafa'a tuwéna Káriri-marafa'a komérowana wenááigo seyaafá'-máráfá'á wété úwana

15 miwítí áamáan-daumpimpa'a

Ísu simátimuwasa seyaafá'nánká wenáwí'a mósá makáawe.

Násaretifakewi Ísumba tínaaembo uwánkaraan-aaí.

Mátíyu 13:53-58, Mááka 6:1-6

16 Minkákembá Ísu kárikomo ma'ééún-daopa'a Násaretifa'a koména Yúndaa-waasi áamáan-aaimo ísón-kanaa aasiyaasi-kánáá áamáan-daumpa'a imáéntemba miyáumai iména Maníkón-aaí aúfáífinkembo simátimindasafena íyáfasinowasa

17 naaófá'á Maníkón-aaimo siyówi Áísáya agaimakón-kwandaai amúwana maiyéna fariyéna moórá-aaí awánéna séna

18 Fasi'aénkóní amútanko kesé'a méraiye. Úwoi-waasisafe kesí ásé-aaí kosimátimiyo séna si'mákaifo Fasi'aénkóní amútanko kesé'a méraiye. Ta'ótokaan-kwaasisafe'a kemá faútínkáana'a méraaro siyé-áái kosimátimiyo. Túrambo kafíkáin-kwaasisafe aneka'á túrambo awánáíyan-aaí kosimátimiyo. Tirumbó umbaimó táínda-waasisafena minúmbái-tántáá'á tai'áíníye siyé-áái kosimátimiyo.

19 Fasi'aénkó wení waási kawé'ó uwátinkainda-kanaagon-aaí kosimátimiyo séna si'mákaiye

agaimaréna siyáíye Ísu simásuwena

²⁰ mináúfái-wándáái owepámai káráwiyowimba aména aaí simátimindasafena mara'á mérowasa mindáúmpá'ó méron-kwaasi aaí sínena úwasa aúrampimba karákówana

²¹ Ísu séna minááímó súna'o isérón-aai afora'á paápé iye súwasa

²² isésa aifa'á kawé'-áái siyé sésa aamoí uwánkesa ánaaemba óraa'-imayaa ésa sésa Yósepin-ááninko éna maankákéwí éna kesáámó úndanten-kwaasin-ifo nóra sénawa miyán-áái síyó suwaná

²³ Ísu séna waási waé'mai-aai sésa emá tíyofaan-waasi ómpo enáúra'a eyáárika kawé'án-uwo wésewe. Mináái kentáfé'a simásuwe sé'a Kápaneamu-naopa'a kawé-kísáú maiyáanata ísaraumpo maanká'á ení naaópa'wara'a miyán-kísáú mauwó kentáfé'a síyambanifo

²⁴ érai'a simátíme sune. Maníkón-aaimo simátímiwai wení waásifa'a Maníkón-aai kosimátiminenamo wimbá wenamááraa sésa kesáámó úndanten-kwaasin-iyé sésa wenáwí'a ímba mósá wémaraawe.

²⁵ Érai'-aai sénaumpo ísáaro. Naaófá'á Maníkón-aaimo simátimakowin-awi'a Íráiyaa méronka'a kaumbo-áátái úmai afa'mórée-wiyomba maisuwéna ímba aa'á téna aawai tówana minkánáá Ísareri-waasiti marafá'á keto'-ínímbá sáwífa'a mérowana

²⁶ Maníkó ímba minkétó'-ínímbá kotúwa'nai ínone séna fí'om-barafaken-keto'-ínímba Sáíndóni-marafa'a Sáréfati-naopaken-ininkomba koáwa'nai uwó séna Maníkó Íráiyaamba ai'marówana kuráiyé.

²⁷ Naaófá'á moóráwigo Maníkón-aaimo

simátímakowin-awi'a Íráisa méronka'a Ísareri-waasiti marafá'á túmo námombo kón-kwaasi sáwífa'a mérowana Maníkó minkwáásísómbá ímbo asófátinkaraimbanifo fi'om-barafa'a Síriyaa-marafaken-kwaasi áúmo námombo kón-kwaasigon-awi'a Néamanimba asófankaraiye Ísu súwasa

²⁸ minámáán-dáúmpá'ó mérowi isésa imáyáa ésa kentáásáféna Maníkó ímba túwa'nai íniiye Ísu wésiye sésa tirunkó ika fówasa

²⁹ íyáfasinesa Ísumba ta'ótokesa tafisímaesa máápa'a kúwákárúwesa miwítí naaó'-omapa ámémpa'a famétuwanaesa uwaná

³⁰ éniyo Ísu tufíntuwena kóuraiye.

Arumpimbá sáwí-amutambo mérowin-ai.

Mááka 1:21-28

³¹ Ísu Káríri-marafa'a Kápaneamu-naopa'a koména Yúndaq-waasi áamáán-aaimo isón-kanaara'a áamáán-daumpa'a iména aaí simátimuwasa

³² isésa óraaka'o sùntafesa óraa'-waasigoraamba siyé sésa táátafesa uráawe.

³³ Táátafesa uwaná minámáán-dáúmpá'á moóráwigo sáwí-amutamba wenarumpimbó méron-kwaasigo óraaka séna

³⁴ Ísu Násaretifakewi óne. Kentáá nórawa ínewa'ono tasínkambaisaawa tai'áínono. Embá awánáúndawi Maníkóni kawé-kísáú-wáásígó óne súwana

³⁵ Ísu sáwí-amutankontafena óraaka séna aseré minkwáási auwé kóuwo súwana misáwí-ámútánkó minkwáási famé'auwowana túranka'a tanaa fówana ímba sáwí'o uwánkomba úwoi kóúwasa

³⁶ awánésa táátafesa ésa keáímbá sésa nóran-aaiya wésiyo. Fasi'aén-áái sáwí-amutantafena óraaka simátímísasa tirumpinkémbá wégowe suwaná

³⁷ miyán-áái Ísun-aai mináémpá'á wété úwasa ísaraawe.

*Ísu tí'o ún-kwaasimo asófatinkarain-aai.
Mátíyu 8:14-17, Mááka 1:29-34*

³⁸ Ísówana Ísu minamáán-dáúmpá'á tuwéna Sáímonini naaúmpa'o iyúmba Sáímonin-áraandaomba áuiya kówana mérowasa Ísumba simámúwana

³⁹ iséna wempá'á téna áuiyagontafena séna tai'aaó súwana mináúíyá tai'ówana iyáfasinkwena tómbá agaimái tímakaiye.

⁴⁰ Úwasa fenómpinka'a fí'o-fi'on-ti'o ún-kwaasi tí'maesa Ísumpa'a tuwaná ayáámba ta'ótorowasa asófaraawe.

⁴¹ Miyá úwasa sáwí-amutantomba sáwífa'-waasi tirumpinkémbá tiyuwésa óraaka sésa Maníkón-ááninko óne simásuwesa kóuraawe. Sáwí-amutamba imáyáa ésa Ísuntafesa Maníkómó iyáfasinankaraiwai iyé-ímáyáá untáféna Ísu aséráaro súwasa tiyuwésa kóuraawe.

*Yúndiyaa-aempa'o Ísu simátímakain-aai.
Mááka 1:35-39*

⁴² Kóuwana aafáúmó iyáúsunka'a Ísu mindáópa'a tuwéna Maníkómpá'á inaimó síndasafena ímba waásimo méropa'a komérowasa ayaafái úmai awánésa sésa kónafo keséta méraao suwaná

⁴³ Ísu séna fí'on-daopimpa'wara'a ásé-
aai Maníkó wení waásimo kawáánin-aai
kosimátimenaumne. Miyámó ondasáféna Maníkó
si'mákaisa'a kunkáumne séna

⁴⁴ tiyuwéna Yúndiyaa-aempa'a koména áamáan-
daumpimpa'a simátíma'maena iyáiyé.

5

*Ísu wení kísau-waasimo táántarain-aai.
Mátíyu 4:18-22, Máaka 1:16-20*

¹ Moórá-kanaa Ísu nonkwaaúnkóní áwáífa'-
awi'a Kénésárétifa'a mérowasa Manikón-aai
isánae sésa tóso ésa famé'maesa tuwaná

²⁻³ kae'á káril'-nompín-taomba nonáamááífa'a
wérowana moórá Sáímoninde wérowana
awánówasa mófáá'o tóróyan-kwaasi mindómpín-
táómba tuwésa mare'mare'-únámbá
wénonkwiyuwana mintáómba úwoi wérowana
awánéna Sáímonini nompín-táómpimba íyátena
Sáímonintafena séna ewaa'á maimaé waaó
súwana ewaa'á fafúsúmaena nonáwáífa'a
kúwana Ísu mimpímbá mara'-ména seyaafá'-
wáásí simátímakaiye.

⁴ Simátimena Sáímonintafena séna nompín-
táómba fafúsúmae nonafufumpá'á kuré ewé
ení waásiye mare'mare'-únámbá túwéwana
nompímbá kumína'a mófáá'a fasínáaro súwana

⁵ Sáímoni séna óraakoo káfé'-no'waamba
miyámó úmae iyúndasa ínta mófááta toráúndasa
úwoisa méraumpo emó séndantemba ónaumne
séna

⁶ nonafufumpá'á wésa mare'mare'-únámbá túwówana nompímbá kumúwana sáwífa'-mofaa'a minúnámpímbá ówítana tararááraántamba úwasa

⁷ moórá-nompín-taompimba miwítí waási mérowasa awánésa tiyáán-tuwaa'a ésa tasúwa'nai oro suwasá tésa minkáé-táómpimba mófáá'a mósá márówana ówítana umbaí téna nompímbó kúwáférááraantamba úwana

⁸ Sáimoni Pítaa miyámó úmba awánéna Ísu óraakon-iye séna aísamaifimba kífaena séna Fasi'aénkóo sáwí-waasi úmpo siyuwé waaó siyáíye.

⁹ Sáwífa'-mofaa'o tóróntafena Pítaawe wesé'o méron-kwaasiye táátafesa uwasá

¹⁰ Sáimoniye mófáá'o to'maésarai núyawí Sépétin-ááninkai-tuwi'a moóráwigo Yémísi úwana moóráwigo Yóni mindáraiye táátafesarai uyaná Sáimoni Pítaa Ísuntafena séna Fasi'aénkóo sáwí-waasi úmpo siyuwé waaó súwana Ísu séna ímba áá'a íno. Mófáá'o to'maé wénomba minkísáú ifátuwe'a káfé'a waási tafisíyasa kesiráái wáero súwasa

¹¹ mindómpín-táómba tafisímaesa nonáámááífa'a mámaresa miwítí kísau ifátuwesa Ísumba arááíwakaawe.

*Ísu námombo kón-kwaasi kawé'ó uwánkarain-
aai.*

Mátíyu 8:1-4, Máaka 1:40-45

¹² Moórá-kanaa Ísu moórá-naopa'a mérowana moóráwigo seyaafá'-áúfá'ó námombo kón-kwaasi Ísumba awánéna óraakon-iye séna aísamaifimba takífaena séna kentáfénamo ankáínamo e kanaa'á aúí'a uwásinkainone súwana

13 Ísu ayáámbe ane'á ta'ótorena séna miyá ónaumpo enáúra'a karefó'a kawáúwiye súwana minúwóiyáámbá kawáúguwana

14 Ísu óraaka séna enáúra'a kawáúwifo naaófá'ó Mósesemo siyáintemba áamáan-kisau-waasifa'a wéma enáú máaraatime póima tímínasa Maníkóntáfésa ísámai tufú'mai agaíyasa seyaafá'nánká awánésa áúrakemba kawáúwiye sénááwe. Énifo enáúra'o uwánkaunda-aai simátimunafó sé waaó Ísu súwana

15 ifátuwena kawe'ó uwánkon-aai simátíma'maena iyúwana minááígó naaó'-nao'a wété úwasa sáwífa'nanka tóso ésa wenáái wéise'a onaná tí'o

in-kwáásí asófatininkwae sésa tóso uwaná

16 éni fo Ísu Maníkómpá'á inaimó síndasafena máásai-marafa'a kógo uráíye.

Ísu aísamaimo pukówaimba kawe'ó uwánkarain-aai.

Mátíyu 9:1-8, Mááka 2:1-12

17 Moóra-kanaa tuwímbai áamáan-kawaa-waasiye áamáambo sun-kwáásíyé Yérúsaremu-naopakene Káríri-aempakene Yúndiyaa-aempakene tóso ésa Ísu moóra-naumpa'a aaimó wésimatimumba taísaraawe. Maníkó Ísumba asófatinkinda-fasi'aemba amúwana mérowasa

18 tuwímbai aísamaimo pukówimba wandaaifímbá marésa taawiya'maé tésa Ísumpa'a máánkáananasa kawe'á ínkwaé sésa tumbá

19 mindáúmpá'á sáwífa'-waasi sisipáá uwasá ímba kanaa'ó iyóraantamba ésa naanamifa'á taawiya'maé imésa afaa'á aúsámaresa ándára

ta'ótoresá túwówana kumémena waásifimbo
Ísumo mérompimba aúranka'a kumúwana

20 Ísu taawiya'maésamo tun-kwáásímó
érai'a kawé'á uwánkainiye-imayaamo
umbá Ísu tuwánéna aísamaimo pukón-
kwaasigontafena séna kesí waásiyo ení sáwí-
imayaa maiyauwáúmne súwasa

21 ámaán-kawaa-waasiye ámaámbo sun-
kwáásiyé keáimbá sésa Maníkó weyáá sáwí-
imayaa maitiyuwáínífo waási ímba miyá ónááfo
Maníkómbá karaánáá'a ánkáíye suwaná

22 Ísu minímáyáámó umbá iséna séna nóra séra
miyán-ímáyáá wéoo.

23 Moóráwigo aísamaimo pukáindawintafena
sénamo ení sáwí-imayaa maiyauwáúmne
sínasamo ésa éraira sí karorá síyó sénááwe. Énifo
moóráwigomo aísamaimo pukáindawintafena
sénamo eyáárika'a iyáfasine waaó sínasamo ésa
éraira sí karorá síyó awánánááwe.

24 Kemá waási úranko marapá'ó méraunda
waásiti sáwí-imayaa maitiyúwáanda-fasi'aemba
tokáumpo aráátíménda awánánááwe séna
aísamaimo pukón-kwaasigontafena séna isaaó.
Íyáfasine ení wandaái maimaé ení naaópa'a
waaó súwana

25 túranka'a iyáfasinkwena wení wandaái
wémaena Maníkón-áwí'a mósá maréna wení
naaópa'a kúwasa

26 seyaafá'nánká táátafesa ésa Maníkón-áwí'a
mósá marésa sésa ímbo awánáúnda-i'a isatá
awánáúmne sésa táátafesa ésa tiyáámba tóipimba
fáákaawe.

*Ísu Rifáimbo áántarain-aai.
Mátíyu 9:9-13, Mááka 2:13-17*

²⁷ Ánaaemba Ísu aampa'á wéwena awánómba taakisi-kísáúmó maúwain-awí'a Rifái taakisimó máún-daumpa'a mérowana Ísu awánéna séna iyáfasine kesé'a tiyó súwana

²⁸ Iyáfasinena seyaafá-tántáá'á tuwéna wembá arááíwa'mae wéna

²⁹ Ísuwe'o náíndasafena wení naaúmpa'a óraa-tomba agaúwasa taakisimó máún-kwaasiye fi'o-fi'on-kwaasiye Rifáini naaúmpa'a tamésa mindáraise'a tamésa tawémandowasa

³⁰ áamáán-kawaa-waasiye miwítí áamáambo sun-kwáásíyé Ísuni kísau-waasisafesa aaisambá tiyésa tísai esa sésa taakisimó máén-umen-kwaasiye sáwí'o on-kwáásísé'a tómbá wénaao suwaná

³¹ Ísu iséna séna tiyofaan-kwaasi kawé'-úmaimo méraan-kwaasi ímba wétuwa'nai-ofo tí'o in-kwáásí wétuwa'nai-owe.

³² Mindásafe'a arupíse úmaimo méraan-kwaasi táántaanasa Maníkómpá'á tíwae sé'a ímba kunkáumpo sáwí'o úmaimo méraan-kwaasi táántaanasa Maníkómpá'á tíwae sé'a kunkáumne

Ísu siyáíye.

*Tómbó aawentamó on-áái.
Mátíyu 9:14-17, Mááka 2:18-22*

³³ Suwasá tuwímbai Ísuntafesa sésa Yóni nombó maitínkáiwaini kísau-waasi moórá-mora-kanaa Maníkóntáfésa imáyáa ésa tómbá ímba wénesa inai aantemba wésewasa áamáán-kawaa-waasiti kísau-waasiwara'a miyá wéofó ení kísau-waasi

ímba miyá ombá tóné noné úwoi wénaawe. Nóra sésawa miyá wéoo suwaná

³⁴ Ísu séna moóráwigo aaremó maíndawi amááraasomba tanómbó kautimínda miwísé'a méraínasa aamoí ésa mintómbá ímba a'áo sénááfo úwoi nánááwe.

³⁵ Ánaaemba minkwáásígómbá ái'mae kóiyana minkánáá amááraasomba tirunkó sáwí'a ínasa tómbá a'áo sénááwe Ísu séna wemó ánaaemba tiyuwénamo iyíndasafena mináái siyáíye.

³⁶ Ísu mináái simátimena maarán-áái waé'mai-aai séna ááéraan-ampantamo afaa'ó wéraisasamo ombá aú-ampanta ímba kárámai wéfaruwowe. Miyámó iyana aú-ampantago sáwí'a ínana ááéraan-ampantago aú-ampantaraamba ímba íniye.

³⁷ Aú-anda-aran-domba ááéeraa-sipisipi-asianafeumpimba ímba wéfatimaraawe. Miyámó iyanamo éna aú-anda-aran-donko óraa'a éna ááéraan-anafeumba kafaména sáwí'a ínana mindómbá úwoifa'a fatiwiniye.

³⁸ Mindásafesa aú-anda-aran-domba aú-sipisipi-asianafeumpimba wéfatimaraawe.

³⁹ Ááéraan-anda-aran-dombo naawímó ombá sésa ááéraan-anda-aran-donko ásé wéíye sésa aú-anda-aran-domba ímba sínkáíye wésewe.

6

Ísu sambaatísáfénamo siyáin-aai.

Mátíyu 12:1-8, Mááka 2:23-28

¹ Moórá-kanaa Yúndaa-waasimo saagon-kánáárá'á Ísuwe wení kísau-waasiye kísaufa'a

wíti-ton-kisaufa'a wéwesa wení kísau-waasi
wíti-aramba kútúmai ási pítuwesa nowasá

² áamáán-kawaa-waasi tuwímbai tuwánésa sésa
saagaan-kánáá aambá fáí'makaawa'a nóra séra
miyá wéoo suwaná

³ Ísu séna naaófá'á Téfitimo uráimba aúfáífimbo
agaimakáin-aaigoni áwáu ímba ísaraawe. Téfitiye
wení waásiye táái tówana

⁴ Téfiti Maníkóní áamáán-daumpa'a iyéna
Maníkón-aúranka'o makón-tomba imaiyéna
wénena wení waási timúwasa naráawe.
Mintómbá úwoi-waasi ímbo né'ómbanifo áamáán-
kísau-waasi aantembo né'ómbaniye. Téfiti
mintómbá imaiyéna timúwasa nonká'á Maníkó
ímbo aaisambá siyáimbanifo kesí waási miyá
owa'a aaisambá ímbo seráámbá wésewe.

⁵ Wíyómpakemba waási úranko pó'a saagaan-
kánáárá'ó káráwiyaundawi úmpo saagaan-
kánáárá'ó waásimo kísau máémba kendén-ye
Ísu siyáie.

Ayáámbo kemporaráin-kwaasigon-aai.

Mátíyu 12:9-14, Mááka 3:1-6

⁶ Moórá-kanaa Yúndaa-waasimo saagon-
kánáárá'á Ísu áamáán-daumpa'a iyéna
wésimatimuwana moóráwigo ayáánúrapa'-
ayaambo kemporarón-kwaasi mérowasa

⁷ áamáán-kawaa-waasiye áamáámbo sun-
kwáásiyé mésa Ísuntafesa saagáiyá póna
minkwáásímó kawel'ó uwánkainataamo éta
ta'óto'maisa aafintá maiyankánaumne sésa
Ísumba awánomba

8 Ísu minímáyáámó umbá iséna ayáámbo kemporarón-kwaasisafena séna iyáfasine kemó méraundara'a imauwó súwana iyáfasinena Ísumpa'a túranka imaúwana

9 Ísu miwísáféna séna moórá-aaisafe'a tísai ónae'a sune. Kentáási áamáan-aafimba nóin-aaiya wéraiyo. Saagaan-kánáará póta kawekísáúsááwá máúm sáwí-kisausaawa wémaumno. Waási túwa'nai onasasááwá kawerá óna tinkamonasasaawa puwónááo tísai ena súwasa ímba aai suwaná

10 Ísu mótuwana-metuwana éna ayáámbo kemporarón-kwaasisafena séna enayáamba fárútuwao súwana ayáamba fárútuwowana kawe'á uwáankowana

11 miwí tirumbá áfááraumai sáwí'a úwasa nóra úmaisaawa tufuwónaumno sésa kemó mérompimba keáímbá siyáawe.

*Ísu wení kísau-waasimo táántarain-aai.
Mátíyu 10:1-4, Mááka 3:13-19*

12 Minkánáará'á Ísu fenómpinka omápa'a iména ímba aúmá waéna Maníkómpá'á inai símae wéiyuwana

13 siyarówana Ísumbo arááiwa'mae kun-kwáási táántowasa iyúwana minkwáásífkémbá sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasi toráumai séna kesí aantá-waasin-owe séna túwí'a siyáie.

14 Miwí túwí'a séna moóráwigo Sáímoniye séna aú-awi'a Pítaawe simánkena moóráwigo Pítaan-áfáko Énduruni moóráwigo Yémísini moóráwigo Yónini moóráwigo Fírípini moóráwigo Pátóromiyuni

15 moóráwigo Mátíyuni moóráwigo Tómaasini moóráwigo Áráfíásin-ááninko Yémísini moóráwigo Sáímoni wemá Rómu-kamani-waasi ti'mátuwanæ siyáiwaini

16 moóráwigo Yémisin-ááninko Yúndasini moóráwigo Yúndasi-Ísakerioti wemá ánaaemba Ísumba wení namuro-wáásímó aráátímakaiwai miyáumai-waasi Ísu táántaraiye.

*Ísu sáwífa'-waasifimba kísaumo maiyáin-aai.
Mátíyu 4:23-25*

17 Omápakemba Ísu miwísé'a arúfá'a kumbérowasa wembó arááiwáún-kwaasi sáwífa'nanka Yúndiyaa-aempakene Yérúsaremu-naopakene Táyaa-naopa'e Sáíndóni-naopa'-non-awaifakene sáwífa'-waasisomba tamésa

18 Ísun-aai isánae sésa tí'o ún-kwaasiwara'a asófátinkainkwæ sésa tóso ésa sáwí-amutamba tirumpimbó méron-kwaasiwara'a tóso uwaná Ísu sáwí-amutamba tirumpinkémbá maitiyuwówasá

19 tí'o ún-kwaasi Ísun-ane'á ta'ótoraanana sí'a tai'áínkwæ sésa miyá uwaná fasi'aémbá tokéna póna mintí'á asófátinkaraiye.

*Tirunkó kawé'á éna sáwí'a énamo índa-aai.
Mátíyu 5:1-12*

20 Ísu miyá uwátinkena wení kísau-waasi tuwánéna séna kembiwí Maníkó súwa'nai ínkwæmo sewí Maníkó miwí kawé'á uwátinkena miwíyá'á wégawaaniye.

21 Káfé'a tááimo wétaiwai tirunkó fetóí ína'a méraaro. Maníkó kanaá uwátinkainiye. Káfé'a tirunkó sáwí'a isa'á ifi'ó wétaawi tirunkó fetóí

ína'a méraaro. Tirunkó kawe'á ina'a wiyáái ónááwe.

²² Kembiwí kemá waási úranko kumpaapé uráundawintafe'a fasi'ámaimo méraawi waási tínaembo uwátinkesa tíyámbo uwátinkesa sáwí-aaimo simátinkesa sáwí-waasin-owemo síyamba tirunkó fetói ina'a méraaro.

²³ Miyá iya'a tirunkó kawe'á ina'a imá wéte'a wiyómpakemba kentí kawe'-mékámbá maénááwe. Naaófá'á miwí tíwá'ná miyá ésa Maníkón-aaimo simátímakaawi sáwí'a uwátínkaraawe.

²⁴ Énifo marapákén-tántáá'ó makáawi káráwiyoro. Tirunkó kawe'ó wéin-tanta'a é'a makáamba pó'a ímba moórá kawe'-mékámbá maénááwe.

²⁵ Káfé'a tímú'o faiwái káráwiyoro. Ánaaemba táái táíniye. Káfé'a wiyááimo owí káráwiyoro. Ánaaemba ifi'á tánááwe.

²⁶ Naaófá'á kentíwá'ná karo'-ááímó simátímakaawi-tuwi'a mósá makáamba pósa miyámó sésamo kentúwí'o mósá méréwa'o é'a káráwiyoro Ísu siyáíye.

*Namuro-wáásí kawe'á uwátínkáaro-aai.
Mátíyu 5:38-48*

²⁷ Ísu simátimena séna kemó simátíménda-aai ísáaro. Kesááimo isé'o é'a kentí namuro-wáásí tirumbá kawe'á uwátinke'a tíyámbo uwátínkéwi kawe'á uwátínkáaro.

²⁸ Sáwí-aaimo simátínkéwi kawe'á uwátínkáaro. Sáwí'o uwátínkéwimo é'a Maníkómpá'á inai símai miwí túwa'nai oro.

²⁹ Táá'o tuwaumíya'o é'a ímba anondáá tínkame'a aneka'á waé-tíméro. Kentí

unáánkwátói maiyésa sésa aneka'á maénae síya'o é'a ímba a'áo seró.

³⁰ Moórá-tantaa'a simiyó síya'o é'a úwoi tíméro. Kendémó moórá-tantaa'o maíya'o é'a ímba fuwafí sé'a síméro seró.

³¹ Kembó tirááímo táínda-i'o úmáimo túwa'nai íya'a miwí miyáumai túwa'nai oro Ísu siyáíye.

³² Ísu simátimena séna seyaafá'nánká kenti waási-imayaamo owasamó ombá anondáá miwí-ímáyáá wéowe. Sáwí'o on-kwáásí ímba kawé'-wáásí ombánifo miwítí waási-imayaamo owasamó ombá anondáá miwí-ímáyáá wéowe. Miyáumaimo kenti waási-imayaa aantembo íyanamo éna Maníkó ímba kawé'-mékámbá tímínifo kenti namuro-wáásíwárá'á imáyáá tíméro.

³³ Seyaafá'nánká kawé'ó uwátínkáán-kwaasi kawé'á wéuwatinkaawe. Sáwí-waasiwara'a miyá wéowe. Miyámó onten-úmai kawé'ó uwátínkáán-kwaasi aantembo kawé'ó uwátínkéwanamo éna Maníkó ímba kawé'án-owe síníye. Kentí namuro-wáásíwárá kawé'á uwátínkáaro.

³⁴ Sáwí-waasi ánaaemba siménááwe-imayaa ésa wétimewe. Ánaaembo tímíyan-kwaasi aantembo tímíyanamo éna Maníkó ímba kawé'án-owe síníye. Ánaaemba siménááwe-imayaa ímbo íyamba úwoi tíméro.

³⁵ Kentí namuro-wáásí kawé'á uwátínke'a imáyáá tíméro. Anondáá simíwae-imayaa ímbo íyamba úwoi tíméro. Miyámó íyambo é'a Maníkómpákémbá kawé'-mékámbá maénááwe. Maníkó wentáfésa ímba súwimo sen-kwáásí

úwoi túwa'nai ena sáwí-waasiwara'a miyá isasá pósa waási kembiwí miyámó ombá tuwánésa sésa Maníkó wíyómpakewin-áánintomban-owe sénááwe.

³⁶ Kentifo arumbó uwátínkáíntemba miyán-oro Ísu siyáíye.

Ímba sáwí-aaí simátíméromo siyáín-aaí.

Mátíyu 7:1-5

³⁷ Tuwáné'o é'a sáwí-waasiye síyanamo éna Maníkó kentáfénawara'a miyá sínífo tuwáné'o é'a sáwí-waasiye sefó. Umbai-tántáá'ó timíyanamo éna Maníkó kenkwará'á miyá ínífo umbai-tántáá'á tíméfo. Sáwí'o uwátinkaiya'o é'a mintántáá'á ímba imáyáamo íyamba ifátúwáaro. Miyámó íyanamo éna Maníkó kemó sáwí'o ombá maitiyuwáíníye.

³⁸ Timíyantemba Maníkó anondáá kembá timíníye. Tómbó tíméwasamo nawááesa aráá'o máraántemba Maníkó miyá úmai sáwífa-tantaa'a timíníye. Miyáumaimo tíméntemba Maníkó miyá íníye Ísu siyáíye.

³⁹ Ísu simátimena waé'mai-aaí séna moórá aúgafítawí moórá aúgafítawimba ayáán-to'maesarai ímba kanaa'á kóyááfo miyámó ésaraimo ésarai maipímbá tanaambá fáyááye.

⁴⁰ Iyámpóímo ésa uwáítái'-on-kwáásí ímba iyáákanaafo miwí táái ísámaesa íyantemba ónááwe Ísu siyáíye.

⁴¹ Ísu simátimena séna kentúrampimba iya-arumbó wéraisalo ombá ímbo awánaamba kentí

waási tuwáné'a enaúrampimba ayaantambá wéraiye wésefo ímba miyá seró.

⁴² Kentúrampimbo iya-arumbó ímbo awánaamba nóra séra kentí waási túrampinkemba tiyaantambá maitiyuwánae wéseo. Kaumbo-kae'-ááiwará'-wáásín-ofo kentúrampinkemba iya-arumbá maisuké'a tuwáné'a kentí waási túrampinkemba tiyaantambá kanaa'á maitiyuwánaáawe Ísu siyáíye.

Taaigó arambó iyáín-aaí.

Mátíyu 7:16-20, Mátíyu 12:33-35

⁴³ Ísu simátimena séna kawé-táigó ímba sáwí-aramba iyáísana sáwí-taigo ímba kawé'-arámbá wéiyaifo

⁴⁴ mintáigón-aramba awánésa sáwí-taiye kawé-táiyé wésewe. Fekómó éna ímba áwiyanda-arankaamba iyáínífo fe'-arambá iyáíníye. Antirígó afo'afáá'-arankaamba ímba iyáínífo antirí-aramba iyáíníye.

⁴⁵ Miyáumai kawé'-wáásí kawé'-ímáyááfínkémbá kawé-kísáú máéwasa sáwí-waasi sáwí-imayaafinkemba sáwí-kisau wémaewe. Tirumpin-ímáyááfínkémbá wésewe Ísu siyáíye.

Naambó urááyawi-taai.

Mátíyu 7:24-27

⁴⁶ Ísu simátimena séna kentáfésa óraako óne sembánifo kemó simátimunda-aaí ímba arááiwa'mai kawé'á wéowe.

⁴⁷ Kempá'ó tésa kesáái isésa kawé'-úmaimo arááiwaiyawí miyán-kwáásímó simátíméndara'a isáaro.

48 Naambá ónae sésa marafímbá mai'á u'maé kumémesa óntamba kusaafá ésa minká'á naamayaámba múfaimai naambá úmaraiyana aa'á téna óraa'-nomba fínana mindámbá ímbo tawisínda fasi'ámai wéena óntanka'-namba póna úwoi wéíniye. Miyaráán-úmai waásimo kempá'ó tésa kesáái isésa kawé'-úmaimo arááiwaéwi fasi'ámai ménaawe.

49 Énifo kesáái isésamo ímbo kawé'-úmaimo isáiyawi miyán-kwáásímó simátíméndara'a isáaro. Naambá ónae sésa ímba mai'ó ukésamo iyamba paáká'á úmakaiyana óraa'-a'a téna nombá fiyéna mindámbá tawísísuwainana sáwí'a íniye. Miyaráán-úmai ímbo kesáái isámaimo kawé'ó iyawi ímba fasi'ámai ménaawe Ísu siyáiyé.

7

Rómu-i-waasigon-aaí.

Mátíyu 8:5-13

1 Ísu mináyáátáá'-áái simátimena Kápaneamu-naopa'a kúwana

2 Rómu-i-waasiti kawáágó wení kísau-waasi aráái tówimba áí'a úwana puwíndasafena wéuwana

3 minkáwáágó Ísumo taméron-aaí iséna Yúndaa-óraa'-waasisafena séna Ísumba koái'mae tíyana taasófankaino séna ti'marówasa

4-5 Ísumpa'a óraaka kosésa minkáwáágó Yúndaa-waasisa súwa'nai ena kentáásí ámáán-damba úmakaifo kawé'-wáásí po kawé'-úmai koáwa'nai ínone suwaná

6 Ísu iséna miwísé'a wéna minkáwáágóní naambá ewaa'ó wéronka'a kúwana minkáwáágó

wení waási simátimena séna Ísumba kosimáme'a maará seró. Óraakoo kentáási kawáágó séna kemá kári'-waasi úmpo emá óraa'-waasi ómpo ifátuwe kesí naaúmpa'a ímba iyínone.

⁷ Mindásafe'a ímba empá'á kosimámakaumpo ímba kesí naaúmpa'o íyínda úwoi aaí aantemba sinaná kesí kísau-waasi asófáíno.

⁸ Kewará'á kawáá-kísáúgóní áwáuma awánáúnda kesí kawáágó sisa'á wení kísau maé'a kesí i-wáásísáfé'a súnasa kesí kísau wémaewe. Moóráwigontafe sé'a waaó súnana wisa'á moóráwigontafe sé'a tiyó súnana tisa'á kesí kísau-waasisafe'a miyá uwómó súndantemba miyá wéiye siyé. Ísumba kosimáméro súwasa ti'marówi tésa tasimámúwana

⁹ Ísu mináái iséna áatafena éna kowaeréna wembó arááiwa'mae kun-kwáásísóntáféna séna simátime sé'a minkwáási Rómu-waasigo kentáféna súwa'nai índa-fasi'aemba tokáiyé wésifo kesí waási Ísareri-waasifinkene fí'on-kwaasifinkene ímba miyán-áái wésewe Ísu súwasa

¹⁰ ti'marón-kwaasi kouweré tésa taawánomba kísau-waasigo kawé'-úmai mérowasa taawánaraawe.

Ísu moóráwigombo íyáfasinankarain-aaí.

¹¹ Ísu kárika'a ména tiyuwéna wení kísau-waasiye sáwífa'-waasiye kúmba Néni-naopa'a wéna

¹² mindáókoni óntan-kusaigoni ontará'ó kúnka'a moórá-keto'-ininkon-ááninko puwúwasa taawiya'maésa sáwífa'-waasi anówae wétuwana

13 Fasi'aénkó anówambo awánómbo arumbá uwánkena séna ímba ifi'á taaó séna

14 makón-taarera'a kota'ótorowasa taawiya'maé tun-kwáásí tamáúwana Ísu séna ifó'-wáásígóo íyáfasinaao súwana

15 pukómpinkemba íyáfasinena aaí súwana Ísu anówantafena ái'mae waaó súwasa

16 seyaafá'nánká táatafesa ésa Maníkón-áwí'a mósá marésa sésa káfé'a Maníkón-aaimo sin-kwáásí óraa'-waasi kentááfimbá paápé iye. Maníkó ai'maráísana wení waásisaamo súwa'nai índa-waasisa kúmiye suwaná

17 mináái Ísuntafesamo sun-ááígó Yúndiyaa-aempa'a seyaafá'-áémpá wété uráiyé.

Yóni nombó maitínkáíwain-aaí.

Mátíyu 11:2-19

18 Minááígó wété úwasa Yónini kísau-waasi isésa Yónimba kosimámúwana wení kísau-waasiyai táántowasarai tuyaná

19 simátimena séna Ísumba maanáái koáisai okaiyó. Emá kumínonemo siyáawiya'o fí'owawa ónómpo kemá kumíndawimba amu'maránaumno siyé. Kosekaiyó Yóni súwasarai isésarai

20 Ísumpa'a tasimámesarai Yóni nombó maitínkáíwai si'maráísakai empá'á túye. Yónimo simbá kumínonemo siyáawiya'o fí'owawa ónómpo kemá kumíndawimba amu'maránaumno siyé. Ísumba tasimámúyana

21 minkánááfimbá Ísu sáwífa'-waasi fí'o-fi'on-ti'a ún-kwaasi kawé'á uwátinkena sáwí-amutamba tirumpinkémbá wémaitiyuwena túrambo kafíkón-kwaasi túramba awánamai kawé'á uwaná

22 Ísu Yónimo ti'marón-kwaasisafena séna tauwerékai awánááyane isááyane Yónimba kosimáme sékai túrambo kafíkaiwai túramba awánamai kawel'á owaná táá'o káúnkaiwai táá'a ísááwana tisamaimo pukaiwai kawel'-úmai tñ-taawaná námombo kaiwái kawel'á uwátinkena pukáan-kwaasi íyáfasintinkena úwoi-waasi ásé-aai simátimena séna

23 kentáfésa ímba kae'-ímáyáá íyawi tirunkó kawel'á wéiye siyé. Yónimba kosimámekaiyo Ísu súwasarai kurááye.

24 Yónini kísau-waasiyai tauwerésarai kuyaná Ísu Yónin-aai seyaafá'-wáásí simátimena séna Yóni máásai-marafa'a méraisa'a koawáné nóran-imayaawa wéera koawánaraao. Fiyúndá toréna umó móma'mema'o intenkáán-kwáásí Yóni iyé-ímáyááwá uráao. Ímbanifo Yóni ímba miyán-kwáásín-ifo fasi'aén-kwáásín-iyé.

25 Nóran-imayaawa wéera koawánaraao. Kawel'-únánkwátói úmakain-kwaasi Yóni iyé-ímáyááwá uráao. Ímbanifo miyán-kwáásí kawel'-únánkwátóiwara óntawara'-waasi óraa'-waasiti naaúmpa'a méraawe.

26 Nóran-imayaawa wéera koawánaraao. Maníkón-aaimo siwái Yóni iyé-ímáyááwá uráao. Ewé Maníkón-aaimo siwáín-iyé. Érai'a simátime sune. Wemá Maníkón-aaimo siyáawi íyáákaraiye.

27 Maníkón-aai aúfáífimba Yónin-aai símai agaimaréna séna

Maníkó séna isaaó. Moóráwigomba ai'maráanana kesáái maimaéna ení aifa'a wéna ení aambá wiyíníye siyáíye

agaimaréna siyáimba Yónintafena siyáiyé.

²⁸ Simátíme sé'a Yónini kisaugo seyaafá'-waásítí kisaugomba íyáákaisana Maníkó kawé'a uwánkaraifo Maníkó wení waásiya'o kawáánin-kwaasi óraa'-waasiye úwoi-waasiye óraa-kawé'a uwátinkainiye Ísu siyáiyé.

²⁹ Taakisimó máún-kwaasiye úwoi-waasiye mináái isésa Maníkómó siyáin-aaí érai'-aaí póta konanasá nombá maisinkáínkwaé sésa Yónimpa'a kuráawe.

³⁰ Énifo Yóni Maníkóní aambó aráátímakaimba áamáan-kawaa-waasiye áamáambo sun-kwáásiyé minámbá tínaaemba uwámesa ímba nombó máumba kóuraawe.

³¹ Ísu moórá-aaíwara'a simátimena séna káfé'o méraan-kwaasi nóran-kwaasiyaanewa sénaumno.

³² Miyán-kwáásiyáámbán-owe. Iyámpóísomba naaópa'a marupímbá mésa ááféma wétesa moórá-aempa'o méraan-iyampoi táántesa sésa tiyé'a imá seró. Moórá-isa súna'a ímba táásái uráawe. Tirumbó in-ísá súna'a ímba ifi'á taráawe siyáawe. Énifo miníyámpóímó uráantemba maaméraan-kwaasi miyá wéowe.

³³ Yóni nombó maitínkáíwai ména ándá-aran-domba ímba wénena Maníkóntáféna imáyáa éna tónkwará'á ímba wénaisa'a wentáfé sé'a sáwí-amutamba arumpimbó méraiwain-iye wésewe.

³⁴ Kemá waási úranko mé'a ándá-aran-donkwara tónkwará'á náúna'a kentáfé sé'a ándá-aran-done tónté'o námae íyíwai póna taakisimó máén-umen-kwaasiye sáwí'o on-kwáásítí waásin-iye wésewe.

35 Énifo Maníkó simátímakaintembo owí sésa Maníkó kawel-ímáyááwáráwín-iyé wésewe Ísu siyáíye.

Ísun-aísamaiya'a masawémbo fatíyain-aai.

36 Moórá-kanaa áamáán-kawaa-waasigon-awi'a Sáimoni Ísuntafena séna kesí naaúmpa'a tómbá tamandaaó súwana wení naaúmpa'a iyéna tómbá iwénowana

37 mindáópaken-aankaro'-ininko Ísu áamáán-kawaa-waasigoni naaúmpa'a ména tómbá wénaiye-aai minínínkó iséna óntan-anafeumpimba asaa-wiyúmbó úm-basawembo wéromba maimaéna

38 mindáúmpá'á iyéna Ísun-ánaaempa'a aísamaifimba iména ifi'á wétowana a'ni ka'maéna Ísun-aísamaiya'a kumúwana minínínkó ayáátáá'-a'nontausamba aísamaiyakemba wéuwaena aísamai wéamo'nena asaa-wiyúmbó úm-basawemba aísamaiya'a fatímarowana

39 áamáán-kawaa-waasigo Ísumbo áántowi awánéna imáyáa éna séna minkwáásígó Maníkón-aaimo siwáímó inkakaa aísamaiya'o ita'ótokain-ininko aankaró'-ínínkó iyé-ímáyáá isinó séna miyán-ímáyáá úwana

40 Ísu minkwáásígóntáféna séna Sáimoniyo moórá-aai simámenae súwana minkwáásígó séna óraako siyó súwana

41 Ísu séna moóráwigo óntambo tímiwai ména moóráwigomba sáwífa'-ontamba siyáánkai-taemo'-ontamba aména moóráwigomba kári'-ontamba moórá-taemo'-ontamba amísana

⁴² aanáfómbó amí-kánáá tisasarái óntamba ímba wéraisasarai saafá uwááesarai wempá'á tiyana séna kanaán-ifo ímba méyámbá maénaumpo kenkáítí méyán-túwí'a tuwígaufatuwaumpo kokaiyó siyáíye-aaí Ísu Sáímonimba simámena séna mindásafena miyámó sintáféna minkáé'-wáásígórái tirunkó aamoí wéuwankaaye. Moóráwigo áfááraumai aamoí wéuwankaimba nááwa'iyó Ísu áísai ena súwana

⁴³ Sáímoni séna sáwífa'-ontambo maiyénamo aanáfómbó ímbo máamisanamo méyán-áwí'a tuwígáúfatuwaiwai óraa'-aamoí wéuwankaiye Sáímoni súwana Ísu séna mindásafe'o súnnda é'a sene simásuwena

⁴⁴ koutauséna minínínkómbá awánéna Sáímonintafena séna minínínkómbá awánaao. Ení naaúmpa'o iyúnda kentáásí áwáu sísamaimo non-kwiyi-nómbá ímba siménana minínínkó ifi'á taisaná a'nimá sísamaiya'a kúmísana wení a'nóntausamba uwákáíye.

⁴⁵ Ímba aaweyáá uwásinkaanana minínínkó sísamai taamó'na-amo'na uráíye.

⁴⁶ Kentáásí áwáu ímba si'nómpá'á masawémba asinkáánana minínínkó sísamaiya'a asaa-wiyúmbó im-básawémbá fatímai asínkáíye.

⁴⁷ Mináái simáme sune. Minínínkóní seyaafá-sáwí-ímáyáá maisuwáúnda póna kembá óraa'-aamoí uwásinkena miyán-tántáá'á kawé'á uwásínkáíye. Énifo moóráwigombo kári-sawitanta'o maisuwáúnda kári'-aamoí uwásínkáíye Ísu Sáímonintafena simásuwena

⁴⁸ minínínkóntáféna séna ení sáwí-imayaa maisuwáúmne súwasa

⁴⁹ wesé'lo tómbó wénon-kwaasi keáimbá sésa waásiti sáwí-imagaa wémaitiyuwaiwai mindá nórán-kwaasiya'iyó suwaná

⁵⁰ Ísu miníníntóntáféna séna kentáfé amankúnkúmba óna'a ení sáwí-imagaa maisuwé'a kawé'á uwánkaumpo aáno úmai enarunkó kawé'á ína waaó Ísu siyáiyé.

8

Tuwímbai-inimba Ísumbo arááiwakaan-aai.

¹ Minkákémbá Ísu naaó'-nao'a óraa'-naopimpa'e kári'-naopimpa'e wénena Maníkó wení waásimo kawáánin-aai ásé-aai simátíma'maena iyáiyé. Ísuwe wení kísau-waasi sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasi wénuwasa

² tuwímbai-ininte wénesa miníníntómbá tuwímbai tí'a úwana Ísu kawé'ó uwátínkaron-inimba uwasá tuwímbai tirumpinkémbá sáwí-amutambo maitíyukain-inimba uwaná moórá-inimba Mágátáraa-naopakemba áwí'a Máriyaa Ísu wenarumpinkémbá afakaeté-sawi-amutambo maiyáúkon-ininko úwana

³ moórá-ininkon-awí'a Yóána awaaikón-áwí'a Súsá wemá Érotini naanka'ó káráwiyowi úwana moórá-ininkon-awí'a Súsáana úwasa tuwímbai-ininkwara'a uwasá miyáumai-inimba ésa kentí moparáwímpínkémbá Ísune wení kísau-waasiye túwa'nai úmaesa kuráawe.

*Moóráwigo ánáuntumbo tu'makáin-aai.
Mátíyu 13:1-23, Mááka 4:1-20*

4 Naaó'-naoken-kwaasi sáwífa'a Ísumpa'a tóso uwaná Ísu simátimena séna

5 moóráwigo ánáuntumba maimaéna kísau'fa'a wéwena mátu'maraisana tuwímbai-anauntumba aampa'á kuwéraisasa waási tasasámpasukaawana numagó fáí'nasukaiye.

6 Tuwímbai-anauntumba óntankwara'-marafimba kuwéna karuwéna anoníyaim-barafa'a póna aáénkaraiye.

7 Tuwímbai-anauntumba karaampa'á kuwéna kárúraisana karaan-tantáákó fandundupásukaiye.

8 Tuwímbai-anauntumba kawé'-máráfimbá kuwéna karuwéna óraa'a éna arambá imái sáwífa'-aramba iyáiye. Ísáán-kwaasi ísámai

kawé'án-oro Ísu siyáiye.

9 Súwasa Ísuni kísau-waasi Ísuntafesa minkwáé'mái-ááígóní áwáu sinatá ísáano suwaná

10 Ísu séna Maníkó wení waásimo kawáánin-aaigoni áwáumo simátimunda Maníkó kembiwí imáyáa tímisa'a wéisafo fí'on-kwaasi waé'mai-aai aantemba wésimatimumpo ísáámbanifo ímba ísámai kawé'á wéowe. Awánaambanifo ímba awánamai kawé'á wéowe Ísu siyáiye.

11 Ísu simátimena séna minááígóní áwáumo sendá ísáaro. Moóráwigo ánáuntumbo tu'maráínten-úmai Maníkón-aai simátímísana

12 tuwímbai-anauntumbo aampa'ó kúmimba waási tirumpintá kúmísasa Maníkón-aai

ísááwana waántáwanko imáyáa éna Maníkón-aaisafesa timankúkumba íyana sáwí-ampakemba kawel'-ámpá'á métínkáífo séna tirumpinkémbá tamaimái úwoifa'a wétiyuwaiye.

¹³ Tuwímbai-anauntumbo óntankwara'-marafimbo kúmimba waási tirumpintá kúmísasa Maníkón-aai isésa aamoí ombánifo ímba tirumpimbá ta'óto'mai kawel'á ontáfésa kárika'a timankúkumba owaná fí'o-fi'on-tantaako tisasá miwán-ímáyáa ésa Maníkón-aai ifátukaawe.

¹⁴ Tuwímbai-anauntumbo karaampimbó kúmimba waási tirumpintá kúmísasa Maníkón-aai ísáámbanifo marapá'-úmbái-tántáátáfésa imáyáa úmae nésa ónta-imayaa úmae wénesa fí'o-fi'on-tantaa'a maénae símae nésa miyán-ímáyáágó Maníkón-aai faráátasuweisasa ímba Maníkóní kísau wémaewe.

¹⁵ Tuwímbai-anauntumbo kawel'-márafímbó kúmimba waási tirumpintá kúmísasa Maníkón-aai isésa kawel'-ímáyááwárá'-wáási isésa tirumpimbá ta'óto'mai kawel'á ésa fasi'ámai mésa Maníkóní kísau maésa fí'owi wétuwa'nai-owe Ísu siyáiyé.

*Ómbó kúrakain-aai.
Mááka 4:21-25*

¹⁶ Ísu simátimena séna ómbó kúra'maraamba ímba aúpá'a marésa ímba taare-améndaampa'a maránááfo afora'á mósá makéwasa seyaafá'nánká naaúmpa'o iyíyamba awánánááwe.

¹⁷ Miyámó oten-úmai aúpá'ó wérain-tantaa'a seyaafá'á aforá paapé ínasa awánánááwe. Kumeupá'ó wérain-tantaa'a aforá paapé ínasa awánánááwe.

18 Ísáán-aai imáyáa úmai kawel'án-oro. Maníkón-aaimo ísámaimo kawel'ó owí Maníkó túwa'nai ínasa moórá-aaiwara'a isánááwe, Maníkón-aaimo ímbo ísámai kawel'ó ésa karo'á sésa kawel'-úmai wéisaumne sewí tirumpinkémbá maimáinana ímba wéíniye. Mindásafe'a ísáán-aai imáyáa úmai kawel'án-oro Ísu siyáíye.

*Ísun-anówawe áfárawaisai-taai.
Mátíyu 12:46-50, Mááka 3:31-35*

19 Súwasa Ísun-anówawe Ísun-áfárawaisaiye tésa sáwífa'-waasi Ísuwe mésa sisipáá uróntafesa ímba naaúmpa'o íyúmba máápata tamérowasa

20 mindáúmpá'ó méron-kwaasi Ísuntafesa sésa enanówe enáfárawaisaiye embá awánánae sésa máápa'a taméraawe suwaná

21 Ísu seyaafá'-wáásísáféna séna Maníkón-aaimo isésa kawel'ó iyawi kesinówe kesífárawaawin-owe Ísu siyáíye.

Óraa-fiyunda torówanamo Ísu mafaimakáin-aai.

Mátíyu 8:23-27, Mááka 4:35-41

22 Moórá-kanaa Ísu wení kísau-waasisé'a nompín-táómpimba iyátena nonkwaaúnkóní menáípa'á kónae séna miwísé'a kúmba

23 Ísu aúñ-kwaigurówana minkwaaúmpá'á óraa-fiyunda torówana nonkó tufántááfan-éna nompín-táómpimba ówitowasa kúwáfekunafo sésa

24 inkaisésa Ísumba koaúsésa sésa óraakoo puwúnafosaawe suwaná Ísu iyáfasinena fiyúndágonte nonkóntétafena óraaka séna

mafáékaiyo súwasarai fiyúndágoe nonkóe'a mafáúyana nonkó étuwowana

²⁵ Ísu simátimena séna kentáfé'a nóra séra ímba timankúnkúmbo onkákéná wéseo súwasa táátafesa ésa keáimbá sésa nórán-kwaasiya isanawá fiyúndágoe nonkóe'a wenáái isaíyó sésa tiyáámba ufakésa táátafesa ésa siyáawe.

*Sáwí-amutamba arumpinkémbó maisukáin-aaí.
Mátíyu 8:28-34, Mááka 5:1-20*

²⁶ Simásuwesa mindómpín-táómpimbo kumbá Káríri-marama tínaaempa'a wérowana Kégésaa-marama túrampa'a wérowasa

²⁷ mimbáráfá'ó kumbá Ísu mindómpín-táómpinkemba mimbáráfá'á kumúwana moóráwigo mindáópakewi Ísumpa'a téna wenarumpimbá sáwí-amutamba mérowana póna ayáátáaka'a unáánkwátói-iyaimba ména ímba wení naaúmpa'o maúmba waásimo utátínkón-ontan-aifa'a mérowana

²⁸⁻²⁹ sáwífa-kanaa misáwí-ámútánkó sáwí'a uwáńkowasa waási káráwiyesa aiyayaanka'a kárá'umarowana minándá tarátuwena misáwí-ámútánkó áí'maena máásai-marafa'a máánkarowana Ísumo túmba awánéna wáá'a túwana Ísu sáwí-amutankontafena séna auwé kóuwo súwana Ísu óraakon-iyé séna aísamaifimba kífaena óraaka séna Ísuwo iyáákamai-Fasi'aenkon-ááninko ómpo sínkamona fonifo nóra uwásínkainono súwana

³⁰ Ísu séna enáwí'a nááwa'ono súwana minkwáásígó sáwífa-sawí-amutamba wenarumpimbó mérontafena séna kesúwí'a sáwífa'nanka úne séna mérowasa

³¹⁻³² omápa'a sáwífa-poi mésa umá wénowasa
minkwáásígó arumpinké-sáwí-ámútántómbá
Ísuntafesa óraaka sésa waántáfa'a ímba
si'maraaó. Mimpóí tirumpintá si'maraaó
suwaná miyán-oro súwasa

³³ sáwí-amutantomba minkwáásígón-
arumpinkemba kárúwesa póí-tirumpimba
koférówasa mimpóísómbá seyaafá'á
ámémpakemba tuwaantantésa nonkwaaúmpímbó
kúwáférómba putásowasa

³⁴ póíya'o káráwiyowi awánésa minúwóíyáán-
úmai naaópa'a wésa kisaufaka'o méron-kwaasi
mósimatim-besimati uwasá

³⁵ isésa koawánánae sésamo kumbá Ísumpa'a
kotúwaandu ésa awánomba sáwí-amutamba
arumpinkémbó kóun-kwaasigo unáánkwátói
úmarena Ísun-aísamaifimba kawé'-úmai
mérowasa koawánésa táatafesa uwasá

³⁶ Ísu minkwáásígómbó kawé'ó uwánkawasamo
awánon-aai simátímúwasa

³⁷ isésa áfááraumai táatafesa ésa pósa Kégésaa-
marafaken-kwaasi seyaafá'nánká Ísuntafesa sésa
maambárafá'á ifá siyuwésa kóuwo suwaná
nompín-táómpimba íyátowana

³⁸ sáwí-amutambo maisuwón-kwaasigo
Ísuntafena óraaka séna esé'a kónae súwana
ímbanifo

³⁹ ení naaópa'a kuré Maníkómó embó kawé'ó
uwánkáín-aai kosimátimiyo súwana Ísumo
uwánkon-aai mindáópa'a simátíma'maena
kuráíye.

Inaamarúgóe aaregónté-taai.

Mátíyu 9:18-26, Mááka 5:21-43

⁴⁰ Ísu Káriri-waaunkoni menáípákémbá
nompín-táómpimba kouweréna túmba sáwífa'-
waasi amu'makówana túwasa aamoí uwaná

⁴¹⁻⁴² moóráwigo áamáán-danka'o káráwiowin-
awi'a Yáírasi téna Ísu óraakon-iyé séna
aísamaifimba kífaena óraaka séna kimbora
kesiyáámúmba puwíndasafena wéifo tiyé ane'á
kota'ótorenana asófáino súwana minínáámárúgó
sísamaifakemba kae'á kumbaimái-aatai
maisukáin-arasigontafena afowá tasúwana Ísu
wesé'o kúmba sáwífa'-waasi Ísumba úkúresa
arááíwa'mae kuwaná

⁴³ moórá-ininkomba áí'a ún-ininko
sísamaifakemba kae'á kumbaimái-aatai
naaeyámba ankówasa ímba kanaa'á
asófankowana mináí'á úwoi wérowana

⁴⁴ minínínkó sáwífa'-waasifimba Ísumba
arááíwa'mae wéwena wení unáánkwátói-araiya'a
kota'ótorowana mindááéyáanko é'ankowana

⁴⁵ Ísu séna nááwawa kesí unáánkwátóiya'a
ta'ótóráína'iyo súwasa seyaafá'nánká sésa
ímbaniye suwaná Pítaa séna óraakoo sáwífa'-
waasi famé'maesamo íyómpimba ta'ótokaawe
súwana

⁴⁶ Ísu séna kempínké-fásí'áénkó moóráwigomba
kawé'ó uwánkáimba awáné'a sé'a moóráwigo kesí
unáánkwátóiya'a ta'ótokaiye sune súwana

⁴⁷ minínínkó imáyaa éna ímba aúpá'á úmpo
é'a suwánaraiye-imayaa éna anakembá tata'á
úwana Ísun-aísamaifimba kífaena seyaafá'-wáási
túranka'a wení unáánkwátóiya'o ta'ótorowanamo

asófankon-aaí simátimuwana

⁴⁸ Ísu séna kesímánaako kentáfé sé érai'a súwa'nai índawin-iyé séndá póna áí'a

é'ánkáífo kawé'-úmai waaó Ísu siyáíye.

⁴⁹ Ísu mináái wésuwasa áamáán-danka'o káráwiyowini naaópaken-kwaasi tésa Yáírásintafesa sésa enayáámúnko pukáífo óraakontafe ténafo simámuwo suwaná

⁵⁰ Ísu mináái iséna Yáírásintafena séna minááisáfé ímba áákauraumo indá kentáfé amankúnkúmba inaná enayáámúnko kawé'-úmai méíniye Ísu séna kúmba

⁵¹ Yáírásini naankóní ewaa'á wéna arááiwa'mae kun-kwáásísóntáféna maanká'-méwaro séna Pítaane Yónine Yémísine minárásígón-anófoiye tí'maena naaúmpa'o iyúmba

⁵² mindáúmpá'ó méron-kwaasi óraa'-ifi'a wétowana Ísu séna ímba ifi'á taaró. Minárásígó ímba pukáífo úwoi aúma wéraiye súwasa

⁵³ minkwáásísómbá é'a pukuráíye-imayaa ésa Ísun-awíyáái uwaná

⁵⁴ Ísu minárásígón-ayáánka'a ta'ótorena séna inaamarúgóo iyáfasinaao súwana

⁵⁵ minárásígón-amanko arupimbá túwana minúwóiyáámbá iyáfasinowana Ísu séna tómbá amíyana náino súwasarai

⁵⁶ anófoi táátafesarai uyaná Ísu óraaka séna kemó únda-aaí ímba simátímékaiyo siyáíye.

*Ísu wení waási kísaura'o ti'mákain-aai.
Mátíyu 10:5-15, Mááka 6:7-13*

¹ Ánaaemba Ísu wení kísau-waasi sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasi táántowasa tuwaná waási tirumpinkémbá sáwí-amutamba maitíyu'mae'a nóro-fasi'aemba tiména tí'o índá-waasi asófatinkai-fasi'aemba tiména

² séna Maníkó wení waásimo kawáánin-aai kowésimatime'a tí'o índá-waasi wéasofatinke'a oro séna

³ aampa'ó wíyamba ímba moórá-tantaa'a maimaé koró. Táúmba ímba maimaé wé'a tón-únámbá ímba maimaé wé'a tómbá ímba maimaé wé'a óntamba ímba maimaé koró. Moórá-mora unáánkwátói timantentén-úmai kufé'mae koró.

⁴ Maníkón-aaimo simátimiyantafe'a moórá-naopa'o wíyamba naambó timíya'a mindáúmpá'-aantemba mé'a kentí kísau maimái tai'é'a mindámbá tuwé'a fí'on-daopa'a koró.

⁵ Moórá-naopa'o wíyasamo ímbo naambó timíyana Maníkó mindáópaken-kwaasi ímba aamoí uwátinkainifo aiyowái'a é'a tísamaifakem-baramo uwáéntemba uwá'mare'a koró Ísu simátimuwasa

⁶ wení kísau-waasi tuwésa naaó'-nao'a wénesa Maníkóni ásé-aai simátíma'mae wéwesa tí'o ún-kwaasi asófatinkafa'a kuráawe.

*Éroti Ísun-aaimo ísarain-aai.
Mátíyu 14:1-2, Mááka 6:14-16*

⁷ Ísuni kísaugon-aai símae iyúwana Káriri-marafaken-kawaagon-awi'a Éroti mináái iséna óraa'-imayaa uráiyé. Ísuntafesa tuwímbai sésa wemá Yóni nombó maitínkaraiwai pukáimpinkemba iyáfasinkaiye suwasá

8 tuwímbai sésa wemá Maníkón-aaimo simátímakaiwain-awi'a Íráiyaa pukáimpinkemba iyáfasinenena méraiye suwasá tuwímbai sésa wemá naaófá'á Maníkón-aaimo simátímakaawifinkemba moóráwigo pukáimpinkemba iyáfasinkaiye suwaná

9 Éroti miséyááfá'-áái iséna séna kemá séwánasamo Yónimba anuwarambá kambísówanamo pukáimbanifo minááímó wéseмба nááwa'iyompo awánánaumne Éroti símae iyáiyé.

Sáwífa'-waasi tómbó tímakain-aai.

Mátíyu 14:13-21, Mááka 6:30-44, Yóni 6:1-13

10 Ísuni aantá-waasi Ísumo timún-kisau maisuwésa wempá'á tésa seyaafá-kísáúmó máún-aai simámúwana Ísu miwí aantemba tí'maena Pétésáíta-naopa'a komérowasa

11 énifo sáwífa'-waasi isésa arááiwa'mae kuwaná Ísu tuwánéna aamoí éna Maníkó wení waásimo kawáánin-aai simátimena tí'o ún-kwaasi asófatinkaraiye.

12 Asófatinkowasa fenómpinka'a wení kísau-waasi sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasi Ísumpa'a tésa sésa ímbo sáwífa'-waasi méraapa'an-ifo fenáíndara'a tí'márénasa ewaa'-náópimpa'a wénesa tóné naané saafá oro suwaná

13 Ísu simátimena séna kemá tómbá tíméro súwasa miwí sésa kári-tomba séfataasewara kae'-mófáá'wará'á wéraifo sáwífa'-waasifimba íмба kanaan-ínifo tómbá koméyánorowa wéseno áísai esa suwasá

14 sáwífa'-waasi 5,000 waai uwasá aarewé iyámpóiye mérowana Ísu wení kísau-waasisafena séna unkwima'mái tuwínkaa tuwinkaa'-úmai 50 50 mara'lá méraaro simátíméro súwasa

15 isésa miyá uwátinkówana

16 Ísu séfataase-tonkwara kae'-mófáá'wará'á maisoréna wiyómpa'a kararéna Maníkóntáféna súwi simásuwena mintómbá tafántafan-úmai wení kísau-waasi tímúwasa misáwífa'-wáási tímúwasa

17 seyaafá'nánká nowaná tímú'a fówasa Ísuni kísau-waasi mintón-ayai sísamaifakemba kae'á kumbaimái-unampimba fáítuwana ówitaraiye.

Pítaa Ísuni áwáumo siyáin-ai.

Mátíyu 16:13-19, Mááka 8:27-29

18 Moórá-kanaa Ísuwe wení kísau-waasiye mérowana Ísu aantemba Maníkómpá'á inai simásuwena tísai ena séna kentáfésa seyaafá'nánká nóran-kwaasiyewa wéseo súwasa

19 miwí tuwímbai sésa emá Yóni nombó maitinkáándawi óne sewasá tuwímbai sésa naaófá'á Maníkón-aaimo simátímakaandawin-awi'a Íráiyaa óne sewasá tuwímbai sésa naaófá'á Maníkón-aaimo simátímakaandawi pukáandafinkembo iyáfasinkaandawi óne wésewe suwaná

20 Ísu séna kembiwí kentáfé'a nóran-kwaasiyewa wéseo súwana Pítaa séna Maníkó iyáfasinankaraiwaimba Yúndaa-waasisa wéamu'maraundawisa óne súwana mináái ímba simátíméro Ísu óraaka siyáiyé.

Ísu puké'a iyáfasinanaumnemo siyáin-ai.

Mátíyu 16:21-28, Mááka 8:31-9:1

21 Ísu séna mináái ímba simátíméro simásuwena
 22 séna kembá waási úrankomba sí'o índa-i'a uwásinkesa Yúndaa-oraa'-waasiye óraa'-amaan-kisau-waasiye áamáambo sen-kwáásíyé tínaaemba uwásimesa sínkamiya'a púwóndanifo kaumbo-kánáá maisuwéna Maníkó íyáfasisinkainiye Ísu siyáíye.

23 Ísu seyaafá'nánká simátimena séna kembó sirááiwaenae síyawí tirááiimo táínda-tantaa'a ímba ta'ótóráaro. Kemó púwónda-aaraa-taimo súwaata'mae'o kondantembá kembó sirááiwaiyawí umbai-tántáá'á aasiyaasi-kánáá timíyasa minúmbái-tántáá'á úwoi maimaésa sirááiwaenaawe.

24 Tirááiimo táínda-i'o ésa ímba kawé'-úmai ménaafo kentáfesa ísámai tirááiimo táínda-tantaa'o tuwésamo puwésa aúí'a úmai maé'mae'a ónááwe.

25 Mararáké-séyááfá-tántáá'ó wémaesamo puwíyambo éna mintántáákó ímba túwa'nai íníye.

26 Kesááiwara kenkwará'ó tigaemó uwásínkáamba pó'a ánaaemba kemó marapá'ó kúmónnda miwí sigáé uwátinkanaumne. Kemá waási úranko ánaaembo kesí sáwara kesifoní sáwara wíyómpakembo Maníkóní kísau-waasiti sáwara'o marapá'ó kúmónnda miwí sigáé uwátinkanaumne.

27 Érai'a simátime'a súné. Tuwímbai maanká'ó méraan-kwaasi ímbo pukénka'a Maníkó wení waásimo kawáánimba awáné'a ánaaemba puwónááwe Ísu siyáíye.

Ísu fí'on-kuwawaa'o faúkáin-aaí.

Mátíyu 17:1-13, Mááka 9:2-13

²⁸ Ísu simátimena afakaumboé-no'waana'i miyáumai waéna Pítaane Yónine Yémisine tí'maena inaimó síndasafena omápa'a iména

²⁹ inai wésuwana ói'a fí'on-oi'a faufúwana wení unáánkwtóiyakemba waení'a kéna tógáyáagaya úwasa

³⁰⁻³¹ awánomba kae'-wáásíyái wíyómpakemba paápé ésarai mindárai-tuwi'a Mósesee Íráiyaae'a Yúndaa-waasi tíwá'nárai Ísuwe'a aaí wésuyana wíyómpake-sawara'a wérowarasarai naaófá'á Maníkó Ísuntafena séna Yérúsaremufa'a puwíníye siyáimba ampáánká'á miyá íníye-aaí wésuyasa

³² Pítaae'o méroyan-kwaasi tún-kwaémomba íyáfasinesa Ísuni sámó kaimbá Ísuwe'a méroyan-kwaasi tuwánomba

³³ mindárai Ísumba ímba auwésarai iyóyanka'a Pítáa Ísuntafena séna óraakoo maanká'ó méraundasa kawé'á ímbá póta wááu-namba kaumbosáámó ondasá moórá endé éta moórá Mósesende éta moórá Íráiyaande éta miyásá ónaumne Pítáa ímba imáyáamo úmba úwoi siyáíye.

³⁴ Miyá wésunka'a ainánkó kuména káátaguwasa táátafesa uwaná

³⁵ ainámpínkémbá aaigó aantemba séna miwá kesáánimba éna kemó íyáfasinankaundawin-ifo wenáái ísáaro

³⁶ súwasa awánomba mindárai wíyómpa'a iyúyana Ísu aantemba mérowasa awánomba minkánáá ímba simátimesa mináái úwoi ta'ótokaawe.

Ísu sáwí-amutambo maiyáúkain-aai.

Mátíyu 17:14-21, Mááka 9:14-29

³⁷ Aafáyáaraamba omápakembo kúmúmba Ísumpa'a sáwífa'nanka tóso uwaná

³⁸ miwífínkémbá moóráwigo óraaka séna óraakoo maawá kimbora kesáánimban-ifo arumbá uwánkaao.

³⁹ Sáwí-amutanko arumpimbá taména wáá'a téna fame'naame'á isaná tanaambá fágufagu wéena áwáayaamba umpufuwéna aigaregó nonkáánéna aíyayaamba ku'wisaná miyá úmae wéiyena sáwí'a wéuwankaisa'a

⁴⁰ ení kísau-waasisafe sé'a sáwí-amutamba arumpínkémbá maiyáúwáaro súnasa ímba kanaa'á maiyáúkaawe súwana

⁴¹ Ísu séna kentí imáyáa kaentaén-ímáyáa isa'á kentáfé'a ímba imáyáa owaná póna sirunkó umbaí wétaifo nóraumai-kanaarara kesé'a ménaumno simátimena miniyámpóígón-afowantafena séna enáánimba áí'mae tiyó Ísu súwana

⁴² áí'mae túwana misáwí-ámútáńkó miniyámpóí famé'auwowana tanaambá fówana aíyayaamba ku'wisaná aigaregó nonkáánúwana Ísu awánéna misáwí-ámútáńkóńtáféna séna auwé kóuwo séna miniyámpóí kawé'á uwánkena afowántáféna séna áí'mae waaó súwasa

⁴³ Ísumo miyámó úmba Maníkóní óraa-fasi'aemba awánéna seyaafá'náńká táátafesa ésa tiyáamba tóipimba fáákaawe.

Ísu puwínda-aaimo siyáin-aai.

Mátíyu 17:22-23, Mááka 9:30-32

⁴⁴ Ísu seyaafá-kísáúmó maúmba awánésa táátáfesa uwaná wení kísau-waasisafena séna simátíménda tááka'a máraáro. Kembá waási úrankomba fí'on-kwaasi timíyasa sínkamiya puwónaumne súwasa

⁴⁵ wemó sún-aaigoni áwáu ímba isésa miwítí imáyáa umbaí tówana minááígóní áwáu aúpá'á wérowasa ímba ísámai kawel'á ésa áísai ónae sésamo umbá táá'a úwasa ímba áísai uráawe.

Nááwa iyáákaiyomo siyáan-aaí.

Mátíyu 18:1-5, Mááka 9:33-37

⁴⁶ Ísuni kísau-waasi mósimesi-aaí sésa kentááfinkémbá nááwa iyáákaiyo sésa keáímbá símae kuwaná

⁴⁷ Ísu miwítí imáyáa iséna moórá-iyampoi aí'mai amándára'a ankéna

⁴⁸ simátimena séna kentáfesa imáyáa ésa iyámpóímo áwa'nai onten-úmai wésuwa'nai-owe. Súwa'nai onten-úmai Maníkó si'mákaiwqimba wéawa'nai-owe. Kempínkémbá tuwímbai sé'a kemá kári'-waasi únemo síyawí Maníkó minkwáásísáféna wéiyaakaawe wésiye Ísu siyáíye.

Kentí kísaugomba ímba sáwí'o on-aaí.

Mááka 9:38-40

⁴⁹ Súwana Yóni Ísuntafena séna óraakoo moóráwigo wénena sáwí-amutantontafena séna Ísuni fasi'aémbó wéraintafe auwé kóuwo simátímapa'a wisasá misáwí-ámútámbá kóuraawe. Minkwáásígó ímba kentááfínkénkwáásín-ifo ímba miyámó indá étuwaasosa siyáúmne Yóni súwana

⁵⁰ Ísu séna ímba tufínankaaro. Kentáási kisaugomba ímba sáwí'o owí úwoisa wésuwa'nai-owe Ísu siyáíye.

Sámériyaa-waasi Ísumba ímba naambó ámakaaan-aai.

⁵¹ Maníkó Ísumba aiyáínana wíyómpa'o iyíndakanaa ampáánká tína úwana Ísu wenarumpin-ímáyáá éna óraaka séna Yérúsaremu-naopa'a kónae séna wéna

⁵² wení waásisafena kowaíyan-damba kosaafá wéiyaro séna ti'marówasa aifa'á Sámériyaa-waasiti naaópa'a kuwasá

⁵³ Ísu Yérúsaremu-naopa'o wínda-aai isésa tirunkó sáwí'a úwasa ímba naambá tímúwasarai

⁵⁴ wení kísau-waasifinkemba kae'-wáásíyái Yémísiye Yóniye'a mináái isésarai sésarai Fasi'aénkóo Maníkó wíyómpakemba iyamá tuwáínana kuména minkwáási kafúkoro-aaimo suyambá wéankaiyo suyaná

⁵⁵ Ísu méfaerena óraaka séna ímba miyá sekaiyó súwasa

⁵⁶ mindáópa'a tuwésa fí'on-daopa'a kuráawe.

Ísumba arááiwaenaemo siyáan-aai.

Mátíyu 8:19-22

⁵⁷ Aampa'á wéguwana moóráwigo Ísuntafena séna seyaafá'-náópa'o nínrafa'a esé'a nónaumne súwana

⁵⁸ Ísu minkwáásígómbá simámena séna waankó taaiyaifimbá wáísana numagó ánáamba úmarena wéwaifo kemá waási úranko kumpaapé uráundawi ímba naambá úmake'a wéwaumne séna

59 minkákémbá moóráwigontafena séna sirááiwa'mae tiyó súwana séna óraakoo kemá méraanana kesifo puwína utámare'a embá arááiwaenaumne súwana

60 Ísu séna ímbanifo kesáái ímbo isésamo pukáan-kwaasiyaambo owí puwíyan-kwaasi utátinkanaafo emá Maníkómó wení waásimo kawáánin-aai simátíma'mae wínone súwana

61 moóráwigo Ísuntafena séna óraakoo embá arááiwaenaumpo aifa'á kesimááraa siyáámba timé'a embó taarááiwaenda kanaawá'íyo súwana

62 Ísu séna Maníkóní kisaumo ómbaresa maiyésamo ifátuwesa fí'on-imayaamo owí Maníkó wení waásimo kawáánipa'a ímba kanaa'á kísau maénááwe Ísu siyáíye.

10

Ísu 70 waasi kisaumo tímakain-aai.

1 Ánaaemba Fasi'aénkó sáwífa'-waasi 70 waasi íyáfasintinkena kaekae'á uwásuwe wemó wínda-naopimpa'a aifa'á kónááwe séna

2 Maníkómpá'ó tíyantafesa wenáái kosimátíma'mae koró-áái simátimena séna kisaufa'a sáwífa-tomba áfu karáisasa mintómbó fakaráíyan-kwaasi sesimái-waasi méraafo kisaugoni afowámpá'á inai síyana kísau-waasi ti'maráínasa mintómbá fakaránááfo koró.

3 Sipisípi-araa'a wínana áwáífiyaamo in-íyánkómó intenkáámbó on-kwáásífá'á ti'maránaumne.

4 Óntambo inai-inaimó sí-únámbá ímba maimaé wé'a tón-únámbá ímba maimaé wé'a tísamai

ánáamba ímba maimaé wé'a aampa'ó wéwe'a
ayáátáaka'a ímba úwoi-aaí símae wé'a

⁵ moórá-naumpa'o iyé sé'a faru úmai
méraiayataao seró.

⁶ Síyana faru úmaimo méraindawimo éna
mifárú-áái wempímbá wéínifo ímba faru úmai
méraindawimo éna mifárú-ááigó kouweréna
kembiwífá'á tíníye.

⁷ Kísaumo maíyawí méyámbó máéntafe'a
timínda-naumpa'a imé'a timíyan-tomba
nánááwe. Ímba fí'on-daumpimpa'o níyamba
timíyan-daumpa'-aantemba iméraaro.

⁸ Moórá-naopa'o wíyamba naambá timésa
tómbá timésa íya'o wéne'a

⁹ mindáópa'o tí'o índa-waasi asófatinke'a
simátíme sé'a Maníkó wení waásimo
kawáánínda-kanaa kempá'á kárika'a tíníye
simátíméro.

¹⁰ Moórá-naopa'o wíyambo naambá ímbo
timíya'a aampa'á wéwe'a afora'á simátíme sé'a

¹¹ kentí naaópakem-bara sísamaifakenta
uwátuwaundasa Maníkó kembiwí ímba aamoí
uwátínkáíntafeta aiyowáí'a úmai aráátimune.
Ísáaro. Maníkó wení waási kawáámó índa-kanaa
ampáánká'á tínena isa'á tínaaemba uwámewe
simátíméro.

¹² Simátíme sùne. Maníkó waásimo méraawini
áwáusafena tisai índa-kanaa tínda naaófá'á
Sóndómu-naopa'o méron-kwaasi sáwí-waasi
sáwí-meyamba timínífo kembiwímó tínaaembo
uwátimíyan-kwaasi sáwí-meyamba áfááraumai
timíníye Ísu siyáíye.

*Ímba aaimó ísaraan-aai.
Mátíyu 11:20-24*

¹³ Ísu simátimena séna Kórasi-naopaken-kwaasiye Pétésáíta-naopaken-kwaasiye káráwiyoro. Naaófá'á Táya-naopaken-kwaasiye Sáíndóni-naopaken-kwaasiye Maníkón-aaimo ímbo ísaraawifimbo fí'o-fi'on-kisau ímbo awánaraan-kisaumo maéwándamo awánarekaa kentí sáwí-awau tukáawisino. Sáwí-awau tuwésamo úwoi-unankwatoimo úmaesamo kanamó a'makáankakaa Maníkó tuwánaraisino.

¹⁴ Mindásafe'o simátiménda ísáaro. Maarán-ímáyáá wée'a Maníkó waási méraawini áwáusafena tísai índa-kanaamo tinda Maníkó Táya-naopaken-kwaasiye Sáíndóni-naopaken-kwaasiye sáwí-meyamba óraa'a timíníye-imayaa wéowe. Énifo kentí sáwí-meyanko minkáé'-náópakewiti sáwí-meyankomba íyáákamai-sawimeyamba timíníye.

¹⁵ Kápaneamu-naopaken-kwaasisono. Kentúwí'a mósá maré sé'a wíyómpa'a iyónaumne sembánifo púwón-aempa'a kónááwe Ísu simásuvena

¹⁶ wení kísau-waasisafena simátimena séna kentáái ísámai kawe'ó owí miyámó ombá kesáái ísámai kawe'á wéofó tínaaembo uwátínkááwi kenkwárá'á miyá wéowe. Tínaaembo uwásínkááwi miyámó ombá si'mákaiwainkwará'a miyá wéowe Ísu siyáíye.

70 waasimo kouwékáan-aai.

¹⁷ Ísu súwasa minkwáásí 70 waasi isésa wété urésa Ísumpa'a tóso ésa aamoí tauwánkesa

sésa Fasi'aénkóo sáwí-amutantontafe séta Ísun-awika'a sumpo tiyuwé kóro súnasasa isésa kóuraawe suwaná

¹⁸ Ísu séna miyá owaná wiyómpakembo aafáyáumo tóráintemba wiyómpakemba waántawankombo maisukáimba awánaraumne.

¹⁹ Simátíménda isáaro. Fasi'aémbá timúna pó'a waaifainkómó fáíndamo é'a ímba puwíyana áwáífiyaamo índa-ufonkwankomo fáíndamo é'a ímba puwónááwe. Tímakaunda-fasi'aenke waántawankoni fasi'aénkómbá iyáákaimba póna ímba seyaafá-tántáákó sáwí'a uwátinkainiye.

²⁰ Sáwí-amutantomba kentáái isésa kóuraantafe'a ímba aamoín-oyo Maníkó wiyómpa'a aúfáifimba kentúwí'o agaimakáintafe'a aamoín-oro Ísu siyáíye.

Ísu Maníkón-áwí'o mósá makáin-aaí.

Mátíyu 11:25-27, Mátíyu 13:16-17

²¹ Minkánáá Maníkóní Ufaen-ámútánkó Ísumba imáyáa amúwana arunkó kawé'á úwana séna kesifóo wiyómpa'wara marará'wará'ó káráwiyaandawí óne. Seyaafá-tántáá'á isáúmne sen-kwáásí ímba simátime úwoi-waasi simátime miyámó iyantafena ánkáísa'a pó'a enáwí'a mósá maráúmne Ísu Maníkóntáféna simásuwena

²² simátiména séna kesifo seyaafá-tántááká'á káráwiyuwo séna símakaiye. Seyaafá'nánká kesí áwáu ímba suwánaraafo kemá kesifoní áwáugo únana póna kesí áwáu suwánaraiye. Seyaafá'nánká kesifoní áwáu ímba awánaraafo kesifombá pó'a keyáá wení áwáu awánaraumne. Kesifoní áwáumo aráátimundawí wéawanaawe Ísu siyáíye.

23 Ísu simátimena méwaerena wení kísau-waasisafena aantemba séna awánaafo tirunkó kawel'á ina'a méraaro.

24 Simátime sune. Naaófá'á Maníkón-aaimo simátimakowiye óraa'-waasiye kembiwimó wéunda-kisau awánaanten-úmai awánánae sésa umbá ímba awánaraawe. Miwí kembiwimó wéisaanten-úmai isánae sésa umbá ímba ísaraawe Ísu wení kísau-waasisafena siyáiyé.

Sámériyaafakewi namuro-wáásímó áwa'nai uráin-ai.

25 Moórá-kanaa Ísu wenáái wésimatimuwana moóráwigo áamáambo kawel'-úmaimo isówi Ísumpa'a téna áísai úmai Ísumba isánae séna óraakoo nóra úmaiya aúí'a úmai wíyómpa'a maé'mae'a ónaumno súwana

26 Ísu séna Maníkón-ai aúfáifimbo awánáanda minááísáfé nóran-imayaawa óno súwana

27 minkwáásígó séna Maníkón-ai aúfáifinken-aaigo séna kentiruné kentí imáyáawe kentí fasi'aéné Manikómpá'á kentí Fasi'aénkómbá áméro séna kesáfé-imáyáámó ontembá kentí waási-imayaawara'a oro siyáiyé súwana

28 Ísu séna érai'a sémpo miyámó é aúí'a úmai wíyómpa'a maé'mae'a ínóne Ísu siyáiyé.

29 Súwana minkwáásígó imáyáa éna fí'on-kwaasi suwánésa kawel'-wáásín-iye síwae séna Ísuntafena séna kesí waási náawa'iyó súwana

30 Ísu séna simátiménda isaaó. Moóráwigo Yúndaa-waasi Yérúsaremu-naopakemba Yéríko-naopa'a kónae séna aampa'ó wimbá umén-kwáásí ta'ótokesa wení unáánkwátói awá'maesa

tufú'marááwana puwíndasafena aampa'á méraisana

³¹ moóráwigo Maníkóntáfénamo ísámai póimo tufú'mai agáiwai minámpá'ó wimbá aanawáísáfa'a méraisana kóawanena moórá-aanawaisafa'a kóyáákaisana

³² moóráwigo Rífáin-anaankakewi áamáandaumpa'a kisaumo máiwai minámpá'ó wimbá aanawáísáfa'a méraisana wení ewaa'á wéna kóawanena moórá-aanawaisafa'a úwoi kóyáákaisana

³³ moóráwigo Sámériyaafaken-kwaasi miwí Yúndaa-waasiti namuro-wáásífínkémbá moóráwigo minámpá'ó wimbá koawánéna arumbá uwánkena

³⁴ wení ewaa'á koména masawémba ándá-aran-donkwara úmai afíimbá a'ánkéna asáá uwánkena mósá farámbai wení tónki-poifimba ankéna áí'maena wááumo ten-kwáásímó wáendaumpa'a móankarena káráwiye

³⁵ íyáfasinena aafáyáara'a mindánkón-afowámbá kae-kánáá-kísáúgóní óntamba aména séna kawé'-úmai káráwiye wenane'ó túwénda-ontambo é'a ke té'a anondáá embá mááméno simásuwena kóuraiye Ísu simásuwena

³⁶⁻³⁷ nóra úmaisaawa aúí'a úmaisa maé'mae'a ónaumno súwaintafena Ísu áísai ena séna umén-kwáásímó tufúkáan-kwaasigoni waási minkáúmbó-wáásífínkémbá nááwa'iyo Ísu súwana minkwáásígó séna arumbá uwánkena áwa'nai uráiwai wení waásin-iye súwana Ísu séna wemó intembá komé miyá ínone Ísu siyáiyé.

Máátaante Máriyaante-taai.

³⁸ Ísu wení kísau-waasise'a aampa'ó kúmba moórá-ininkon-awi'a Máátaamo méron-daopa'a kúwana Ísuntafena séna kesí naaúmpa'a tómbá imandaaó súwana

³⁹ iména aai wésuwana minínínkón-áúnkon-awi'a Máriyaa Ísuntafena óraa'-waasin-iye-imayaa éna aísamaifimba taména wenáái wéisowana

⁴⁰ Mááta seyaafá-tómbá wéagaena óraa-kisau wémaena óraa'-imayaa éna Ísumpa'a téna séna Fasi'aénkóo kesúngo ímba súwa'nai isa'á keyáá óraa-kisau wémaumpo kentáfé ína imáyáa ónó. Simámínana tasúwa'nai íno súwana

⁴¹ Ísu arumbá uwánkena séna Máátaao sáwífa-tantaa'a óraa'-imayaa ónana enarunkó umbái wétaifo

⁴² kesááimo ísáámba mindá óraa-tantaa'a póna mindásafena Máriyaa méraiifo ímba ifátuwe'a ai'maráanana wíníye Ísu siyáíye.

11

Maníkómpá'ó inaimó sen-áái.

Mátíyu 6:9-15, Mátíyu 7:7-11

¹ Ísu moórá-kanaa Maníkómpá'á inai wésuwasa wení kísau-waasi mérowana Ísu simásuwowana wení waásifinkemba moóráwigo séna Fasi'aénkóo Yóni nombó maitínkáíwai wení kísau-waasi simátímísasa Maníkómpá'ó inaimó sentembá kentáá simásímínata Maníkómpátá inai senó súwana

² Ísu séna Maníkómpá'ó inaimó síyamba maará seró.

Kentáásifowao enáwí'o íyáákarain-awita mósá maráúmne. Ení nombaragó seyaafá moórá-mora-waasi tirumpimbá kumíno.

³ Káfé-kanaa-tomba kentáá simiyó.

⁴ Waásimo aoisaambó uwásinkaiyata anondáá ínta miyásá uwátinketa miwítí aoisaambá maitiyúwáana miyáumaisa kentáásí aoisaambá maisiyuwaaó.

Sáwí-yantaapinkembo kentáá ma'máímo awánáíndasafenamo ínamo e wasiyuwaaó.

Miyán-áái Maníkómpá'á seró Ísu siyáíye.

⁵⁻⁶ Ísu simásuwena simátimena séna moórá ení waásigo némpakemba nó'waan-afufumba tína ímba tómbá maké ení waásigoni ontafá'á wée áísai e sé kesí waásigo némpakembo timbá ímba tómbá makáunana úwoi méraifo tómbá símína'a mááméno sínana

⁷ wení naaúmpakemba séna ontá wisuwéta kesí aare-iyámpóiseta súsa waiguráumpo ímba íyáfasine'a aménaumpo kóuwo síníye.

⁸ Kesí waási pó'a aménaumne-imayaamo ímbo ínanamo éna ayáátáaka'a mináái wésinana ímba aigaé ínana mináái wésindasafena íyáfasinena amíníye.

⁹ Miyaráán-úmai simátíme sune. Maníkómpá'ó inaimó sembá áísai úmae iyíyana timíníye. Áántamae iyíyana kentáái isáíníye. Saafá úmae iyíyana Maníkó aráátiminiye.

¹⁰ Áísai íyanamo éna Maníkó timíníye. Áántewanamo éna Maníkó kentáái isáíníye. Saafá íyanamo éna Maníkó aráátiminiye.

11 Kembiwí iyámpóíwara¹-waasi kentáánintombo mófáá'a simiyómó síya'o é'a ímba iyaankafayaambá timénááwe.

12 Kokóri-auma simiyómó síya'o é'a ímba íyoiyoimba timénááwe.

13 Énifo sáwí-waasin-ofo kentáánintomba kawetántáá'á wétimefo wíyómpakemba kentáásifowa kawel-aantembo iwái póna ení Ufaen-ámútámbá simiyómó síyawí Maníkó wení Ufaen-ámútámbá timíníye Ísu siyáíye.

Ísunte Píyésepurinte-tai.

Mátíyu 12:22-30, Máaka 3:20-27

14 Moóráwigo wenarumpimbá sáwí-amutamba mérowana póna minkwáásígó ímba aái wésuwana Ísu maiyauwówana kóúwana minkwáásígó aái súwasa sáwífa'nanka awánésa táátafesa uwasá

15 tuwímbai sésa sáwí-amutantonti kawáágón-áwí'a Píyésepuri fasi'aémbá ámisana tokéna póna sáwí-amutamba wémaitiyuwaiye suwasá

16 tuwímbai Ísumo sáwí-aaimo sínda isánae sésa éraira Maníkómpákéná kunkáanai ímbo awánáúnda-kisau mainata awánaano suwaná

17 Ísu miwímó un-ímáyáá iséna simátimena séna moórá-andamo tiyésamo ésa tuwínkaa¹-urésa ímba fasi'ámai méranaawe. Moórá-akumba aaimó tuwíntáán-akumba pósa tuwínkaa¹-urésa ímba fasi'ámai méranaawe.

18 Waántáwankoni waásimo tiyésamo tuwínkaa¹-ésamo ésa ímba fasi'ámai méranaawe. Kentáfé'o sembá Píyésepuri fasi'aémbá ámisana tokéna póna sáwí-amutamba wémaitiyuwaiyemo sembá

19 énifo Píyésepurini fasi'aénká'ó sáwí-amutambo wémaitiyuwaundarakaa kenti waásiwara'a Píyésepurini fasi'aénká'á sáwí-amutamba maitiyúwáísino. Miyán-ááímó síyasamo ésa kenti waási karo'á sewé sénááwe.

20 Énifo kemá Maníkóní fasi'aénká'á sáwí-amutambo maitiyuwaúndasafena Maníkóní fasi'aémbá kempímbá paápé isa'á wéawanaawe.

21 Moórá-aaí imáyáan-oro. Fasi'aén-kwáásígó paroí tokéna wení naaka'á káráwiyaisana wení moparáwímbá kawé'-úmai wéraifo

22 moóráwigo wení fasi'aémbó iyáákaraiwai téna tatufú'mai wení paroí fasi'ámaimo tal'ótokaim-paroi tatafiyéna wení moparáwímbá tatafiyéna tuwín-timakaiye.

23 Kembá ímba súwa'nai esa kesí namuro-wáásíyáámbá owe. Ímba súwa'nai esa waási túwaandu úmai símémba wété uwáguraawe

Ísu siyáíye.

Sáwí-amutanko kouwékáin-aaí.

Mátíyu 12:43-45

24 Ísu simátimena moórá-aaí séna waási arumpinkémbá sáwí-amutanko auwéna máásai-marafa'a nombá ímbo wéraipa'a kowénena séna nááfara ménaumno séna saafá uwááena séna tauweré'a kesí naambá waásigon-arumpimba pó'a koménaumne simásuwena

25 téna taawánaimba mindánkómbá kankambá wiyú'mai kawé'á uwásukaisana taawánéna

26 tauweréna afakaeté-sáwí-amutamba miwítí sáwí-kisau óraa'o uráawi tí'maena minkwáásígón-arumpimba taméraawana

moórá-sawi-amutanko arumpimbá méraisana
minkwáásígó sáwí'a úmai méraisasa ánaaemba
sáwífa-sawi-amutamba méraawana wemá óraa-
sawí'a úmai méraiye Ísu siyáíye.

Érai'a tirunkó kawe'á wéin-ai.

²⁷ Ísu mináái simátimuwana sáwífa'-
waasifinkemba moórá-ininko Ísuntafena óraaka
séna enanó embá ma'ánkarena náambo
ámakaiwaimba Maníkó kawe'á uwánkaraiye
súwana

²⁸ Ísu séna érai'a sémpo Maníkó wenáái isámai
kawe'ó owímá óraa-kawe'a wéuwatinkaiye Ísu
siyáíye.

Ímbo awánáúnda-kisau mauwó siyáan-ai.

Mátíyu 12:38-42, Máaka 8:12

²⁹ Súwasa sáwífa'-waasi Ísumpa'a tóso uwaná
simátimena séna káfé'o méraan-kwaasi sáwí-
waasin-owe kentáfé'a wésemba Maníkómó
ai'mákainamo e ímbo awánáúnda-kisau mainata
awánaanomo sembá naaófá'á Maníkó Yónaambo
uráintemba kembá miyá ínifo mináái imáyáan-
oro.

³⁰ Naaófá'á Nínéfa-naopaken-kwaasi Yónaa
uráintafesa Maníkó ai'mákaiyemo siyáantemba
kemó ondá awáné'a Maníkó ai'mákaiye sénááwe.

³¹ Naaófá'á Yúndaa-waasiya'a káráwiyowin-
awí'a Soromoní kawe'-ímáyááfínkémbá aai
wésimatimuwana moórá-ininko nempaken-
kawaa-ininko Soromonin-áái koisánae séna
wéména kuráíye. Káfé'a kemá Soromonimbó
íyáákaraundawi mérauna'a kesáái ímba isáámba
póna ánaaemba Maníkó waásimo méraawini
áwáusafenamo tísai índa-kanaamo tinda

minínínkó kembiwí aaifimbá maitinkéna séna kemá némpakemba Soromonin-áái taísaraumpo Soromonimbó iyáákaraiwai kempá'á mérowa'a wenááimo isááraamba ímba isaraawe síníye.

³² Naaófá'á Yónaa Nínéfa-naopa'a Maníkón-aaí kosimátimuwasa isésa sáwí-awau tuwésa Maníkón-aaí isaraawe. Káfé'a Yónaambo iyáákaraundawí mérauna'a kesáái ímba isáamba póna ánaaemba Maníkó waásimo méraawini áwáusafena tísai índa-kanaamo tínda Nínéfa-naopaken-kwaasi kembiwí aaifimbá maitinkésa sésa Yónaa-aaí iséta sáwí-awausa tukáundasaanifo Yónaambo iyáákaraiwai kentí naaópa'a mérowa'a wenáái isé'ó sáwí-awau túwááraamba ímba tukáawe Nínéfa-naopaken-kwaasi sénááwe Ísu siyáíye.

Túranko kentí imáyáafimbo sámó kain-áái.

Mátíyu 5:15, Mátíyu 6:22-23

³³ Ómbó kúra'maresa ímba aúpá'ó maráiyamba afora'á makéwasa naaúmpa'ó iyíyawí awánánááwe.

³⁴ Miyáumai túranko kentí imáyáafimbo sámó kain-tántáá'án-íye. Túrankomo kawé'-úmáimo awánáínanamo éna seyaafá'-ímáyáá sámá káínifo túrankomo ímbo kawé'-úmáimo awánáínanamo éna seyaafá'-ímáyáá tuwinkáíníye.

³⁵ Kentí sámó kain-tántáá'á túnkwifainifo kentúra'a káráwimai kawé'án-oro.

³⁶ Kentí imáyáago ímba kumeu'ó índa seyaafá'á sámó wégaimba ónkómó sámó kátínkáíntemba póna kentí imáyáago kentúra'a sámá kátinkainíye Ísu siyáíye.

*Ámáán-kawaa-waasi sáwí'a owémó siyáin-aaí.
Mátíyu 23:1-36, Mááka 12:38-40, Rúku 20:45-47*

³⁷ Ísu mináái simátimuwana moóráwigo ámáán-kawaa-waasigo Ísumpa'a téna séna kesí naaúmpa'a tómbá imandaaó súwana tómbó náíndasafena iména

³⁸ ímba ayáámba non-kwiyéna tómbá nówana minkwáásigó awánéna áátafena éna imáyáa úwana

³⁹ Fasi'aénkó awánéna simámena séna kemá ámáán-kawaa-waasi anaféúné táúfa'e paáká'-aantemba wénon-kwiyoyo andáámpá'á sáwí'a uráisa'a túraniyamba é'a sáwí'a wéowe.

⁴⁰ Sáwí-imayaawara'-waasi méraawe. Maníkó paáká-tántáá'á éna andáámpá-tántáá'é imáyáawe mindáwara'a uráíye.

⁴¹ Kentí imáyáamo arupíse é'o kemó makén-tantaa'o ímbo makén-kwaasi timé'o é'a kenti imáyáago

kawe'á íníye.

⁴² Kemá ámáán-kawaa-waasi kenti kisaufakemba kári-tonkwara'a tuwínkaa'-úmai siyáánkai maké'a moórá Maníkómbá amé'a kawe'á é'a miyán-ámáámbá ísámae wéiyoyo óraa'-amaamba ifá'á tuwé pó'a Maníkómbá ímba imáyáa wéame'a óntan-iyain-kwaasi sáwí'o uwátínkáántafe'a káráwiyoro.

⁴³ Kemá ámáán-kawaa-waasi ámáán-daumpa'a imé'a kawe'-áémpá'á waási túranka'o iméraamba tiráái wétaiye. Marupá'ó iméraawasa waási tuwánésa kawe'-ááímó sembá tiráái wétaifo kentúra'a káráwiyoro.

44 Waásimo maipímbó utámakaawanamo kawáá'isasamo waási ímbo awánaantemba kentirumpimbá miyá isa'a sáwí'a owasá waási ímba wétuwanaafo káráwiyoro Ísu siyáíye.

45 Ísu simátimuwana moóráwigo áamáambo sún-kwaasigo Ísuntafena séna miyámó sénda kentááwárá'á símai sáwíta uwásinkaane súwana

46 Ísu séna kemá áamáambo sen-kwáásí kemó áamáambo simátímén-aaigo umbái tíyáísa'a mináái ímba wétuwa'nai-ofo káráwiyoro.

47-48 Kentíwá'ná Maníkón-aaimo simátímakowi tínkamuwasa púwúwa'a utámakaapa'a to'waaí wéowe. Naaófá'á kentíwá'námo uráantafe'a kawé'a uráawe sé'a utámakaapa'a to'waaí wéofó káráwiyoro.

49 Naaófá'á Maníkó kawé'-ímáyááfínkémbá séna kesááimo simátimiyawiye aráátimiyawiye tí'maráanasa miwífímbá wéniyasa tuwímbai sáwí'a uwátinkesa tuwímbai tínkamiyasa puwónáawe Maníkómó siyáimba mináái paápé uráíye.

50 Naaófá'wára afufumpinkwára ánaaenkwará'a Maníkón-aaimo simátímakowi tínkamuwasa pukáantafena póna misáwí'ó uráawin-anondaa-meyamba káfé'o méraan-kwaasífa'a tíniye.

51 Aífa'ó tufúwanamo pukáin-kwaasigon-awí'a Éperi ánaaemba moóráwigon-awí'a Sékaráíya óraa'-amaan-daumpa'a mérowana moórá-aempa'a Maníkóntáfésa ísámaimo póí tufú'maimo agáún-ontan-taare wérowana moórá-aempa'a aífa'-ámáán-káwáágó aantembo

iyún-onta wérowana afufumpimbá Sékaráíya imérowasa tufúwana pukáíye. Minkáé'-wáásítí afufumpimbó kárúraan-kwaasi tínkamuwasa pukáawiwara'a miwítí sáwí-meyamba káfé'o méraan-kwaasi maénááwe.

⁵² Kemó áamáambo sen-kwáásí érai'-aai ímbo aúpá'ó tukáankakaa mináái isámai kawel'a ow-isinó. Kemá ímba isámai kawel'a ombá fí'on-kwaasiti aambá fáíkaafo káráwiyoro Ísu siyáíye.

⁵³ Ísu mináái simátimena máápa'a kumúwasa áamáambo sun-kwáásiyé áamáán-kawaa-waasiye tirumpimbá aaisambá aéésa fí'o-fí'on-tantaatafesa

áisai úmai isáananamo

⁵⁴ aaimó kaentaén-ááímó sína'o é'a aaifimbá maenkánae sésa áisai uráawe.

12

Ímba kaumbo-kae'-áái serómó siyáin-aai.

Mátíyu 10:26-27

¹ Minkánáá áfááraumai sáwífa'-waasi túwaandu ésa sisipáá uwaná Ísu wení kísau-waasi simátimena séna áamáán-kawaa-waasi kaumbo-kae'-ááíwará'-wáásiyáámbá ofó ímba miyáumai méraaro. Intóráín-tantaa'a kári-tantaa'a moórá-tonkon-awí'a péréti mimpimbá marááwana intoréna óraa'o intembá áamáán-kawaa-waasiti sáwí-aai miyá wéifo kempimbá misáwí-ááígó óraa'a tifáínifo kentúra'a káráwiyoro.

² Aúpá'ó wérain-tantaa'a seyaafá'á afora'á paápé ínasa awánánááwe. Kumeupá'ó wérain-tantaa'a afora'á paápé ínasa awánánááwe.

³ Nó'waambo siyáan-aaí sán-káíndara'a síyasa isánááwe. Aúpá'ó siyáan-aaí seyaafá'-wáásí túranka'a síyasa isánááwe Ísu siyáíye.

Moóráwigon-aaroi inkáísóromo siyáin-aaí.

Mátíyu 10:28-31

⁴ Ísu simátimena séna kesí waási simátíménda ísáaro. Tuwímбай tínkamiya'a puwónááfo moórá sáwí'o uwátinkai-tantaa'a ímba wéraifo ímba miwísáfé'a inkáísóro.

⁵ Kemá simátíme sune. Maníkó méraifo wenáároi inkáísóro. Wemó tínkamina'o puwíyambo éna kanaa'á ónkaifa'a mátíyuwainiye. Mináái Maníkóntáfé'a inkáísóro-aaí sune Ísu siyáíye.

⁶ Ísu simátimena séna kári'a téntémpaaran-dumama séfataase-numama kári'-ontankakemba kae-tóyaráán-óntánkákémbá wémeyanofo Maníkó kíyaan-dumama ímbo awinkaiwái póna awánaraiye.

⁷ Numamá kári-tantaa'o awánaiwai póna waási óraa-tantaa'an-ofo ímba táá'a íno. Kenti'nóntáu toráúsíwain-ifo ímba táá'a íno Ísu siyáíye.

Ísun-awi'a aforatáámó senda-áái.

Mátíyu 10:32-33, Mátíyu 12:32, Mátíyu 10:19-20

⁸ Ísu simátimena séna simátíme sune. Seyaafá'-wáásí túranka'a kentáfésa sésa Maníkó ai'maráísana kunkáiwai kesí óraakon-íye síyawisafe'a kemá waási úranko Maníkóní kísau-waasi wíyómpakewi túranka sé'a kesí waásin-owe sénaumne.

9 Énifo waási túranka'a kembá tínaaembo uwásimiyawisafe'a kemá Maníkóní kísau-waasi túranka'a sínaaemba uwátimenaumne.

10 Kembá waási úrankomba símai sáwí'o uwásinkaiyamba mindá Maníkó maitiyuwáínifo Maníkóní Ufaen-ámútánkómbá símai sáwí'o uwánkaiyamba mindá Maníkó ímba maitiyuwáínana miwísé'a waé'wae'a íníye.

11 Kesí waási-i'o ontáfésa ta'óto'mai tí'maesamo óraa'-waasiye áamáan-kawaa-waasiye túranka'o mátínkaresamo aafimbá maitínkéwa'o é'a nóran-aaimo síyamba ímba táá'a ínana

12 Maníkóní ámútanko síyan-aai úwoi tááka tin-káína'a sénááwe Ísu siyáíye.

Óntawara'-waasigo sáwí-imayaamo uráin-aai.

13 Súwana sáwífa'-waasifinkemba moóráwigo Ísuntafena séna óraakoo kesifo púwísana ke-suwaá seyaafá-tántáá'á maiyéna ímba tuwímbai wésimifo emá sinaná tuwímbai násimino súwana

14 Ísu séna kesí waásiyo mináái ímba kosénaumpo keáfáráwáíti moparáwímbá ímba tuwín-timenaumne simámena

15 seyaafá'-wáásísáféna séna waási kawé'-úmimo méraawiti áwáu ímba sáwífa'-moparawimba makáafo moparáwímbá maénae séme'a máéfainifo kentúra'a káráwiyoro Ísu siyáíye.

16 Simásuwena moórá-aai simátimena séna moóráwigo sáwífa'-moparawimbo makáindawi wení kísaufa'a sáwífa'-tomba wéraisana

17 wenarumpin-ímáyáá éna sáwífa-tombo fáká'maimo máraanda-namba ímba wéraifo nóra ónaumno.

18 Miyámó é'a tómbó makáunda-namba tawísíye'a óraa'-namba úmare'a mimpímbá seyaafá-tómbá fáká'mare'a kesí moparáwínkwará'á maránaumne.

19 Miyámó é'o é'a kesáfé sé'a seyaafá-tántáá'á ímbo aáfáán-túwáanda tóné noné námae iyé'a ayáátááka'a úwoi mé'a onaná sirunkó kawe'á ína'a ménaumne sisaná

20 Maníkó simámena séna sáwí'o úmaemo iyónda-waasigo óne. Káfé'-no'waamba puwéma esáfémo makáanda-moparawimba túwénana nááwa máíníyo Maníkó siyáíye.

21 Marapá'á kesáfé-móparáwín-aantembo makáiyawi miyán-kwáásín-ofo marapá-tántáá'-aantemba marésa Maníkómpákén-tántáá'á ímba makáawe Ísu siyáíye.

Maníkómpá'á imáyáa áméron-aai.

Mátíyu 6:25-34

22 Ísu mináái simátimena wení kísau-waasisafena séna simátíme'a sune. Miyaráán-úmai méraamba ímba óraa'-imayaa é'a tómbó náíyantafe'a ímba óraa'-imayaa é'a kentúra'o unááankwátóimo íyantafe'a ímba óraa'-imayaan-oro.

23 Tómbó náíyamba úwoisambanifo waásimo méraamba óraa-tantaa'an-íye. Unááankwátóimo íyamba úwoisambanifo waási túma óraa-tantaa'an-íye.

24 Numagómpá'á imáyáan-oro. Numagó ímba kísau éna tómbá fáká'mai naaúmpa'a makéna

wénaifo Maníkó miwítí tómbá tímísasa wénaawe. Maníkón-aúranka'a numamá kári-tantaa'an-ifo waási óraa-tantaa'a póna kentí tómbó éna timíníye.

25 Kembiwímó óraa'-imayaamo é'o é'a kemó maíyan-kanaa ímba kanaa'á ayáátáaka'a méranaawe.

26 Mindá kári-tantaa'a isa'á ímba kanaa'ó iyamba pó'a fí'o-fi'on-tantaatafe'a ímba óraa'-imayaan-oro.

27 Waiwandáánká'á imáyáan-oro. Waiwandáánkó ímba kísau éna ímba wení unáánkwátói makáifo simátime'a sune. Naaófá'á Yúndaa-waasiti óraakon-awi'a Soromoní sáwífa'-unankwatoiyé ko'naaririyé makówi úwasa waási awánésa kawe'an-íye sumbánifo waiwandáán-aramba awánésa óraa-kawe'an-íye wésewe.

28 Ufá'á ko'naariri-tántáá'lé séna waiwandáámbá Maníkó makáíye. Umá ímba waé'wae'a ínifo káfé'a ínasa aafáyáa waási agaisuwáiyamba Maníkó mintántáá'á imáyáa éna ko'naariri-tántáá'á makáíye. Miyáumai Maníkó waásisafena imáyáa éna kentí unáánkwátói timínífo kembiwí maarán-áái ímbo seráámbá Maníkó ímba kanaa'á wésuwa'nai-iwain-íye wésewe.

29 Maníkó wétuwa'nai-imba pó'a tóné nonémó náíyantafe'a ímba óraa'-imayaan-oro.

30 Moórá-mora-marafaken-kwaasi Maníkón-aai ímbo isáán-kwaasi tóné nonémó náíyantafesa óraa'-imayaa wéowe. Tóné nonémó ímbo né'o é'a púwófo séna kentifo imáyáa éna wétimifo ímba óraa'-imayaa é'a

31 Maníkó wení waásimo kawáánintafe'a

imáyáa íyana mintántáá'á timíniye Ísu siyáiyé.

Wíyómpaken-kawe-tantaakon-aai.

Mátíyu 6:19-21

³² Ísu simátimena wení kísau-waasisafena séna kembó sirááiwaéwi káráwiyaumne. Kentáásifowamo simbá kesí waásimo kawáánonda kembiwíwará'á kawáánónááwe. Miyá íyana kesirunkó kawé'á íniye simbá póna ímba táá'a íno.

³³ Kentí moparáwímbá wétime'a méyámbá maiyé'a ímbo makén-kwaasi tíméro. Miyámó íyana kentí kawé'-méyámbá wíyómpa'a wérainasa waási ímba umémbá íyana ímba ufóiyaraamba ínana kawé'-úmai aasiyaasi waé'wae'a ína'a minkáwé'-méyántáfé'a imáyáa é'a

³⁴ marapá'ó kentí óntamo wérainanamo éna marapátáféna tinkáínífo wíyómpa'o kentí óntamo wérainanamo éna wíyómpatafena tinkáíniye Ísu siyáiyé.

Kísau-waasimo to'mayaa on-áái.

³⁵⁻³⁶ Ísu simátimena séna óraa'-waasigo aaremó to'waai on-tánómbá komandánae séna wínasa wení kísau-waasi unáánkwátói úmaresa ómbá kúra'makesa amu'matuwé mérewana téna táántainasa minúwóiyáámbá ontá tiyankánaáwe. Miwí to'mayaambó ontembá kembiwíwará'á to'mayaa é'a amu'maré'a méraaro.

³⁷ Minóráá'-wáásígómó tinda wení kísau-waasi koku'á mésa amu'matuwésa ménka'a tínsa aamoí ónááwe. Érai'a simátime'a sune. Minóráá'-wáásígó kisaumo maíndasafena unáánkwátói

fau'mai múra maréna minkwáásísóntáféna
maanká'-méwa'a tómbá tíméro síníye.

³⁸ Minóráá'-wáásígó nó'waan-afufuna'i siy-
atarórá'íyo tinda wení kísau-waasi koku'á mésa
amu'matuwésa ménka'a tínana tirunkó kawé'á
íníye.

³⁹ Simátíménda-aaí imáyáan-oro. Naankón-
afowámó umén-kwáásímó tinda-kanaamo
isénaraa umén-kwáásímó timbá wétó'mayaan-
ena awánéna watúwáísana wení naaúmpakemba
umémbá ímba máísino.

⁴⁰ Miyáumai kemá waási úranko kúmóndasafe'a
kembíwíwará'á ímba imáyáa iyanka'a
kumúnafainifo wétó'mayaan-e'a simu'maré
méraaro Ísu siyáíye.

*Sáwí'a owasá kawé'á owasamó on-áái.
Mátíyu 24:45-51*

⁴¹ Súwana Pítaa séna Fasi'aénkóo emó
sénda-aaí kentáásáfé aantena wése seyaafá'-
wáásísáféwarara wéseno súwana

⁴² Fasi'aénkó séna kawé-kísáúmó máéwi kawé'-
ímáyááwará'-wáásísáfé'a sune. Wení óraako séna
kesí kísau-waasiya'a káráwiye tómbá tuwímbai
tíma'mae iyuwó síníye.

⁴³ Wení óraako téna kisaumo kawé'-úmaimo
maínda taawánáínana kisaumo maíndawi arunkó
kawé'á ínana

⁴⁴ minóráákó séna kesí moparáwíné seyaafá-
tántááká'é káráwiyuwo síníye.

⁴⁵ Énifo minkísáú-wáásígómó imáyáa énamo
kesí óraako ayáátááka'a ímba tíníye sénamo
kísau-ininakwa'o tínkamenamo tóné uwóí'-none
wénenamo uwóí'o énamo

⁴⁶ wení óraakomo tínda-kanaa ímbo ísarenamo ímbo imáyáa wéindara'a téna óraaka'a tatufú'mai Maníkón-aai ímbo wéisaan-kwaasimo méraapa'a móankainiye Ísu siyáíye.

⁴⁷ Ísu simátimena séna kísau-waasi miwítí óraa'-waasigon-aai isésa wemó síndantemba ímbo íyamba mérewana óraa'-waasigo téna óraaka'a tatínkaminiye.

⁴⁸ Énifo kísau-waasi miwítí óraa'-waasigon-aai ímbo isésamo ombá sáwí'a ésa méraawana óraa'-waasigo téna kárika'a tatínkaminiye. Maníkó kawel'-ímáyáá óraa'o tímakaiyawí óraa'-kísau máéro. Kawel'-ímáyáá óraa'o tokáiyawí waási túwa'nai oro Ísu siyáíye.

*Ísu waásimo tuwináínda-aai.
Mátíyu 10:34-36*

⁴⁹ Ísu simátimena séna iyamó kaintembá kísau mo máéndasafe'a marapá'á kumbéraunda minkísáú tai'áínana kawel'á íníye-imayaa wéune.

⁵⁰ Kárika'a kembá sí'o índa-i'a íyantafena sirunkó umbaí taisaná sí'o índa-i'o íyamba tai'áínana sirunkó kawel'á íníye.

⁵¹ Kentáfé'a maarán-ímáyáá ímbo oro. Waási seyaafá'á aáo úmai méraantafena marapá'á kunkáíye. Ímbanifo marapá'ó kunkáunda maarán-íye. Waási tuwínkaa'-ésa tuwímbai kesáái isáíyasa tuwímbai ímbo isánááwe.

⁵² Káfé'wara ánaaenkwar'a moór'a-naumpa'a séfataase-waasi mésa kesááisafesa miwítí imáyáa tuwínkaa'-urésa kaumbonárau moór'a-imayaa íyasa kae'nárai fi'on-imayaa óyááye.

53 Afowá moórá-imayaa ínana ááninko fí'on-imayaa íniye. Anówa moórá-imayaa ínana ayáámúnko fí'on-imayaa íniye. Anááfúkowe fí'o-fí'on-imayaa óyááye. Kesááisafesa miyáumai miwítí imáyáa tuwínkaa'a ónááwe Ísu siyáíye.

*Tuwímbai-tantaakoni áwáumo ísáán-aai.
Mátíyu 16:2-3, Mááka 8:11-13*

54 Ísu sáwífa'-waasisafena séna ainámbó wéraina'o é'a sé'a aa'á tınıye síyana aa'á tınıye.

55 Fiyúndá to'mái tai'áína'o é'a sé'a aa'á káíniye síyana aa'á káíniye.

56 Wíyómpa'o awáné'o ombá sé'a aa'á káíniye. Aa'á tınıyemo sembá mintántáá'á awánaraawe. Kaumbo-kae'-ááíwára'-wáásí pó'a miyán-tántáákóní áwáu awánaambanifo Maníkó káfé'o wéin-tantaakoni áwáu ímba awánaraawe Ísu siyáíye.

*Aaimó arupísemo íyan-aai.
Mátíyu 5:25-26*

57 Ísu séna simátíménda-aai ísásuwe'a minkáé'-ámpá'á tuwínkaa'a uré'a moórá-ampa'-aantemba koró.

58 Moórá-aai ísáaro. Aaimó simátinkanae síyawimo tí'mae wíyasa aampa'á mósimai paápé uwásuwesa koró. Óraa'-waasimo mátimiyasamo ésa i-wáásí timíyasa ándá-naumpa'a tinkánááwe.

59 Ímbo miyá íyasamo ésa ándá-naumpa'a mótinkaiyasa ímba ááéma tai'ánaumne sésa seyaafá'-mékámbá tímatuwaiyasa faútinkanaawe Ísu siyáíye.

13

Sáwí-imayaa ímbo tuwáiyawimo puwíyan-aai.

¹ Ísu wésimatimuwasa tuwímbai tasimámesa sésa Káriri-marafaken-kwaasi tuwímbai Maníkóntáfesa ísámai póimo tufú'maimo agáémba kámáni-waasiti óraakon-awí'a Páirati tuwímbai ti'maráísasa tínkamisasa pukáawe suwaná

² Ísu séna minKárírífákémbá pukáan-kwaasisafe'o sembá miwítí sáwí-awaugo Kárírífakemba seyaafá'-wáásítí sáwí-awaugomba iyáákaraintafesa pukáawewa wéseo.

³ Ímba miyá wéofu simátime'a sune. Kentí sáwí-awaumo ímbo tuwé'o Maníkómpá té'o é'a kembiwíwará'á puwónááwe.

⁴ Imáyáan-oro. Síróámufa'a ayáátáá'-namba tawiséna sáwífa'-waasi 18 waasi tínkamisasa pukáawe. Mindásafe'o sembá miwítí sáwí-awaugo Yérúsaremufakemba seyaafá'-wáásítí sáwí-awaugomba iyáákaraintafena pukáawewa wéseo.

⁵ Ímba miyá wéofu simátime'a sune. Kentí sáwí-awaumo ímbo tuwé'o Maníkómpá té'o é'a kembiwíwará'á puwónááwe Ísu siyáíye.

Taaigó ímba arambó iyáin-aai.

⁶ Ísu waé'mai-aai simátimena séna moóráwigo wení ándá-aran-kisaufa'a arambó naan-táíma áwí'a fígi u'makáisana áruma wíkáisana arambá komaénae séna koawánaimba ímba iyáisana

⁷ minkísáurá'ó káráwiyain-kwaasisafena séna kaumborá'á áú'o simbá mintáéramba komaénae'a

koawánáúnda ímba arambá iyáísa'a úmpo mintái ayáísuwaa. Maragóní anombá nasúwáifainifo ayáísuwaa sisaná

⁸ miwá séna

óraakoo ímbanifo mintái áwáufo'a ó'á túmake'a agamo'á maké'a

⁹ moórá-au'o sínda awánaanana arambó iyéna kawe'á ínifo miyámó ímbo ína'a ayáísuwanaumne siyáíye Ísu siyáíye.

*Ísu sambaatiyá'á moórá-inimbo
asófamankarain-aaí.*

¹⁰ Moórá-kanaa Yúndaa-waasi áamáán-aaimo
ísón-kanaara'a Ísu áamáán-daumpa'a iména aaí wésimatimuwana

¹¹ moórá-ininko sáwí-amutamba arumpimbó méron-ininko ayáátáaka'a sáwí'a úmai ména
18 aatai maisuwéna miyáumai sáwí'a úmai mérowana arósááumba kaénkówana ímba kanaa'á koku'á mérowana

¹² Ísu minínínkómbá awánéna séna enáí'a tai'áíno séna

¹³ ane'á ta'ótorowana minúwóiyáámbá arósááumba arupíse úwana koku'á iyáfasinena Maníkón-áwí'a mósá marówana

¹⁴ Ísu saagon-kánáará'á minínínkómbá asófankontafena áamáán-danka'o káráwiyowin-arunko sáwí'a úwana sáwífa'-waasisafena séna afa'móráe-kanaa kisaumo máénka'a sí'a asófasinkainkwae sé'o é'a té'a saagaan-kánáámó é'a ímba teró súwana

¹⁵ Fasi'aénkó séna kaumbo-kae'-ááíwará'-wáásín-owe. Saagaan-kánáará'á kentí puru-makawará'á tónki-poiwara'a naaúmpakemba

faú'anke'a áí'mae nompá'á kowaná nombá wénaiye.

¹⁶ Minínínkó Émbaramun-aísaafitantambo uráin-inimba isaná waántáwanko ayáátáaka'a 18 aatai ta'ótokaisa'a saagaan-kánáará'á faú'anকাuna'a sáwí'a óne wésewe Ísu súwasa

¹⁷ símaimo sáwí'o uwánkówi mináái isésa tigaemá uwaná kawé-kísáú wémauntafesa úwoi-waasi aamoí uráawe.

Taaérankon-aaí.

Mátíyu 13:31-33, Mááka 4:30-32

¹⁸ Ísu séna Maníkó wení waásimo kawáánimba nóinkara kawááníyómpo maarán-áái simátiména'a ísáaro.

¹⁹ Maníkó wení waásimo kawáánimba maarán-iyé. Kári-taerankon-awí'a másítáti mintáéramba moóráwigo kísaufa'a u'makáisana óraa'a éna amaimá mófarena wété uráisana numagó mimpímpá'á ánáamba úmarena wémaiye Ísu siyáíye.

²⁰ Simátiména séna Maníkó wení waásimo kawáánimba nóinkara kawááníyómpo maarán-áái simátiména'a ísáaro.

²¹ Moórá-ininko péréti-tomba agaénae séna kanaráán-tántáákón-áwí'a páráwaa'a maimaéna intoráinda-tantaa'a kári-tantaa'a káúmaraisana wéna intoréna óraa'a wéíye Ísu siyáíye.

Kári'-ontagon-aaí.

Mátíyu 7:13-14, Mátíyu 7:21-23

²² Ísu mináái simátiména Yérúsaremu-nao'-ampa'o kúmba naaó'-nao'a wenáái simátíma'mae kúwana

23 moóráwigo séna óraakoo Maníkó moórá-mora-waasi aantena kawel-ámpá'á métinkainiyo súwana Ísu séna

24 tiyáántán-kwiyé'a kári'-ontafimba íyáféráaro. Simátíme'a sune. Sáwífa'nanka íyáferanae sésa íyambanifo ímba kanaa'á íyáferanaawe.

25 Naankón-afowá íyáfasinena ontá úmaraina'a ontará'á imé'a áánte sé'a óraakoo ontasá tisinkaaó síyana séna ímbo tuwánáúnda-waasi nááfakewiya'o sín'a

26 kentáásí naaópa'a té enáái tasimásimenata eséta tóné nonésá naráumne síyana

27 wemá séna nááfakewiya'o. Ímbo tuwánáúnda-waasin-fo kóro naankón-afowá síníye Ísu simásuwena séna

28 Maníkó wení waásimo kawáánipa'a ti'maráína'a máápakembo awánáiyamba kentíwá'ná Émbaramuwe Áísáakiye Yékopuwe Maníkón-aaimo simátímakaawiye Maníkómó kawáánipa'a méwa'a tuwáné tíyántafe'a é'a ifi'á tánááwe.

29 Seyaafá'-áémpákén-kwáásí Maníkómó kawáánipa'a tésa tamésa tómbá nánááwe.

30 Minkánáárá'á ánaaemba aifarááwí tínaaeni'a íyasa tínaaenkewi aifarí'a ónááwe Ísu Maníkómó kawáánintafena mináái siyáíye.

*Ísumo arumbó uwátínkarain-ai.
Mátíyu 23:37-39*

31 Minkánáá ámáán-kawaa-waasi tuwímbai Ísumpa'a tésa sésa óraa'-waasigon-awi'a Éroti

séna Ísumba tufúwónana puwíníye wésifo maanká'á tuwé fí'on-daopa'a kóuwo suwaná

³² Ísu séna Érotimba áwáífiyaamo in-áfá'-íyánkáán-kwáási kosimáme sé'a sáwí-amutamba waási tirumpinkémbá wémaitiyuwe'a tí'a on-wáási asófatinikaunda-kisau káfé'e aafáyáawe maé'a aúnká kesí kísau tai'ánaumne.

³³ Maníkón-aaimo simátímakaawi Yérúsaremu-naopa'-aantemba tínkamowasa wépuwontafe'a káfé'e aafáyáawe aúnkáwe aampa'á wéwe'a kísau maifá kónaumne siyé Érotimba kosimáméro Ísu simásuwena

³⁴ Yérúsaremu-naopaken-kwaasi arumbá uwátinkena séna Yérúsaremu-naopaken-kwaasisono. Maníkón-aaimo simátímakaawi tínkambae íyúwasa pukáawe. Maníkó ti'marówasa kuwái óntantamba tínkambae íyúwasa pukáawe. Kokórigó árátombo ayóífá'ó tínkarenamo káátatinkaintemba aasiyaasi-kánáá kemá miyá ónaumne súndanifo tínaaemba wéuwasiwewe.

³⁵ Ísáaro. Maníkó tiyuwáína'a tu'nankáámbá ónááwe. Simátíme'a sune. Ímba úwoi suwánánááfo ánaaembo sé'o Maníkó ai'maráisana kunkáiwaimba Maníkó kawé'á uwánkáiye síyanka'a aneka'á suwánánááwe Ísu siyáíye.

14

Ísu aíyayaambo intorón-kwaasimo asófankarain-aai.

¹ Moórá-kanaa saagon-kánáará'á Ísu áamáán-kawaa-waasi óraa'-waasigoni naaúmpa'a tómbó

náíndasafena imérowasa saagaan-kánaárá'ó Ísu
nóramo índa awánánae sésa imésa awánowana

² moóráwigo aiyayaambo intorón-kwaasigo
wení ewaa'á mérowana

³ Ísu minkwáásígómbá awánéna áamáán-kawaa-
waasiye áamáambo sun-kwáásiyé tísai ena séna
saagaan-kánaárá'á kanaará áí'lo in-kwáási
asófankanaumno súwasa

⁴ isésa ímba aai suwaná minkwáásígómbá
áíkена kawé'á uwánkena séna énifo waaó súwana
kóúwana

⁵ tísai ena séna kempínkémbá kentí iyámpóíya'i
kentí póráára'iyó maipímbó kúwáfekaina'o é'a
saagaan-kánaárá'á ááéwa mósá fasinánááo Ísu
súwasa

⁶ mináái ímba kanaa'á
anondáá siyáawe.

Waási ímba kentúmo maimaé iyíyan-ai.

⁷ Aai ímba anondáá suwasá tómbó nánaesamo
tun-kwáási aifa'á iménaemo sumbá Ísu
tuwánéna waé'mai-ai séna

⁸ moóráwigo séna aaremó to'waaí on-tánómbá
tamandaaó sína ímba aifa'á imauwó. Aifa'ó
iménanamo enáwí'lo iyáákaraindawimo títanamo
éna

⁹ táántaindawi entáféna séna iyáfasinenana
maankwáásígó maanká'á tamáíno sínana aigáé
uwásuwe tínaaempa'a kumbéínone.

¹⁰ Énifo táántainamo tínaaempa'lo iménanamo
táántainda-waasigomo weyáárika'lo entáféna séna
kesí waásiyo iyáfasine aifa'á imauwó sínamo
iménasa awánéna enáwí'a mósá maránááwe.

11 Óraa'-waasi úne síyawí Maníkó miwí túwí'a múra tiyuwáínífo kári'-waasi únemo síyawí Maníkó miwí túwí'a maimaé iyíniye Ísu siyáíye.

12 Ísu simátimena áántarowaisafena séna óraa-tanombo kaufónae sínda-kanaa óntawara'-waasiye enamááraawe ení akúné ení waási aantemba ímba táántao. Miyámó inasamó ésa ánaaemba áántewa tómbó komandendá mindá ení tónkóní anondáán-íye.

13 Énifo óraa-tanombo kaufónae sínda-kanaa ímbo óntamo makén-kwaasiye tíyayaamba sáwí'o urén-kwaasiye túgafitan-kwaasiye táántenasa tamandáíyambanifo

14 ení tónkón-ánóndáá ímba amíyambanifo enarunkó kawe'á ínana Maníkó ení tónkón-ánóndáá amíniye. Ánaaemba arupíse úmai mén-kwaasi pukémpinkembo iyáfasinaíyan-kanaa Maníkó amíniye Ísu siyáíye.

*Óraa-tanombo kauráin-aaí.
Mátíyu 22:1-10*

15 Mináái súwasa Ísuwe tómbó wénowi isésa uwaná moóráwigo séna Maníkó wení waásimo kawáánipa'a tómbó náíyawí tirunkó aamoí íniye súwana

16 Ísu séna érai'a simbánifo simátíménda imáyáan-oro. Moóráwigo óraa-tanomba kaufónae séna sáwífa'-waasi táántarena méraisana

17 mintánómbó náíyan-kanaa kárika'a tínana wení kísau-waasigomba ai'maráísana táántaraiwaisafena séna tómbó nembá wéto'mayaan-ifo teró sisasá

18 miwí ímbo tíyan-aaí sewaná moóráwigo séna maramá méyánure'a koawánanaumpo ímba tanómbó kaúfópa'a kónaumne siyé kosimámuwo sisaná

19 moóráwigo séna siyáánkai-poima méyánure'a koawánanaumpo ímba tanómbó kaúfópa'a kónaumne siyé kosimámuwo sisaná

20 moóráwigo séna káfé'a aaré maiyáunda pó'a tanómbó kaúfópa'a ímba kónaumne siyé kosimámuwo sisaná

21 minkísáú-wáásígó wení óraakompa'a téna miyá sewé tasimámisana arunkó sáwí'a isaná séna minúwóiyáámbá naaó'-nao'a wéne tíyayaamba sáwí'o uráinda-waasiye túrambo kafíkáinda-waasiye óntama ímbo makén-kwaasiye tiyaafái úmai tí'mae tiyó séna ai'maráisana

22 minkísáú-wáásígó miyá kosímai kouweréna taséna simásimendantemba kosímai tí'mae'o túnda ení naaúmpa'a paaí tu'ma'á wéraiye sisaná

23 wení óraako séna seyaafá'-wáásí kesí naaúmpata sisipáá oro. Seyaafá'-ámpá'á wéne waásimo tiyaafái e óraaka'a símai tí'mae tiyó siyáíye.

24 Ísu séna simátíme sé'a aifa'ó táántaraiwai ímba

téša wení tómbá ímba tamandánááwe Ísu mináái
waé'mai-aaí siyáíye.

Imáyáa kawé'á urésa Ísu-ánaaembo arááiwaiyan-aaí.

Mátíyu 10:37-38

25 Súwasa Ísuwe aampa'á kuwaná méwaerena simátímena séna

26 kembó sirááiwaenae síyawi aifa'á kembá imáyáa simésa ánaaemba tinófoiye tuwaaininé iyámpóiye tífárawaawiye túnafaraawine kesáfésawe imáyáan-oro. Ímbo miyámó iyamba uwófí'a ónááfo miyámó ésamo ésa kembá sirááiwaesa kesí kísau-waasi-i'a ónááwe.

27 Kemó púwónda-aaraa-taimo súwaata'mae kondantembá kembó sirááiwaiyawí umbai-tántáá'á timíyasa minúmbái-tántáá'ó ímbo maimaésamo sirááíwáemba uwófí'a ombá pósa ímba kesí kísau-waasi-i'a ónááwe.

28 Moórá-aii ísáaro. Ayáátáá'-nambo ónae síyawi aifa'á óntambo tuwésamo íyan-imayaa ésa óntamba toráumai awánáiyambo kanaamó ínasamo ésa mináyáátáá'-námbá ónááwe.

29-30 Ímbo toráumai awánaresamo mindámbó iyamba minóntámbá tai'áwinana mindámbá úwoi wérainasa waási awánésa ímba ásaumai uwásukaawe sésa tuwíyáái ónááwe.

31 Moórá-aii ísáaro. Moórá tiyáífin-óráá'-wáásigó tiyánae séna aifa'á wení i-wáásímó torausínda sáwífa'-waasi 10,000 waasi ínana fí'on-i-waasiti óraako wení i-wáásímó torausínda áfááraumai sáwífa'-waasi 20,000 waasi ínana imáyáa éna kembá iyáákanaa ína iyáákanaao séna

32 ímba kanaa'á iyáákanaumne-imayaa énamo éna óraa'-waasi némpa'a mérainana aantá-waasi ti'maréna séna mintiyáísá ifátá tuwánae siyé kosimáméro síníye.

33 Ísu mináái simásuwena séna aifa'á íyan-imayaa urésa ánaaemba síyantemba ónááwe. Miyáumai kembá sirááiwaenae síyawi aifa'á makáan-tantaatafesa imáyáa urésa ímba

mintántáá'á tuwánáúmne sésamo ésa kembá
ímbe sirááiwaenafo mintántáá'á tuwánáúmne
sésamo ésa kembá sirááiwaesa kesí kísau-waasi-
i'a ónááwe Ísu siyáíye.

Uwígón-áái.

Mátíyu 5:13, Mááka 9:50

³⁴ Ísu simátimena séna uwímá kawē-tántáá'án-
ifo óraa'a tai'áísana ayáántámbe wéraifo ímbe
aneka'á uwímó káína'o é'a to'maránááwe.

³⁵ Ayáántámbe ímbe agamopá'á maráiyana
kawē'á ínifo úwoifa'a tuwánááwe. Ísáán-kwaasi
ísámai kawē'án-oro
Ísu siyáíye.

15

Sipisípi-poimo áwiyokain-aai.

Mátíyu 18:12-14

¹ Taakisi-óntámbo máún-umen-kwaasiye sáwí'o
un-kwáásíyé Ísumpa'a wenáái isánae sésa tuwasá

² áamáán-kawaa-waasiye áamáambo sun-
kwáásíyé tuwánésa tirunkó sáwí'a úwasa
keáímbá sésa sáwí-waasisē'a tómbá wénena
aaimó simbá sáwí'a wéiye suwaná

³ Ísu mináái iséna waé'mai-aai séna

⁴ sipisípiya'o káráwiyowimo on-áái ísáaro.
Moóráwigo sáwífa'a 100 sipisípiya'a
káráwiyaisana moóra-sipisípi áwiyo'wisasa
misáwífa-sípísípí ufá'á méraawana moórámo
áwiyo'wimba kosaafá émena awánéna

⁵ aamoí éna áúwaata'maena

⁶ naaópa'a téna wenamááraawe wení
naaópaken-kwaasiye táántaisasa túwaandu
owaná séna kesí sipisípi áwiyo'wisa'a kosaafá

éme'a ál'mae túmpo aamoisá ónae sisasá aamoí uráawe.

⁷ Simátime sune. Miyáumai wíyómpa'o méraawi marapá'ó tuwánaamba arupíse úmaimo méraan-kwaasi kawe'-úmaimo méraamba tuwánésa aamoí owasá sáwí'a úmaimo méraampinkemba sáwí-imayaa tuwésa Maníkómpá'á tíyasa Maníkóní kísau-waasi wíyómpa'o méraawi óraa'-aamoí wéowe Ísu siyáíye.

Óntambo áwiyokain-aai.

⁸ Ísu séna moórá-aai imáyáan-oro. Moórá-ininko siyáánkai-ontan-arumba makáisana moórá áwiyowisana ómbá kúra'makena wení naaúmpa'a kankambá wéwiyufena kawe'á uwámai saafá éna

⁹ awánéna wenamááraawe wení naaópaken-kwaasiye táántaisasa túwaandu owaná simátimena séna kesí óntamba áwiyowisa'a saafá éme'a maiyáumpo aamoí iyataao sisasá aamoí uráawe.

¹⁰ Simátime'a sune. Miyáumai sáwí'o úmaimo méraampinkemba sáwí-imayaa tuwésa Maníkómpá'á tíyasa Maníkóní kísau-waasi wíyómpa'o méraawi óraa'-aamoí wéowe Ísu siyáíye.

Moórá-ifoko afowámbá auwénamo kóurain-aai.

¹¹ Ísu séna moórá-aai imáyáan-oro. Moóráwigo kae'-iyámpoíwáráwí méraisana

¹² ánaaenkewi afowántáféna séna ení seyaafá-tántáá'á ímbo pukéndara káfé'a tuwí-simiyo sisaná tuwímbai ááninkai tímísana

13 ánaenkewi kárika'a ména wembó ámakaim-boparawimba tiména óntan-aantemba maimaéna némpa'-marafa'a koména sáwí'a úmaena wéiyena wení óntamba tu'mái

14 tai'ásuwaisana

óraa'-aawaima taisaná tóntáféna saafá uwááena

15 mimbáráfákén-kwáásígómpá'á wéna kísau maénae kosimámisana kesí marafá'á komé kesí póíya'a káráwiyuwo sisaná

16 póíya'a káráwiyena ááisafena úmae wéiyena póíti tómpínkémbá nánae séna sisasá ímba áméwana

17 ánaaemba kawel'-ímáyáá éna séna kesifoní kísau-waasi sáwífa-tomba wénesa tímú'a faisasá aráá'wara'a wémaraafo maanká'á mé'a sáái táina'a puwúnafaimpo'a

18 maanká'á tuwé'a kesifompá'á wé'a sé'a kesifóo Maníkón-aúranka'e enaúranka'e sáwí'a úmpo

19 kentáfé kesááninkowe sénda uwófí'a ómpo kesí kísau-waasiye siyó kosénaumne séna

20 mifá'á tuwéna témena aampa'á tisaná némpakemba afowá awánéna aruntaféna uwánkena ainténa kotaparéna ifi'á wétaisana

21 ááninko séna kesifóo Maníkón-aúranka'e enaúranka'e sáwí'a uráumpo kentáfé kesááninkowe sénda uwófí'a óne sisaná

22 afowá mináái ifátuwena wení kísau-waasi táántaisasa tewaná séna minúwóiyáámbá kawel'-únánkwátói maimaé máuwanke'a kesáánimba intáfé'a waiyambá wéuwanke'a aísamai ánáamba wéuwanke'a

23 ánóíwara-purumaka-araa'a maimaé'a mátufu'mai aamoi-tánómbá kaufíyata wéneta

aamoisá uwánkáano.

²⁴ Kesááninko áwiyokurai pukurái súnana úwoi ména timbá póta aamoisá ónaumne sisasá aamoí uráawe.

²⁵ Aamoí owaná aifakéwí kisaufakembo timbá naankóní ewaa'á téna aamoimó on-áái taiséna

²⁶ kísau-waasigomba áántena séna nóinka'-aamoíya wéoo sisaná

²⁷ enáfá'a kawel'-úmai tiyáisana enafo séna ánóíwara-purumaka-araa'a tufú'mai kaúfóro sisasá miyá wéesa méraawe sisaná

²⁸ mináái ísáísana arunkó sáwí'a isaná kaoréna ímba naaúmpa'a íyísana afowá máápa'a kuména aifakéwín-arumbá kusímai íyáísana

²⁹ afowántáféna séna ayáátáaka'a esé mé'a sáwífa'-aatai wémaisuwe'a enáái ímbo taraisúnda emó séndantemba miyá wéuna óraa-poiye kári-poiye méme-araa'e ímba tufú-simena'a kesí waásise'a naráumne.

³⁰ Enááninko ení óraa'-ontamba maimaé koména aare tine'á minóntámbá mátu'mai tai'ásuwena tisá ánóíwara-purumaka-araa'a tufú'mai kau-améne sisaná

³¹ afowá séna ayáátáaka'a kesé'o méraanda kesí seyaafá-tántáá'á endén-íye.

³² Enáfáko áwiyokurai pukurái súnana úwoi ména tintáféta aamoisá uwánkaumne siyáíye Ísu siyáíye.

16

Moóráwigo kísau sáwí'o uráin-aaí.

¹ Ísu wení kísau-waasisafena séna moórá-aaí ísáaro. Moóráwigo moparáwínkwárá'-wáásígó

kísau-waasisafena séna kesí moparáwínká'á káráwiyuwo sisaná miyá isasá tuwímbai tésa sésa ení moparáwínká'á ímba kawé'-úmai káráwiyaisana ení óntamba áwiyokaiye sewaná

² miwá iséna káráwiyaiwaimba áántaisana tisaná séna enáái sewa'á isáúmpo kesí moparáwínká'á ímba káráwinompo kesí moparáwínká'á káráwinda-aufai agai-símína'a ení kisaugoni áwáu awánaano sisaná

³ wéwena imáyáa éna kesí óraakomo si'mátuwaina'a nóra ónaumno. Kemá ímba fasi'aénkó pó'a maramó ufi-kísáú ímba kanaa'á maénaumpo inaimó sísféna sigae ínifo

⁴ miyá é'a aasásóí'á úmae wénonana si'mátuwainasa miwítí naaúmpa'a sínkaresa tómbá siménááwe-imayaa uwásuwena

⁵ wení óraakompakembo ánaaemba méyánónaumne sésa úwoimo maiyáan-kwaasi táántaisana moóráwigo tisaná séna kesí óraakomba nóraumai-meyana amínono sisaná

⁶ séna sáwífa'-masawemba 100 masawemba ówitamai aménaumne sisaná miwá séna ení aúfáifimba ímba 100 iye sindá 50 iye símai agai-simiyó sisaná miyá isaná

⁷ moóráwigo tisaná séna kesí óraakomba nóraumai-meyana amínono sisaná séna sáwífa-ton-unamba 100 unamba aménaumne sisaná miwá séna ení aúfáifimba ímba 100 iye sindá 80 iye símai agauwó sisaná

⁸ minááímó simbá óraakomba simáméwana iséna wení moparáwínká sáwí'a úmai káráwiyaiwaintafena séna kawé'-ímáyááwárá'-wáásímó ontembá miyá óne siyáíye. Marapá'-

waási kentí imáyáarakemba ásaawimai miyámó
ondawí kawel'a íniiye símai wémaefo sámó
kain-áémpá'ó méraan-kwaasi ímba miyá
wéowe. Miyáumai óraako wení moparáwínká'ó
káráwiyaiwaintafena séna kawel'-imáyááwará'-
wáásímó ontembá miyá óne siyáiiye Ísu siyáiiye.

⁹ Ísu simásuwena minááísáféna séna isáaro.
Marapá'a kentí óntantamba túwa'nai iyasa kentí
waási-i'a iya'a kentí óntambo tai'áíndara'a
wiyómpa'o ésa iyíyan-kanaa wiyómpa'a
minkwáási tuwánésa aamoí uwátinkanaawe.

¹⁰ Kári-tantaaka'a kawel'-úmaimo
káráwiyowi óraa-tantaaka'wara'a kawel'-
úmai káráwiyonaawe. Kári-tantaaka'a sáwí'a
úmimo káráwiyowi óraa-tantaaka'a sáwí'a úmai
káráwiyonaawe.

¹¹ Marapá-tántááká'ó ímbo kawel'-úmimo
káráwiyaiyawimo éna Maníkó wiyómpaken-
tanta'a ímba tiména káráwiyoro síniiye.

¹² Marapá'ó Maníkómpákén-tántááká'ó ímbo
kawel'-úmimo káráwiyaiyawimo éna Maníkó
wiyómpaken-tanta'a ímba tiména kendén-iye
síniiye.

¹³ Ímba kanaa'a kae-káwáá-waásítí kísau
wémaewe. Miyámó ésamo ésa moóráwigomba
aamoí ésa moóráwigomba ímba aamoí
uwánkanaawe. Miyámó ésamo ésa moóráwigoni
kísau kawel'-úmai maésa moóráwigoni kísau
tuwesaraí ónááwe. Miyáumai Maníkóní kisaumo
maé'o é'a sáwífa'-ontamba maénaumne-
imayaa ímba úmae iyónááwe. Sáwífa'-ontamba
maénaumne-imayaamo é'o é'a Maníkóní kísau

ímba maénááwe Ísu siyáíye.

¹⁴ Ísu mináái súwasa áamáan-kawaa-waasi isésa óntantafesa aamoí wéesa pósa Ísun-awíyáái uwaná

¹⁵ Ísu simátimena séna kembiwí waási túranka'a kawe-kísáú wémaewasa tuwánésa sésa kawel'-wáásín-owe wésefo Maníkó kentí imáyáa wétuwanaiye. Seyaafá-tántáákón-áúmo mósá máraán-tantaatafena Maníkó sáwísamban-iye wésiye Ísu siyáíye.

¹⁶ Ísu simátimena séna Mósese Maníkóní áamáambo simátímakain-aaiye Maníkón-aaimo simátímakaawimo agaimakáan-aaiye mindá aambó usukáin-ááímó éna Yónimo nombó maitínkarainka'a mináái tiyáíye. Káfé'a ásé-aai Maníkó wení waásimo kawáánin-aai wésimatimemba pósa waási Maníkómó kawáánipa'a tiyáántamba fasi'ámaesa wéiyaferaawe.

¹⁷ Marawé wíyóne tai'áínífo Maníkóní áamáamba kári'-amaane óraa'-amaane ímbo tai'áínda aasiyaasí waé'wae'a íníye.

¹⁸ Moóráwigo awaainímbá ai'mátuwenamo fi'on-inimbo máimba umémbá wémaiye. Moórá-waasigo ai'mátukain-inimbo máimba wewará'á umémbá wémaiye Ísu siyáíye.

Óntawara'-waasigoe Rásarasite-tai.

¹⁹ Ísu séna moóra-aai isáaro. Óntawara'-waasigo ména kawel'-únáankwátói sáwífa'a makéna kawe-tómbá náma'nama'-isaná

20-21 moóráwigon-awi'a Rásarasi ímba óntamo makáiwai óraa'-namomba kaisaná méraisasa ayái-tómbá amínana náíníye sésa óntawara'-waasigoni ontará'á móankaraawana méraisana iyánkó téna mindámómbá tauwá'naraiye.

22 Ánaaemba ímbo óntamo makáin-kwaasigo púwísasa Maníkóní kísau-waasi wíyómpakewi kunáí'maesa Émbaramumo kawel'-mápá'ó méraipa'a móankaraawana óntawara'-waasigo púwísasa utámakaawana

23 púwón-aempa'o iyamó wégaipa'a óraa'-ai'a isaná ména mósá awánaimba némpa'a Émbaramuwe Rásarasiye'a méraayana tuwánéna

24 aaemáífinkemba séna kesifóo Émbaramuwo iyamó wégaipa'a óraa-si'a isa'á méraumpo arumbá uwásinke Rásarasimba ai'márénana kunkéna ayáamba nompí támai sinááfiya'a maráínana tasiyasi íno sisaná

25 Émbaramu séna kesááninko marapá'ó méraandara'a seyaafá-káwé-tántáá'á makáampo Rásarasi sáwí'a úmai méraifo mindásafe imáyáan-uwo. Káfé'a wemá kawel'-úmai méraifo embá áí'o ipa'á méraane.

26 Senda-ááiwará'á imáyáan-uwo. Afu-fumpimbá óraa-tunai wéraifo ímba wété ónááfo sisaná

27 óntawara'-waasigo séna kesifó Émbaramuwo emó senda-aaisafe'a simáme'úne. Rásarasimba ai'márénana kesifoní naaópa'a

28 séfataase kesífárawaisai méraafo kusimátimena sáwí-marupa'o iyamó kaipa'á tefó simátimino sisaná

29 Émbaramu séna Mósesemo siyáin-aaiye

Maníkón-aaimo simátímakaawi siyáan-aaiye
aúfáifimbo agaimakáamba pósa toráumai
isánááwe sisaná

³⁰ kesifó Émbaramuwo ímbanifo moóráwigo
pukáimpinkemba íyáfasinena kusimátiminasa
sáwí-imayaa tuwésa Maníkómpá'á kónááwe
sisaná

³¹ Émbaramu séna Mósesemo siyáin-aaiye
Maníkón-aaimo simátímakaawi siyáan-aaiye ímbo
isésamo ésa pukáimpinkembo íyáfasinkaiwain-aai
ímba isánááwe Émbaramu siyáíye Ísu siyáíye.

17

Sáwí'o on-aai.

Mátíyu 18:6-7, Mátíyu 18:21-22, Máaka 9:42-48

¹ Ísu wení kísau-waasisafena séna fí'o-fí'on-
tanta'a waásifa'a tinasá kesáái tuwánááwe.
Tuwímbai tésa kesááimo wéisaawi karo'-áái
tasimátimiyasa kesáái tuwésa kóiyasa karo'ó
síyawifa'a sáwí-meyamba tíníye.

² Miwímó tinuwarampimbó óraa'-ontamba
fáí'wimaresamo nompímbó túwááwasamo
kumpuwésaraa karo'-áái ímba simátíméwasa
kesááimo ísaraan-iyampoi kesáái ímba tuwésa
sáwí'a owisinó.

³ Mindásafe'a kentúra'a káráwiyoro.

Kentí waásimo kembó sáwí'o uwátinkaiya'o
é'a kembiwífá'á mindásafe simátimiyasa sáwí'a
únemo síya'o é'a ímba aneka'á imáyáa é'a ifá'á
túwáaro.

⁴ Kentí waásigomo kembó sáwí'o uwántínkáfa'o
iyésamo kempá'ó té samo sáwí'a únemo símae

iyíya'o é'a ímba aneka'á imáyáa é'a ifá'á túwáaro. Mimbórá-kánaámó afakaetéra'o miyámó íya'o é'a ímba imáyáa é'a ifá'á túwáaro Ísu siyáíye.

Ísumpa'o timankúnkúmbo on-áái.

⁵ Suwasá Fasi'aénkóní aantá-waasi wentáfésa sésa entáféta simankúnkúntaamo úndasa súwa'nai inatá entáféta simankúnkúntaamo úndasa fasi'ámaisa méraano suwaná

⁶ Fasi'aénkó séna moórá-taigon-awi'a másítati kári'-aramba tu'makáawana áruma wíkéna óraa-tainambo intembá miyáumai kentáfé'a timankúnkúmbo iyambo é'a óraa-taisafe sé'o taawí'wé óraa'-nompimba kunkaruwuwó síyanamo éna miyá íníye Ísu siyáíye.

Kísau-waasiti kisaugon-aaí.

⁷ Ísu wení kísau-waasisafena séna moórá-aaí isáaro. Kísau-waasigomba ai'marááwana kísau wémaena kísaufakena'i póíya'o káráwiyaindafakena'i timbá ení tómbá emá agaimái naaó ímbo síyamba

⁸ kafegafé úmai kawé'-únánkwátói uré tómbá agai-símína'a nasúwáana ánaaemba ení tómbá agaimái náínone miyán-áái wésewe.

⁹ Sintembá kísau-waasi miyá ésa úwoi miwítí kísau isasá miyá ombá pósa ímba túwí'a mósá wémaraawe.

¹⁰ Miyáumai kembiwí miyá é'a simátíméndantemba é'a tai'áíyanka'a sé'a úwoi wení kísau-waasisa úndasa póta úwoi kentáásí kísausa maiyáumne sé'a ímba kentú maimaé'a íyóro Ísu siyáíye.

*Ísu námombo kón-kwaasi kaweló
uwátínkarain-aaí.*

¹¹ Ísu Yérúsaremu-nao'-ampa'o kúmba
Sámériyaa-marawe Káríri-marawe afufumpin-
ámpá'á wéna

¹² moórá-naopa'a kúwasa námombo kón-kwaasi
siyáánkai-waasi wétesa némpa'o Ísumo túmba
awánésa

¹³ aaemái sésa óraako Ísuwo kentáá arumbá
uwásinkaa suwaná

¹⁴ Ísu tuwánéna séna ámaán-kisau-waasifa'a
wé'a kentú máaraatimiyasa tuwánésa námomba
kawáúwiye sénááwe súwasa aampa'ó kumbá
túma kawelá uwátinkowana

¹⁵ miwífinkémbá moóráwigo áúma kaweló
uwánkomba awánéna kouweréna óraaka tasiyéna
Maníkón-áwí'a mósá maréna

¹⁶ Ísu óraakon-iyé séna aísamaifimba takífaena
súwi séna minkwáásí ímba Yúndaa-waasin-ifo
Sámériyaa-marafaken-kwaasigo súwi súwana

¹⁷ Ísu séna siyáánkai-waasi túma kaweló
uwátinkaunda afa'éiyain-kwaasi ímba
kouwérááwana

¹⁸ kímborawigo fí'om-barafaken-kwaasigo
kouweréna Maníkón-áwí'a mósá máráiye
simásuwena

¹⁹ minkwáásígóntáféna séna kentáfé súwa'nai
índawin-iyé sénda póna enáú kawelán-ifo waaó
Ísu siyáiye.

*Maníkó wení waásimo kawáánin-aaí.
Mátíyu 24:23-28, Mátíyu 24:37-41*

20 Súwasa áamáán-kawaa-waasi Ísumba áisai esa sésa Maníkó wení waásimo kawáánin-kanaa nóin-kanaawa tınıyo suwaná Ísu séna Maníkó wení waásimo kawáánimba ímba kanaa'á túrantamba awánánááfo

21 Maníkó wení waásimo kawáánimba waási túra'a ómbaraimba pósa mifará'i maafá káráwiyaiye ímba kanaa'á sénááwe Ísu siyáiyiye.

22 Ísu simátimena wení kísau-waasisafena séna ánaaemba kemá waási úranko kúmóna-kanaa awánánae síyambanifo ímba miyán-kánáá suwánánááwe.

23 Tuwímbai sésa maafá'á méraifo taawánaaromo síyasa fí'owi sésa maafá'á méraifo taawánaaromo siya'o é'a ímba érai'e sé'a wété oro.

24 Wíyómpa'o aafáyáumo tóráisasamo awánaantemba kemá waási úranko miyáumai afora'á aneka'á kumónaumne.

25 Misúnda-aai ímba paápé uráinasa aifa'á káfé'o méraan-kwaasi tínaaemba uwásinkesa sí'o índa-i'a uwásinkanaawe.

26 Naaófá'á moóráwigon-awi'a Nówaamo méronka'a waási ímba Maníkón-ímáyáá ésamo maé'óntemba ánaaemba kemá waási úranko kúmóna miyá ónááwe.

27 Nówaamo méronka'a noné tóné wénesa tiyáámumba wétó'waa-esa aaré máúwasa waaí máúwasa wéuwana Nówaa nompín-táómpimba imérowana piri'-nónkó seyaafá'-wáási tínkamuwasa putásaraawe.

28 Naaófá'á moóráwigon-awi'a Rótimo méronka'a ímba Maníkón-ímáyáá ésa noné tóné wénesa méyánúmae wénesa kísauwe naané úmae né'ómba

29 Róti Sónódumu-naopa'o tiyuwónka'a Maníkó óntankwara iyaronkwárá'á wiyómpakemba tuwówana kuména tínkamuwasa putásaraawe.

30 Rótimo méronka'a waási ímba Maníkón-ímáyáá ésamo maé'óntemba kemá waási úranko aneka'ó kumpaapé ondará'á miyá ónááwe.

31 Aneka'ó kúmóndara'a ontará'ó méraiyan-kwaasi ímba naaúmpa'o iyíyamba moparáwímbá ifátuwanaawe. Kísaufa'o méraiyan-kwaasi ímba naaúmpa'o tiyamba moparáwímbá ifátuwanaawe.

32 Róti awaainínkón-áái imáyáan-oro. Wení moparáwímbó tuwón-imayaa éna mówaerowana óntankwara iyaronkwárá'á kuména tufúwana pukáíye.

33 Tirááímo táínda-i'o ésa ímba kawel-úmai ménaafo kentáfésa imáyáa ésa tirááímo táínda-tantaa'o tuwésamo puwésa aúí'a úmai maé'mae'a ónááwe.

34 Simátíme'a sune. Aneka'ó kúmóndara'a mindó'wáámbá kae'-wáásí mimbóráfá'á túmá wéreyana Maníkó moóráwigomba auwéna moóráwigomba aiyáíníye.

35 Minkánáá kae'-ínínkáí tómbó wéto'mayaan-íyana Maníkó moórá-inimba auwéna moórá-inimba aiyáíníye.

36 Kae'-wáásí kísaufa'o méreyana Maníkó moóráwigomba auwéna moóráwigomba aiyáíníye Ísu súwasa

37 wení kísau-waasi sésa Fasi'aénkóo emó sénda-aai nááfatafewa sénó suwaná póíye sawaíyémó kawáá'ipa'o náíndasafenamo embontaan-dúmágómó tatorúpaintemba Maníkó

sínana sùnda-aaí
paápé íníye Ísu siyáíye.

18

Moóráwigo keto'-ínínkón-aaimo ísarain-aaí.

¹ Ísu séna aasiyaasí Maníkómpá'á inaí wésesa túwáafo séna waé'mai-aaí simátimena séna

² moórá-naopa'a aaimó ísáín-kwaasigo ména ímba Maníkón-áároi inkaiséna ímba waási-imayaa éna méraisana

³ mindáópa'a keto'-ínínkó ména aasiyaasí aaimó ísáín-kwaasigompa'a tóso éna séna sáwí'a uwásinkanaesa wéofa aaí súwa'nai uwásinkaaosisaná

⁴ ayáátáaka'a wenáái ímba ísarena ánaaemba imáyaa éna séna Maníkón-áároi ímba inkaisé'a waási-imayaa ímba é'a wéumpo

⁵ minínínkó kempá'ó timbá suwesaraí ifáímpó'a áwa'nai ónaumne siyáíye.

⁶ Fasi'aénkó simásuwena séna aaimó ísáí-sawawaasigon-aaí imáyáan-oro.

⁷ Maníkóní waási wempá'ó inaimó símae iyómba túwáafo séna ímba ayáátáaka'a úwoi ména miwí táái iséna

⁸ sáwí'o uwátínkénka'a ááéma túwa'nai íníye. Ánaaemba kemá waási úranko aneka'ó kúmóndara'a méraiyan-kwaasifinkemba kesááisafesa timánkúnkúmba ónaa ína ónaao tuwánánaumne Ísu séna Maníkómpá'ó inaimó símae iyómba túwáafo séna mináái siyáíye.

Ámáán-kawaa-waasigonte taakisimó maún-kwaasigonte-taai.

9 Tuwímbai kawel-wáásí úne sésa kentúma maimaé iyésa fi'on-kwaasi túma símai sáwí'o uwátínkén-kwaasisafena waé'mai-aai Ísu simátimena séna

10 kae'-wáásígórái moóráwigo áamáán-kawaa-waasigon-ifo moóráwigo taakisi-óntámbo máin-kwaasigo ésarai óraa'-amaan-daumpa'a inai séyae sésarai iyóyamba

11 áamáán-kawaa-waasigo koku'á ména wenáú maimaé iyéna séna Maníkóo kemá tuwímbaimo ontembá ímba wéumpo entáfé'a súwi sune. Umémbó maésamo karo'ó sésamo aare-úmémábá ésamo ontembá kemá ímba miyá wéune. Maaméraiwai taakisimó máin-umen-kwaasigomo intembá kemá ímba miyá wéune.

12 Aasiyaasi-sóndáará'á kae-kae-kánaá áamáantafe'a imáyáa é'a ímba tómbá wénaumne. Aasiyaasi-kisáúgóní sondaará'ó maúnda-tantaa'a tuwínke'a kemá afa'éiyaimba maé'a moórá embá áma'mae'a wéiyune sisaná

13 taakisimó máin-kwaasigo moóráfa koku'á ména aigaé éna kífaena séna Maníkóo kempímbá sáwí-imayaa wéraifo arumbá uwásinkaa siyáíye.

14 Ísu mináái simátimena séna ísáaro. Maníkó taakisimó máiwaini sáwí-imayaa maiyaúwáísana Maníkóe taankarotámai maéna wení naaópa'a wisaná áamáán-kawaa-waasigo wempímbá sáwí-imayaa úwoi wéraisana wení naaópa'a kuráíye. Óraa'-waasi únemo síyawí Maníkó túwí'a múra tuwáínífo Maníkón-aísamaifimbo méraawi Maníkó túwí'a maimaé iyíníye Ísu siyáíye.

*Ísu iyámpóimo ayááfúmbo tátínkarain-ai.
Mátíyu 19:13-15, Mááka 10:13-16*

¹⁵ Simátimuwasa tuwímbai Ísu ta'ótorena kawel'a uwátinkainkwae sésa iyámpói tí'mae tuwasá wení kisau-waasi tuwánésa kóro suwaná

¹⁶ Ísu miníyámpóísáféna táántena séna teró. Ímba kóro síyamba tiyuwáiyasa kempá'a iyámpói úwoi teró. Miníyámpóímó kempá'ó tentembá Maníkó wení waásimo kawáánimba miyaráán-úmai wégawaanimba iyámpóimo kempá'ó tíyan-amba ímba aambá faíyóro.

¹⁷ Éraj'a simátime sune. Maníkóntáfésa sésamo iyámpóiyaan-úmai kenká'a wégawaanonemo síyanamo éna miwíyá'a kawáánínifo ímbo miyá síyawimo éna ímba kawááníníye Ísu siyáíye.

*Óntawara'-waasigon-ai.
Mátíyu 19:16-30, Mááka 10:17-31*

¹⁸ Súwana moóráwigo Yúndaa-waasiti óraako Ísumpa'a téna séna óraakoo kawekó óne. Nóra úmaiya aúí'a úmai wíyómpa'a maé'mae'a ónaumno súwana

¹⁹ Ísu séna kentáfé nóra séwa kawekó óne wéseno. Mimbóráwigo Maníkó weyáá kawekón-íye.

²⁰ Maníkóní amáámba é'a ísaraane. Minamáámbá aúfáíimba agaimaréna séna ímba aare-úmémbán-oro. Ímba waási tínkamiyasa púwóro. Ímba umémbá máéro. Ímba karo'-áái šimátínkáaro. Kentinófoi-tuwi'a óraa'-i'an-oro siyáíye súwana

21 miwá séna minamáámbá kemá iyámpóiyakemba ísare'a kawé'á úmae wéiyune súwana

22 Ísu iséna séna kawé'á éma moórá-tantaa'a ímba kawé'á uráampo ení moparáwímbá fí'on-kwaasi wétíme óntamba maiyé ímbo makéwi tímínana ení kawé'-méyámbá Maníkó wíyómpa'a ankáíniye. Tímatuwemo e kembá sirááiwainone súwana

23 mináái iséna sáwífa'-moparawimbo makóntafena óraa'-imayaa úwana arunkó sáwí'a uráíye.

24 Arunkó sáwí'a úwana Ísu awánéna séna sáwífa'-ontamo makén-kwaasi Maníkómó wení waásimo kawáánipa'o wíyamba umbaí táíniye.

25 Moórá-poigon-awi'a káámeri mimpóígó waigóní afaapimbá ímba kanaa'á kóferainiye. Káámeri-poigomo waigóní afaapimbó kóféráínkaka sáwífa'-ontamo makáan-kwaasi Maníkómó kawáánipa'a kowisinó súwasa

26 mináái iséna áísai esa sésa umbaí taifó nóran-kwaasiya Maníkómó kawáánipa'a méranaao suwaná

27 Ísu séna waási miwítí kísausamba ímba méyámbaresa kónááfo Maníkó úwoi kanaa'á wéíye súwana

28 Pítaa séna isaaó. Kentáásí naaópa'a tuwéta entá wéaraaiwaumne súwana

29 Ísu séna érai'a simátíme sune. Maníkó wení waásimo kawáánintafesa imáyáa ombá naaópa'a tuwésa tuwaaíniné tuwaaísáíye tinófoíye táánine tiyáámúne tiyuwésa miyáumaimo túwááwin-anondaa

³⁰ marapá'ó méraanka'o túwáán-tantaa'a miyán-tántáá'á sáwífa'a mémaesa ánaaen-kanaa aúí'a úmai wiyómpa'a maé'mae'a ónááwe Ísu siyáíye.

Ísu wemó puwíndasafenamo siyáin-ai.

Mátíyu 20:17-19, Mááka 10:32-34

³¹ Ísu wení kísau-waasi sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasi tí'maena moórá-aempa'a tínkarena simátimena séna ísáaro. Yérúsaremu-naopa'a konanasá naaófá'ó Maníkón-aaimo simátímakowimo waási úrankon-ai agaimakáan-ai paápé íníye.

³² Kembá sí'mai fí'onkaa-waasi timíyasa karaánáa'a sinkésa símai sáwí'a uwásinkesa tuwiyáái wisinkésa

³³ súwiyonku'-nésa sínkamiya'a púwónasa utámaraiya'a kaumbo-kánáá maisuwé'a íyáfasinanaumne Ísu súwasa

³⁴ wení kísau-waasi nóin-aaisafenawa síyó sésa minááígóní áwáumo aúpá'ó wérontafesa ímba ísámai kawé'á ésa Yérúsaremu-nao'-ampa'a kuráawe.

Ísu aúrambo kafikówimba kawé'ó uwánkarain-ai.

Mátíyu 20:29-34, Mááka 10:46-52

³⁵ Ísu aampa'ó kúmba Yéríko-nao'-ewaa'a kúwana moóráwigo aúrambo kafikówi óntamba inai símai maénae séna aanawáísára'a kumbéna wéinai séna

³⁶ sáwífa'-waasimo té samo kínkimbo sumbá iséna nááwiya'o súwasa

³⁷ Ísu Násaretifakewi wétiye suwaná

38 óraaka séna Ísuwo Téfitin-andafakewi ómpo arumbá uwásinkaaó súwasa

39 aifa'ó tun-kwáásí aaisambá aéésa sésa aser-aaó suwaná mináái ifátuwená aneka'á óraaka séna Ísuwo Téfitin-andafakewi ómpo arumbá uwásinkaaó súwana

40 Ísu aampa'ó wémomba wení ewaa'á koíyáfasinena séna áí'mae teró súwasa áí'maesa ewaa'á tuwaná Ísu áísai ena séna

41 nóin-tantaara embá arááímo táinda-tantaa'a uwánkanaumno súwana séna óraakoo súramba kawé'á uwásinkaaó súwana

42 Ísu séna kentáfé kanaa'á súwa'nai índawin-iyé sémpe aúramba kawé'á íno súwana

43 minúwóiyáámbá aúramba kawé'-úmai awánéna Ísumba arááíwa'mae wéwená Maníkón-áwí'a mósá marówasa sáwífa'-waasi awánéna Maníkón-áwí'a mósá makáawe.

19

Sákíyasín-aai.

1 Maníkón-áwí'a mósá marówana Ísu Yéríko-naopa'a kóyáákanae séna kúmba

2 moóráwígon-awí'a Sákíyasi taakisi-óntámbó máun-kwaasiti óraa'-waasigo éna sáwífa'-ontamba makéna

3 Ísumba awánánae séna úmba sáwífa'-waasi fáitukowana ampáán-kwáásígó éna ímba kanaa'á awánéna

4 maanámpá'á tíníye séna minkwáási tínaaempakemba aifa'á íyáákéna moórá-taífa'a íyáténa mérowana

⁵ Ísu mintáígóní áwáufa'a wéna mósá awánéna séna Sákíyasiyo ení naaúmpa'a kónaumpo minúwóiyáámbá marapá'á kumuwo súwana

⁶ aamoí uwásuwena minúwóiyáámbá marapá'á múra tuwéna kúwáái'maena wení naaúmpa'a kúwasa

⁷ minkwáásísómbá awánésa tirunkó sáwí'a úwasa sésa sáwí'o in-kwáásígóní naaúmpa'a wéwiye suwaná

⁸ Sákíyasi wení naaúmpa'a mósá ankéna Fasi'aénkóntáféna séna óraakoo kesí ónta afufuntambá tuwínke'a tuwímbai ímbo makén-kwaasi timé'a tuwímbai karo'á simátinke'a óntamba umémbó maiyáunda pó'a éiyain-eiyain-úmai tíma'mae'a kónaumne súwana

⁹ Ísu séna káfé'a maandáúmpá'ó méraan-kwaasi kawel'-ámpá'á métinkaumne. Émbaramun-aísaafitantambo uráandasafe'a miyá úne.

¹⁰ Kemá waási úranko kumpaapé uráundawi enkáán-kwáási saafá úmai sáwí'o úmimo méraampinkemba kawel'-ámpá'ó métínkáandasafe'a kunkáumne Ísu siyáíye.

Siyáánkai-waasi-taai.

¹¹ Mináái ísówana Ísu Yérúsaremu-naokoni ewaa'á kúwasa wesé'o kun-kwáási imáyáa ésa sésa Maníkó wení waásimo kawáánimba kárika'a paapé íníye suntáféna waé'mai-aai simátimena

¹² séna moórá-oraakon-aai ísáaro. Kámáni-waasi némpa'-marafa'a méraawana kotísai onasamó kanaán-iyemo síya'o é'a kesí waásiya'a takáráwiyonae séna

¹³ wení kísau-waasi siyáánkai-waasi táántaisasa tewaná óntamba kae-táémo kae-táémo'a tiména

séna koméraana'a minóntánkákémbá kísau wémaiya'a té'a tuwímbai-ontankwara'a tamáéno séna kóísasa

¹⁴ wenamááraa tíyántafesa uwánkesa kámáni-waasi kosimátíme sé'a kentáará'á ímba takaráwiyiye kosimátíméro sewasá kuráawe.

¹⁵ Énifo minóráákómbá káráwiyi-kísau áméwana kouweré téna ááémo óntambo tímakain-kwaasi táántaisasa tewaná séna tímakaunda-ontankakemba nóraumi-ontana maiyáao sisaná

¹⁶ aifa'ó ámakaiwai téna séna óraakoo símakaanda-ontankakemba kísau wémae'a moórá kae-táémo'a maiyáumne sisaná

¹⁷ óraako séna kesí kísau-waasigo kawe'á óne. Kári-tantaaka'a kawe'-úmai káráwiyaampo siyáánkai-naoraara'a káráwiyuwo sisaná

¹⁸ moórá-kísau-waasigo téna séna óraakoo símakaanda-ontankakemba kísau wémae'a siyáánkai-taemo'-ontamba maiyáumne sisaná

¹⁹ énifo séfataase-naoraara'a káráwiyuwo sisaná

²⁰ moórá-kísau-waasigo téna séna óraakoo símakaanda-ontamba ampantafimbá mú'múmai aúpá'á makáumpo máínone.

²¹ Emá fasi'aén-kwáásí éma ímbo makáanda-tantaa'a wémae úwoi wéne fí'owiti kisaufakentomba wénaana pó'a enáároi inkaisé'a úwoi aúpá'á makáumpo máínone sisaná

²² óraako séna sáwí-kísau-waasigo ónda pó'a kentáfémo séndantemba aaí simánkanaumne. Kentáfé sé fasi'aén-kwáásí éma ímbo makáanda-tantaa'a wémae úwoi wéne fí'owiti kisaufakentomba wénaane sémpo

²³ kesí óntamba seyaafá'-wáásítí óntambo máraán-daumpa'o makáandarakaa tiyé'a kesí

óntankwara a'wáá-ontankwara'a máúsino séna
²⁴ méraan-kwaasisafena séna maanóntámá
 maiyé'a kae-táemo'-ontambo tokáiwaimba áméro
 sisasá

²⁵ miwí sésa ímbanifo kae-táemo'-ontamba é'a
 tokáiyé sewaná

²⁶ óraako séna simátíme sune. Sáwífa-
 tantaaka'o kawé'-úmaimo káráwisinkaawi moórá-
 mora-tantaa'a tíménasa káráwisinkanaafo ímbo
 kawé'-úmaimo káráwisinkaawifinkemba makáan-
 tantaa'a máéna'a

²⁷ kesí namuro-wáásí kentáará'á ímba
 káráwinone siyáawi tí'mae'a kempá'á tiyé'a
 tínkamiyasa

púwóro siyáiyé Ísu siyáiyé.

Ísu Yérúsaremufo'o kuráin-aaí.

Mátiyu 21:1-11, Mááka 11:1-11, Yóni 12:12-19

²⁸ Ísu mináái simátimena aifa'á Yérúsaremu-
 nao'-ampa'o kúmba

²⁹ Órífi-omapa'-ewaa'-naokai moórá Pétífasí-
 nao'a úwana moórá Pétáni-nao'a úwana minkáé'-
 náó'-ewaa'a wéna wení kísau-waasiyai kae'á
 máti'marena séna

³⁰ epín-dáópa'a kurékai moórá-poigon-awi'a
 tónki koawáneyambo waásimo ímbo ayáákainda-
 poi ándá awátuwekai áí'mae tekaiyó.

³¹ Moóráwigo tuwánénamo nóra óyaekaiya
 óyómo sínakai óraako ayáá'mae'a kónae siyé
 simámékaiyo súwasarai

³² kuyaná súntemba mimpóí mérowasarai
 koawánésarai

³³ ándá koawátúwóyana mimpóígón-afowá
 awánéna séna nóra sékaiya mimpóígóní ándá
 wéawaaeyo súwasarai

34 mindárai sésarai óraako ayáá'maena
wínkwae simásuwesarai

35 áí'maesarai Ísumpa'a tuyasá wení kísau-
waasi paákákén-únánkwátói faúl'mai mimpóígón-
arósááunka'a wandaaí uwí'márówana Ísumba
ayáá'mae wéguwasa

36 sáwífa'-waasi mésa óraa'-waasin-iye
sésa paákákén-únánkwátói faúl'mai aampa'á
uwí'ma'mae wéguwana minúnánkwátóiya'a
auwétamaena wéwena

37 Órifi-omapaken-ampa'o kumúmba
Yérúsaremu-nao'-ewaa'a kúwasa Ísumba sáwífa'-
waasi arááíwa'mae wéwesa aamoí ésa fí'o-
fí'on-kisau kawé-kísáú maúmba awánontafesa
Maníkón-áwí'a mósá marésa óraaka'-oraaka'a
sésa

38 Fasi'aénkó ai'maráísana kunkáiwaimba
Maníkó minkáwáágómbá kawé'á wéuwankaiye.
Maníkó kentáásáféna séna aáno úmai méraaro
wésimba póna wenáwí'a óraa'a wéiye óraaka'a
suwasá

39 misáwífa'-wáásífínkémbá tuwímbai áamáan-
kawaa-waasi sésa óraakoo embó arááíwa'mae
wénon-kwaasisafe sé aséráaro siyó suwaná

40 Ísu séna simátime sune. Miwí ímba aaimó
senkaka maanóntánkó kentáfénawe séna aái sis-
inó Ísu siyáíye.

Ísun-arumbó uwátínkarain-aai.

41 Ísu Yérúsaremu-nao'-ewaa'a wéna awánéna
waási tífi'a téna séna

42 aáno úmaimo máéwini áwáu ímba ísámai
kawé'á uráawe. Isékaa aáno úmai méraawisino.
Káfé'a ímba kanaa'á wéisaawe.

⁴³ Kentí namuro-wáásí tésa kentí naaópa'a taúkúresa maramá u'mái ontafímbá agari'á tásuwesa

⁴⁴ kentí aare-iyámpóíwara'a tínkamesa kentí naambá tawísísuwanaawe. Maníkó kawel'ámpá'á métinkanae séna tisa'á tinaaemba uwánkáamba pósa kentí namuro-wáásí tésa miyá ónááwe Ísu siyáie.

Ísu óraa'-amaan-daumpa'o iyáin-ai.

Mátíyu 21:12-17, Mááka 11:15-19, Yóni 2:13-22

⁴⁵ Ísu mináái simásuwena Yérúsaremu-naopa'a óraa'-amaan-daumpa'a iyéna áamáan-daumpa'o méyámbó un-kwáásí iti'mátuwena

⁴⁶ simátimena séna Maníkón-ai aúfáifimba agaimaréna séna mindá kesí naambá Maníkámpá'ó inaimó sen-dámbán-ye agaimaréna siyáie. Énifo umén-dáúmpá'ó ontenkáambá uráawe Ísu siyáie.

⁴⁷ Aasiyaasí óraa'-amaan-daumpa'a Ísu simátíma'maena iyúwasa óraa'-amaan-kisau-waasiye áamáambo sun-kwáásíyé óraa'-waasiye Ísumbo tufíyan-ai suwasá

⁴⁸ úwoi-waasi sáwífa'a Ísun-ai ísámae wéiyuwasá tufuwíyan-amba ímba kanaa'á saafá uráawe.

20

Nááwawa ai'maráísawa tiyáanomo siyáan-ai.

Mátíyu 21:23-27, Mááka 11:27-33

¹ Moórá-kanaa Ísu óraa'-amaan-daumpa'a iména Maníkóní ásé-aaí simátimuwasa óraa'-amaan-kisau-waasiye áamáambo sun-kwáásiyé Yúndaa-ora-a'-waasiye tésa

² sésa nááwawa ai'maráísawa tiyéwa nááwampinkena maiyéwa fasi'aén-kísáú wémaeno. Simásimiyo suwaná

³ Ísu séna aifa'á moórá-aaí tísai ona'á simásíméro.

⁴ Ááéma Yóni nombó maitínkaraiwai Maníkówa simámakaisanawa nombá maitínkarai waásiya simámakaawanawa nombá maitínkaraiyo súwasa

⁵ miwí keáímbá sésa nórasaawa sénaumno. Maníkó simámakaisana nombá maitínkaraiye senanasáámó éna nóra séra Yónin-aaísafe'a ímba érai'e siyáao síníye.

⁶ Waási simámakaawana nombá maitínkaraiye šenasasáámó ésa úwoi-waasisa sínkamonaawe. Úwoi-waasi sáwífa'-waasi Yónintafesa sésa Maníkón-aaímo simásímakaiwai uráíye wéseмба pósa óntamba maiyésa sínkamonaawe.

⁷ Ísuntafesa sésa emó sísaí ónda-aaisa ímba isáúmne suwaná

⁸ Ísu séna ímbo simásimiya'a nááwampinkena maiyéra fasi'aén-kísáúmó maúnda-aaí ímba simátimenaumno Ísu siyáíye.

Ándá-aran-kisaura'o káráwiyowi-taai.

Mátíyu 21:33-46, Máaka 12:1-12

⁹ Ísu waé'mai-aaí simátimena séna moóráwigo ándá-aran-kisau úmarena ayáátáaka fí'om-barafa'a koménae séna maankísáúrá'ó káráwiyaawimo é'a kesáfé'a tuwímbai-aramba

wémae'a tuwímbai kembá siyúwáaro simátimena
fí'om-barafa'a koméraisana

¹⁰ arambó áfumo kain-kánáá tisaná aanáfó kesí
ándá-aramba komauwó séna wení kísau-
waasigomba ai'maráísana minkísáúrá'ó
káráwiwifa'a tisasá ta'óto'mai tufú'maresa
ándá-aramba ímbo ámémba ai'mátuwaawana
kóísana

¹¹ aanáfó moóráwigomba ai'maráísana tisasá
minkísáúrá'ó káráwiwí ta'óto'mai tufú'maresa
sáwí'a uwánkesa ándá-aramba ímbo ámémba
ai'mátuwaawana kóísana

¹² aanáfó moóráwigomba ai'maráísana tisasá
ta'óto'mai tufú'marááwana naaemá kúmísasa
famétuwaawana kóísana

¹³ aanáfó séna nóra ónaumno. Kesááninko
imáyáamo ámakaundawimba ai'maráanana
wínasa wenáái isánááwe séna ai'maráísana tisasá

¹⁴ minkísáúrá'ó káráwiwí awánésa keáimbá
séna aanáfón-ááninko tifo tufúwónanasa puwéna
maankísáú ímbo mainata kesáá maénæ séna

¹⁵ ta'óto'mai ándá-aran-kisau fakemba
famétuwesa tufúwówana pukáíye. Ísu mináái
simátimena séna minkísáú-áánáfó miyá íníye.

¹⁶ Téna kísaura'o káráwiwí tínkaminasa
puwíyana fí'onkaa-waasi kesí kísaura'a
káráwiwíro síníye Ísu súwasa mináái isésa séna
ímbo miyán-oro suwaná

¹⁷ Ísu árimba tuwánéna tísai úmai isánae
séna imáyáan-oro séna Maníkón-aaí aúfáífimba
maarán-áái agaimaréna séna

óntan-dambo on-kwáásí moórá-ontantafesa
sáwí'a wéíye séna maisukáawe. Ánaaemba
minóntánkó áfonkaamba uráíye

agaimaréna siyáimba minááísáfé'a imáyáan-oro.

¹⁸ Wiyamba minóntánká'á tanaambá kofésa sáwí'a ónááfo minóntánkó tufú'mai sáwí'a uwásuwainiye Ísu súwasa

¹⁹ óraa'-amaan-kisau-waasiye áamáambo sun-kwáásiyé simbá kentáásáféna siyé sésa ta'óto'mai tufuwónae sésamo umbá seyaafá'-wáásísáféna táá'a úwasa ifátukaawe.

*Taakisi-ááísáfésamo áísai uráan-aaí.
Mátíyu 22:15-22, Mááka 12:13-17*

²⁰ Ifátuwesa ta'ótoraiyan-kanaa káráwiyesa tuwímbai ti'marésa sésa Ísun-aaimo isáán-kwaasimo ontembá té'a áísai iyana sáwí-aaimo sínata ta'óto'mai kámáni-kawaagompa'a móankanaumne sésa ti'marówasa Ísumpa'a tésa

²¹ sésa óraakoo érai'-aai wése waási táároi ímba inkaisé óraa'-waasiye úwoi-waasi táároi ímba inkaisé tirumbó faiyá'mai-aaí ímbo sénda Maníkóní aambó arááíwáén-aaí arupíse úmai simátimendasa ísaraumne.

²² Emá nóran-imayaawa ónó. Kanaasááwá taakisi-óntámbá Rómu-kamanisa timénaum íntaawa timénaumno. Timéndasa Yúndaa-waasisa kentáásí áamáana taraisónaum íntaawa taraisónaumno. Timénaum íntaawa timénaumno suwaná

²³ Ísu miwítí imáyáa iséna séna

²⁴ moórá-ontamba maimaé máaraasimero súwasa maimaé máaraanamuwana séna nááwan-óikaana uráinkara áwí'a wéraiyo súwasa Rómu-kamani-kawaagon-óikaamba isaná áwí'a wéraiye suwaná

25 Rómu-kamani-kawaagonde wembá áméro.
Maníkóndé Maníkómbá áméro súwasa

26 mináái ísówana táá'a úwasa ímba aaí
siyáawe. Ísu waási túranka'a ména ímba sáwí-aaí
súwasa pósa ímba aaí sésa ta'ótokaawe.

*Pukémpinkembo iyáfasinaiyan-aaí.
Mátíyu 22:23-33, Máaka 12:18-27*

27 Ímba ta'ótórówasa Sátúsi-amaan-kawaa-
waasi púwómpinkemba ímba iyáfasinanaawe sun-
kwáási pósa Ísumpa'a tésa

28 sésa óraakoo naaófá'á Mósese séna
moóráwigo aaré maimakéna iyámpói ímbo
ma'ánkáiimba puwínana áfáko maimakéna
awaaón-anondaa-ware'e séna iyámpói
ma'ánkáiíye siyáíye.

29 Moórá-aaí isaaó. Moórá-kanaa afakaeté-
afarawainonda mésa tuwaaó aaré maimakéna
iyámpói ímbo ma'ánkáiimba púwísana

30 wenánaaenkewi ware'á maimakéna iyámpói
ímbo ma'ánkáiimba púwísana

31 wenánaaenkewi ware'á maimakéna iyámpói
ímbo ma'ánkáiimba púwísana miyá émesa
afakaeté-waasi putásaawana

32 minínínkó ánaaemba pukáiye simámesa

33 Ísumba áísai esa sésa miyámó ombá
waási puwíyampinkembo iyáfasinaiyan-kanaa
minínímbá afakaeté-waasi tuwaainímbá éna
nááwa máíníyo suwaná

34 Ísu séna marapá'ó méraan-kwaasi aaré
maíyasa waaí maíyasa tiyáámúmba to'waaí ésa
wéowe.

35 Maníkó táántena séna pukémpinkemba íyáfasine'a wíyómpa'a iménaawe siyáimba minínínákwá'á wíyómpa'o iméraiyaamba aaré ímba maíyasa waaí ímba maíyamba ónááwe.

36 Maníkóní kísau-waasimo wíyómpa'o mésamo ímbo púwóntemba minkwáásí miyá ésa ímba aneka'á puwónááwe. Pukémpinkembo íyáfasinaiyaamba Maníkóní waásin-owe.

37 Waási pukémpinkembo íyáfasinaiyaamba Mósesé minááísáféna agaimakáíye. Aúfáífimba agaimaréna séna áru-taiya'a iyamó kaimbá ímba mintái káwisana mintáífínkémbá Maníkó Mósesentaféna séna Maníkó úne. Enaiwá'ná Émbaramune Áísáakine Yékopune miwítí Maníkó úne siyáíye. Maníkó minááímó siyáimba minkáúmbó-wáásí é'a púwúwasa utaráambanifo

38 mináái siyáimba pósa miwí úwoi méraawe. Maníkón-aúranka'a seyaafá'nánká méraawe Ísu súwasa

39 áamáambo sun-kwáásí sésa óraakoo kawé'-áái simásímakaane suwaná

40 Ísun-aaigo táá'a úntafesa ímba áísai uráawe.

Maníkómó íyáfasinankaraiwai Káráisitin-aaí.

Mátíyu 22:41-46, Máaka 12:35-37

41 Ímba áísai uwaná Ísu séna Káráisiti Téfitin-andafaken-kwaasin-íye wésefo

42 naaófá'á Téfiti Káráisitintaféna séna kesí Fasi'aénkón-íye siyáimba imó agaimakón-aufaiimba Téfiti agaimaréna séna kesí Fasi'aénkóntáféna Maníkó séna kesiyáánúrapa'a fasi'aén-áémpá'á

43 mara'-ména'a ení namuro-wáásí iyááakaanasa miwí tai'ánááwe

Maníkómó siyáin-aaí Téfíti siyáíye.

⁴⁴ Miyáumai Téfíti Káráísitintafena séna kesí Fasi'aénkón-íye siyáimbanifo nóraumaiya wemá Téfítin-andafaken-kwaasin-íye Ísu sumba Káráísiti Téfítini Fasi'aénkó éna Téfítin-andafaken-kwaasigon-íye.

Ámáámbo sen-kwáásítí aambá arááíwáéfomo siyáin-aaí.

Mátíyu 23:1-36, Máaka 12:38-40, Rúku 11:37-54

⁴⁵ Sáwífa'-waasi mináái ísówana Ísu wení kísau-waasisafena séna

⁴⁶ áamáámbo sen-kwáásítí aambá arááíwáéfo. Minkwáási ayáátáa'-kuferai wiyésa naaópa'a afu-fumpa'á nówasa pósa waási tuwánésa sésa óraa'-waasin-owe wésewe. Minkwáási áamáán-daumpa'o ombá óraa'-waasimo máépa'a imésa tanómbó kaufópa'o ombá kawé'-áémpá'á mésa kawé-tómbá wénaawe.

⁴⁷ Minkwáási keto'-íníntí óntawara naankwará'á umémbá maésa waási suwánésa súwí'a mósá maráíwae sésa karokómbá tafisímai inái wésewe. Miyámó on-ánóndáa' óraa'-umbai maénááwe Ísu siyáíye.

21

*Keto'-ínínkó Maníkómpá'á óntambo tukáin-aaí.
Máaka 12:41-44*

¹ Simátimena Ísu óraa'-amaan-daumpa'a ména tuwánómba óntambo túwón-anafeumpimba sáwífa'-ontawara'-waasi sáwífa'-ontamba túwówana

² moórá-keto'-ininko ímba óntamo makón-ininko téna kári'-ontamba kae-tóyaráámbá tuwómba Ísu awánéna

³ wení kísau-waasisafena séna érai'a simátíme sune. Minkétó'-ínínkómó túwáín-ontanko seyaafá'-wáásímó túwáán-ontamba iyáákaiye.

⁴ Miwí sáwífa'-ontafinkemba tuwímbai túwááfo wemá kári'-ontafinkemba mútú'a túwáimba póna ónta-iyaimba méiniye Ísu siyáíye.

Óraa'-amaan-dambo tawisínda-aaimo siyáín-aai.

Mátíyu 24:1-2, Mááka 13:1-2

⁵ Súwasa tuwímbai óraa'-amaan-dantafesa sésa kawé'-óntánkákémbá úmakaawe. Maníkómbá ámaqaan-tantaa'a ko'naarirí úmakaawata awánéta aamoisá úne suwaná

⁶ Ísu séna ánaqemba waási tésa awánaan-tantaa'a seyaafá tawísísuwesa seyaafá'-óntánkwará'é tawísísuwanaawe Ísu siyáíye.

Sáwí-kanaa tíniyemo siyáín-aai.

Mátíyu 24:3-14, Mááka 13:3-13

⁷ Ísu mináái súwasa áísai esa sésa óraakoo emó sénda nóin-kanaawa paápé íníyo. Nóin-kwaamera ínataawa séta ampáánká'á Ísumo siyáimba miyá íníyesa sénaumno suwaná

⁸ Ísu séna karo'-áái isé'a érai'e sefó káráwiyoro. Sáwífa'-waasi tésa kesúwí'a máwatesa sésa Maníkómó iyáfasisinkaraiwai únda póna minkánáá ampáánká'á tíniye sénááwe. Miyán-áái síyawi ímba tirááíwáéro.

⁹ Tíyááwemo síyan-aai némpakena'i ewaakéná'i isáíyana ímba táá'a íno. Miyán-kánáámó

tínda mindá ímba seyaafá-tántáá'ó tai'áínda-waame'an-iyé.

¹⁰ Fí'o-fi'on-aempa'-waasi tiyánááwe. Moórá-kawaa-waasigomo éna moórá-kawaa-waasigoni amááraasafena íyáfasine tíyáaromo sínasa íyáfasinesa tiyánááwe.

¹¹ Fí'o-fi'om-barafa'a óraa'-mari táíniye. Fí'o-fi'om-barafa'a aawai táíniye. Sáwífa'-waasi tí'a íniye. Wíyómpa'a fí'o-fi'on-tantaa'a paápé ína'a awáné táátafe'a ónááwe.

¹² Mintántáá'ó ímbo paápé ínasa kembiwí ta'óto'mai sáwí'a uwátinkesa ámáán-daumpa'a kawáá-wáásí aaiimbá maitinkésa ándáfa'a mótinkanaawe. Kentáfé'o fasi'ámaimo méraiýantafesa ta'óto'mai óraa'-waasífa'e kámáni-kawaa-waasífa'e mótinkesa aai simátinkaiya'a

¹³ minóráá'-wáásí kesáái simátimenaawe.

¹⁴ Aaimó simátínkénka'a nóran-aaiya sénaumno-imayaa ímba óraa'a íyana tirunkó umbai táíno.

¹⁵ Minkánáá kawé'-ímáyáá timé'a aai tááka tínkáana'a síyasa kentí namuro-wáásí ímba kanaa'á kentáái taraisésa íyáákanaawe.

¹⁶ Kentinófoiye kentífá'awaawiye ken-timááraawe kentí waásiye tí'maesa óraa'-waasiya'a iyésa aai simátinkaiyasa kempínkémbá tuwímbai tínkamiya'a puwónááwe.

¹⁷ Kentáfé fasi'ámaimo méraiýantafesa seyaafá'nánká tíyámba uwátinkanaawe.

¹⁸ Miyá ésa ímba timambá tínkambai tai'ánááwe.

¹⁹ Fasi'ámaimo mé'o é'a kawé'-úmai méranaawe Ísu siyáíye.

Sáwí-kanaagon-aaí.

Mátíyu 24:15-21, Mááka 13:14-19

²⁰ Ísu mináái simátimena séna Yérúsaremu-naopa'a namuro-wáásí taúkúmaraiya sé'a seyaafá-tántáá'á tawísísuwaiyan-kanaa tiyé sénááwe.

²¹ Yúndiyaa-marafa'o méraiyan-kwaasi omápata tuwaantantésa iyónááwe. Naaópa'o méraiyan-kwaasi mindáópa'a tuwésa wété ónááwe. Kísaufa'o méraiyan-kwaasi ímba naaópa'a iyónááwe.

²² Minkánáá Maníkó sáwí-meyamba timínana Maníkón-aaí aúfáífinken-aaí paápé íníye.

²³ Tímúka'-inine káfé'-iyampoiwara'-inine minkánáá sáwí'a ónááwe. Maníkó maankwáásísáféna aaisambá tiyínana óraa'-umbai táíníye.

²⁴ Fí'om-barafakewi tuwímbai paepáétamba tínkamesa tuwímbai tí'maesa fí'o-fi'on-kwaasiti marafá'á mótinkesa fí'onkaa-waasi Yérúsaremu-naopa'a káráwiyesa sáwí'a íyana Maníkó séna kentí kanaa taí'áiye síníye Ísu siyáíye.

Ísumo marapá'ó kumínda-aaí.

Mátíyu 24:29-35, Mááka 13:24-31

²⁵ Ísu mináái simátimena séna aafáúrá'é wiyónka'e oká'é fí'o-fi'on-tantaa'a paápé íníye. Marapá'á fí'o-fi'om-barafaken-kwaasi tirunkó umbai táíníye. Uwí-nónkó óraaka'a áái wésena tufántááfan-ínasa waási inkaisónááwe.

26 Wíyónko tora'náára'a ínasa waási sésa nórawa'iyo sésa tinekembá tata'á ínasa táátafesa ésa óraa'-imayaa ónááwe.

27 Kemá waási úranko óraa-fasi'aenkwara sámó kainkwára'á ainánká kúmóna'a suwánánááwe.

28 Kemó súnda-tantaa'a áwáu ómbarena paápé ína'a mósá awánánááwe. Maníkó kawé'-ámpá'á métinkainda-kanaa kárika'o tinda pó'a to'mayaa é'a mósá awánaaro Ísu siyáíye.

29 Ísu mináái simátimena séna moórá naan-táigón-áwí'a fiki mindáwara fi'on-taiwara'a imáyáan-oro.

30 Asáómó agaínda awáné sé'a áú'o sínda-kanaa kárika'a tíníye sénááwe.

31 Miyámó intembá kemó súnda-tantaa'a ína'a awáné sé'a Maníkó wení waási kawáánimba kárika'a tíníye sénááwe.

32 Érai'a simátime sune. Káfé'o méraan-kwaasi tuwímbai ímbo pukáiyanka'a kemó súnda-tantaa'a paápé íníye.

33 Wíyóne marawé tai'áínífo kesáái ímbo tai'áínda

úwoi waé'wae'a íníye Ísu siyáíye.

34 Ísu simátimena séna kentúra'a káráwiyoro. Uwóí'o on-dómbá né'a kafóná mé'a marapátántáá'á óraa'-imayaa ofáínífo. Miyá é'o é'a ímba imáyáamo wéiyanka'a kumúnafainífo káráwiyoro.

35 Kífo'o aumakáawanamo waígo ímbo imáyáa ímbó tafááfíntemba fi'o-fi'om-barafaken-kwaasi ímbo wéisenka'a kumúnafainífo

³⁶ káráwiyoro. Inaí símae wéiyiyana kemó súnda-tantaa'a kempá'ó tína'o é'a fasi'ámai mé'a waási úranko súranka'a méranaawe Ísu siyáíye.

³⁷ Minkánaáfimbá aasiyaasi-kánaá Ísu óraa'-amaan-daumpa'a iména wenáái simátíma'mae wéiyena fenómpinka máápa'a kumbéna Órífi-omapa'a nó'waamba imaé'mae úwasa

³⁸ sáwífa'-waasi aafáyáara'a ááéma Ísun-aai isánae sésa
óraa'-amaan-daumpa'a imaé'mae'a úmae iyáawe.

22

Yúndasi Ísuni pintaru'ó maiyáin-aai.

Mátíyu 26:1-5,14-16, Mááka 14:1-2,10-11, Yóni 11:45-53

¹ Naaófá'á Maníkó Yúndaa-waasi tíyótaimo í-tánómbá ímbo intóráin-tantaa'wara-pereti agáún-kanaa kárika'a túwasa

² óraa'-amaan-kisau-waasiye áamáambo sun-kwáásíyé Ísumbo tufíyan-aai suwaná úwoi-waasisafena táá'a úwasa ímba aforatá ta'ótoranaumne siyáawe.

³ Suwaná Ísuni kísau-waasi sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasifinkemba moóráwígon-awí'a Yúndasi moórá-awí'a Ísakerioti éna waántáwanko wenarumpimbá koména imáyáa amúwana

⁴ óraa'-amaan-kisau-waasifa'e áamáán-daka'o káráwirowifa'e wéna séna túwa'nai ona'á Ísumba ta'ótoranaawe súwasa

5 isésa aamoí ésa sésa miyámó inda-méyámbá
óntanta aménaumne suwaná

6 Yúndasi ewé séna ímbo waásimo mépa'o
é'a nóraumaiya Ísumba aráátíménasawa
ta'ótoranaao-imayaa ómbarena

úmae kuráiyé.

Tíyótaimo í-tánómbó kauráan-aaí.

Mátíyu 26:17-25, Mááka 14:12-21, Yóni 13:21-30

7 Yúndaa-waasi ímbo intóráín-tantaa'wara-
pereti agáún-kanaa túntemba tíyótaimo í-tánón-
kánáá sipisípi-araa'a tufú'mai káúfúnka'a

8 Ísu Pitaante Yóninte'a ti'maréna séna
tíyótaimo í-tánómbá kowégaufiyata komandaanó
súwasarai

9 mindárai sésarai nááfara kogaufóyauyo
suyaná

10 Ísu séna Yérúsaremu-naopa'a wíyana
moóráwigo nonánámó maimaé wíndawimba
arááiwaékaiyo. Wemó naaúmpa'o iyíndafa'o

11 naankón-afowámó mérainakai kosimámekai
óraako áísai ena séna kesí kísau-waasise'a náán-
aempara tíyótaimo í-tánómbá nánaumno wésiye
kosimámekaiyo.

12 Wemá afófumayaa'-nankoni óraa'-aempa'a
aráátiminiye. Kúfu'o uwándáíyan-tantaa'a
mimpímbá wéraiye. Seyaafá-tántáá'á to'mayaa
úmarekai minká'á kausínkáakaiyo súwasarai

13 mindárai isésarai Yérúsaremu-naopa'a
wésarai Ísumo sún-tantaa'a wérowasarai minká'á
tanómba kauwánkaraaye.

*Ísu wení kísau-waasi tómbó tímakain-aaí.
Mátíyu 26:26-30, Mááka 14:22-26, 1 Kórinti
11:23-25*

¹⁴ Tanómbó náíyan-kanáa túwasa Ísuwe wení aantá-waasiye tómbó náiyapa'a komérowana

¹⁵ Ísu simátimena séna kárika'a sí'o índa-i'a uwásinkaiyan-kanáa ímbo tiyáina'a ááéma tiyótaimo í-tánómbá kembiwísé'a nánaumne-imayaa úmae iyáunda káfé'a minkánáá paapé ímbá póta nánaumne.

¹⁶ Simátime súne. Marapá'a maantánómbá ímba aneka'á nánaumpo Maníkó wení waásimo kawáánipa'a maantánónkóní áwáuma afora'á wéraina'a nánaumne séna

¹⁷ ándá-aran-dombo wéron-anafeumba maisoréna Maníkómpá súwiyo séna maimái moórá-mora úmai naaró.

¹⁸ Simátime súne. Ándá-aran-domba ímba nánaumpo Maníkó wení waásimo kawáánipa'a mé'a aneka'á nánaumne séna

¹⁹ péréti maisoréna Maníkómpá súwiyo séna tafánkena tíména séna mindá kesún-ifo kembiwísáfé'a ísámai kesú tuwánáúmne. Miyáumai kentáfé'a imáyáa é'a námae iyóro súwasa

²⁰ tómbá násúwówana ándá-aran-dombo wéron-anafeumba maisoréna pérétimo tímúntemba miyáumai ándá-aran-domba tíména séna mindá kesí naaén-ye kesí naaemá kembiwísáféna kumínda póna Maníkó séna kesé'a kááísamai méraiwaé séna mináu-áái símai kááísamakaisa'a miyáumai kentáfé'a imáyáa é'a námae iyóro.

²¹ Kembá namuro-waásímó aráátimindawi keséta ména tómbá wénaiye.

22 Naaófá'á Maníkó séna waási úranko puwíníyemo siyáintemba pó'a púwónana namuro-waásímó aráátimindawi sáwí-meyamba máíníye Ísu súwasa

23 wení kísau-waasi keáímbá sésa nááwa miyá ínisanawa síyó siyáawe.

Nááwa íyáákaiyomo siyáan-aaí.

24 Ísuni kísau-waasi mósimesi-aaí sésa kentááfinkémbá nááwa wéiyaakaiyo suwaná

25 Ísu séna marapá'-óráá'-wáásísómbá íyáákamai fasi'aén-áái simáti-simati uwasá wenkóyááka-tayaaka ésa sésa kentáásí óraa'-waasi kawé'á wéowe siyáawe.

26 Kembiwí miyáumaimo óraa'-waasimo on-tembá ímba miyán-oro. Kempínkémbá óraa'o ménae síyawí seyaafá'-wáásítí kísau túwa'nai oro. Íyáákanaemo síyawí fí'owiti wayó'á maénááwe.

27 Marapá'-wáásífinkémbá tómbó ménamo wénaiwai óraa'-waasin-ifo kúfu'o uwámíwai kári'-waasi imbánifo kemá kentí óraako ímba miyá é'a kentí wayókóráámbá wéune.

28 Miyá úna'a kembó sáwí'o uwásínkáanka kesé'a mé'a ímba síyukaawe.

29 Kesifo kentáféna séna waási kawáánuwo siyáintemba kembiwísáfé'a miyán-áái simátimenaumne.

30 Waási kawáámó ondará'á mé'a tómbá wéne'a kawáámó ondará'á mé'a Ísarerin-áánintomba sísamaifakemba kae'á kumbaimái-aanintonti minándáfákén-kwáásí-taai isé'a

tuwínkaa'a ónááwe Ísu siyáíye.

*Pítaa ánaaeni'a uwásinkainiyemo siyáin-aaí.
Mátíyu 26:31-35, Mááka 14:27-31, Yóni 13:36-38*

³¹ Ísu Sáímonimba arumbá uwánkena séna Sáímoniyo isaaó. Owái to'máímo tufimpí owanamó arú'ó marapá kúmíساسamo anónka'lo mósá máéntemba kawé-tántáá'á mósá maé'a sáwí-tantaa'a úwoimo wéraindasafena waántáwanko tísai úmai isánae sína'a

³² mindásafe Maníkómpá'á inai sé'a kesé'lo kááísamaimo méraanda siyuwáánafo sé'a inai siyáumne. Emá siyuwé kouweré kesí waási fasi'átinkaaó Ísu súwana

³³ Pítaa séna Fasi'aénkóo ándáfa'lo áí'mae wíya'lo é'a kesé'a kóyauye. Tufuwíyamo puwína'lo é'a kesé'a puwóyauye Pítaa súwana

³⁴ Ísu séna Pítaao simáme sune. Káfé'a kokórigó ímbo áái siyáindara'a emá kaumbo-iká'á kentáfé sé ímbo awánáúnda-waasiye sínone Ísu Pítaantafena siyáíye.

³⁵ Ísu simásuwena wení kísau-waasisafena séna ááéma ti'maré sé'a óntambo inai-inaimó sí-únámbá ímbo maé'a tón-únámbá ímbo maimaé wé'a tísamai ánáamba ímbo maimaé koró. Mináái ááéma sé'a ti'mákaunda moórá-tantaatafe'a aáfáán-tukáana'iyo súwasa miwí sésa ímbaniye suwaná

³⁶ Ísu séna káfé'a óntan-unambo makáiyawi minúnámbá maimaésa koró. Tón-únámbó makáiyawi minúnámbá maimaésa koró. Paepáé'a ímbo makáiyawi miwítí paákákén-únánkwátói fí'owi timésa óntamba maiyésa paepáé'a méyánuresa koró.

37 Simátíme sune. Naaófá'á Maníkón-aai
 aúfáifimba Áísáya agaimaréna séna
 áí'maesa sáwí'a uráan-kwaasimo
 mépa'a móankaraawe agaimaréna siyáimba
 kentáfénamo siyáimba póna paápé íníye
 Ísu súwasa
 38 wení kísau-waasi sésa Fasi'aénkóo kae-
 páépáé'a makáumne suwaná wemó sún-aaigoni
 áwáu ímba ísöntafena séna é'aniye
 Ísu siyáíye.

Ísu Kétésémánifa'a inaimó siyáin-aai.

Mátíyu 26:36-46, Máaka 14:32-42

39 Ísu simátimena máápa'a kuména Órífi-
 omapa'a imae'mae úntemba iyúwasa wení kísau-
 waasi arááíwa'maesa

40 iyúwana Ísu simátimena séna waántáwanko
 tísai úmai isánae-aai kempá'á sifáínifo
 Maníkómpá inái seró séna

41 tiyuwéna ewaa'á wéna Maníkó óraakon-iye
 séna mara'á kumbéna inaifínkémbá

42 séna kesifóo emó kanaán-iye sémo e
 maanúmbái-tántáá'ó kempá'ó tinda maisiyuwé
 énifo ímba kesí imáyáan-ifo ení imáyáa
 arááíwáéno súwana

43 Maníkóní kísau-waasigo wíyómpakewi paápé
 éna fasi'áńkowana

44 arunkó óraa'-umbai tówana Maníkómpá'á
 inái fasi'ámai súwana umu'náámba naaeráámbá
 marapá'á kumúwana

45 inái simásuwena iyáfasinena wení kísau-
 waasiyaufa'a téna tatuwánómba tirunkó umbái
 tówasa tún-kwaigurówana

⁴⁶ tatúséna tasimátimena séna túmó wéraamba íyáfasine'a inai seró. Waántáwanko tísai úmai isánae-aai kempá'á sifáínifo Maníkómpá'á inai seró Ísu siyáíye.

Ísumbo ta'ótokaan-aai.

Mátíyu 26:47-56, Máaka 14:43-50, Yóni 18:3-12

⁴⁷ Ísu mináái wésuwana sáwífa'-waasi wétuwana Ísuni kísau-waasi sísamaífakemba kae'á kumbaimái-waasifinkemba moóráwígon-awí'a Yúndasi misáwífá'-wáásífimbá aifa'á téna Ísumba aaweyáámó uwánkaindasafena Ísuni ewaa'á téna

⁴⁸ aasásóí'á úntafena Ísu séna Yúndasiyo kemá waási úrankomba kesí namuro-wáásímó aráátímíndasafe aaweyáá uwásinkaane súwasa

⁴⁹ Ísuwe'o mérowi moórá-tanta'o paápé índa-imayaa ésa sésa Fasi'aénkóo paepáétanta karánqumno suwaná

⁵⁰ Ísuni kísau-waasifinkemba moóráwigo paepáé'a maimaéna aifa'-ámáán-káwáágóní kísau-waasigon-áá'a fagáúsuwowana

⁵¹ Ísu étuwaa'o séna minkwáásígón-ááka'a ta'ótorena áá'a kawé'á uwánkaraiye.

⁵² Kawé'á uwánkowasa óraa'-amaan-kísau-waasiye amáán-danka-kawaa-waasiye óraa'-waasiye Ísumbo ta'ótoraiyanesa tamérowana Ísu simátimena séna kentáfé'a umén-kwáásín-iye sé'a pó'a taánáinkwara paepáé'wara'a maimaé kembá ta'ótoranae sé'a wétewe.

⁵³ Sáwífa-kanaa óraa'-amaan-daumpa'a kesé'o méraundara'a ímba kembá ta'ótokaawe. Káfé'a

kentí kanaamá isa'á kumeukóní fasi'aémbá
iyáákaisa'a kembá ta'ótórááwe Ísu siyáíye.

*Pítaa ímba awánáúnda-waasin-iyemo siyáin-
aai.*

*Mátíyu 26:57-58,69-75, Mááka 14:53-54,66-72,
Yóni 18:12-18,25-27*

⁵⁴ Súwasa Ísumba ta'óto'maesa aifa'-ámáán-
káwáágóní naaúmpa'a móankowana Pítaa
tínaaemba nénka'o témomba

⁵⁵ mindánkóní naamaáífa iyamá agaimarésa
mérwana Pítaa miwísé mara'á tamérowana

⁵⁶ iyamó wégonka'a moórá-kisau-arasigo téna
Pítaamba takarákéna séna minkwáásígó wesé'o
máíwain-iyé súwana

⁵⁷ Pítaa séna ímbanifo kemá ímbo awánáúnda-
waasin-iyé súwana

⁵⁸ kárika'a moóráwigo Pítaamba taawánéna
séna wení waásifinkewi óne súwana Pítaa séna
kemá ímbaniye súwana

⁵⁹ kárika'a moóráwigo Pítaantafena óraaka séna
érai'a sune. Káririfakewi éna wení kísau-
waasifinkewin-iyé súwana

⁶⁰ Pítaa séna emó sénda-aai ímba isáúmne
súwana kokórigó áái súwana

⁶¹ Fasi'aénkó waeréna Pítaamba awánówana
Pítaa Fasi'aénkó simámakon-aai ááka'-maréna
miyá siyónka'a káfé'o kokórigó ááimo ímbo
siyáindara'a emá kaumbo-íká'á kentáfé sé ímbo
awánáúnda-waasin-iyé sínone siyónka'a mináái
ááka'-maréna

⁶² máápa'a kuména áfááraumai ifi'á taráíye.

*Ísumba karaánáá'o ánkaraan-aai.
Mátíyu 26:67-68, Mááka 14:65*

⁶³ Pítaa ifi'á tówasa Ísunka'o káráwirowi karaánáá'a ankésa tufuwésa

⁶⁴ aúrampa'a ampantasámbá káátamakesa wétufuwesa sésa esáfé sé Maníkómó íyáfasisinkaraiwai únemo séndawi ómpo kemá nááwa tufúnái simásimiyo wésesa

⁶⁵ fi'o-fi'on-aai símai sáwí'a uwánkaraawe.

Ámáán-oraa'-waasifa'a Ísumbo áí'mae kuráan-aai.

Mátíyu 26:59-66, Mááka 14:55-64, Yóni 18:19-24

⁶⁶ Aafáúmó íyáúsunka'a Yúndaa-waasiti óraa'-waasiye óraa'-amaan-kisau-waasiye áamáambo sun-kwáásiyé túwaandu urówasa Ísumba áí'maesa íyúwasa

⁶⁷ sésa Maníkómó íyáfasinankaraiwai Káráísitiya'onai simásimiyo suwaná séna simatíména'o é'a ímba kawé'-úmai isánááwe.

⁶⁸ Moórá-aaimo tísai ona'ó é'a ímba simásimenáawe.

⁶⁹ Kemá waási úranko Maníkó fasi'aénkón-ayáánúrapa'a fasi'aén-áémpá'á iménaumne súwasa

⁷⁰ seyaafá'nánká sésa ewá séwa Maníkón-ááninko úne sénó suwaná Ísu séna é'a sewé súwasa

⁷¹ miwí sésa wesáféna sífó minááisáféta aafintá maenkéta fi'on-aaimo simánkáamba saafá únda póta ifátá tuwánáúmne siyáawe.

23

Ísumba Páíratimpa'o áí'mae kuráan-aai.

Mátíyu 27:1-2,11-14, Mááka 15:1-5, Yóni 18:28-

1 Minááísáfésa misáwífá'á íyáfasinesa Ísumba áí'maesa Rómu-kamani-kawaagon-awi'a Páíratimpa'a wésa

2 aaí simánkesa sésa minkwáásígó Yúndaa-waasi karo'-áái simátimena miwítí imáyáa símai sáwí'a éna sésa Rómu-kamani-aifa-kawaagomba taakisi-óntámbá ímba áméro sésa wesáféna sésa Yúndaa-waasiti kawaágó é'a Maníkómó íyáfasisinkaraiwai úne siyáíye suwaná

3 Páíratí Ísumba áísai éna sésa Yúndaa-waasiti kawaágówá ónó súwana Ísu sésa é'a séne súwana

4 Páíratí óraa'-amaan-kisau-waasisafenawe úwoi-waasisafenawe sésa minkwáásígó ímba sáwí'a uráisa'a awánáúmne súwasa

5 óraaka sésa Káríri-aempaken-kwaasi tirumbá totuwéna minkákémbá Yúndiyaa-aempa'a taména miyá wéíye siyáawe.

Ísumba Érotimpa'a áí'mae kuráan-aaí.

6 Suwaná Páíratí mináái iséna sésa Káríri-aempakewiya'iyo súwasa

7 ewé mináémpákéwín-iye suwaná imáyáa éna sésa Éroti mináémpákén-kawáágó káfé'a maanká'á Yérúsaremu-naopa'a taméraifo ai'maráanana wempá'á wínana wemá isáíníye Páíratí simásuwena ai'marówasa áí'maesa Érotimpa'a kuráawe.

8 Ayáátáaka'a Éroti Ísuntafesamo sun-áái iséna Ísumba awánaanana ímbo awánáúnda-kisau maína'a awánánae súwasa Ísumba Érotimpa'a kuwaná awánéna aamoí éna

9 fí'o-fi'on-tantaatafena áísai úwana Ísu iséna ímba aaimó súmba úwoi mérowasa

10 óraa'-amaan-kisau-waasiye áamáambo sun-kwáásiyé mésa Ísumbo simánkón-aai óraaka suwasá

11 Érotiye wení i-wáásiyé Ísumba símai sáwí'a uwánkesa karaánáá'a ankésa óraa'-waasiti unáankwátói uwánkesa áí'maesa Páíratimpa'a aneká kuráawe.

12 Ááéma Érotiye Páíratíye aaisambó siyááyamba pósarai minkánáá kawé'-úmai méroyasa Ísumba áí'maesa aneká Páíratimpa'a kuráawe.

Ísumba tufíyana puwínomo siyáin-aai.

Mátíyu 27:15-26, Mááka 15:6-15, Yóni 18:39-19:16

13 Kuwaná Páíratí óraa'-amaan-kisau-waasiye óraa'-waasiye úwoi-waasiye táántena

14 séna minkwáási kempá'á té'a sé'a waásiti imáyáa símai sáwí'a wéiye wésewe. Kentúranka'a áísai únana simánkáán-aaigoni áwáu ímba wéráisa'a awánáúmne.

15 Érotiye áísai úyamba minááígóní áwáu saafá uwááekai úyana ai'maráísasa áí'maesa kempá'á tiyáawe. Tufíyanamo puwínda-i'a ímba uráifo

16 i-wáási senasá áwiyonku'-násúwéwa'a faú'ankanaumne súwasa

17 Yúndaa-waasi tíyótaimo í-tánón-kánáá tóso úntemba moórá-waasi táántowana Páíratí minkwáási faú'ankowana miwifá'á kúwana Páíratí séna Ísumba faú'ankanae súwasa

18 seyaafá'-wáási óraaka sésa ímbanifo tufíyana puwínifo Párápásimba faú'ankao siyáawe.

19 Ááéma tuwímbai kámáni-waasiye tíyómba moóráwigon-awí'a Párápási moóráwigomba

tufúwana puwúwasa ándáfa'a ánkarrowasa sésa
Párápásimba faú'anakaao suwaná

²⁰ Páirati Ísumba faú'ankanae-imayaa éna
simátimuwasanifo

²¹ óraaka'-oraaka sésa aaraa-táiyá'á tufíyana
puwíno suwaná

²² Páirati aneka'á séna nóra-sawira uráiyó.
Tufíyanamo puwínda-i'a ímba uráifo i-wáásí
senasá áwiyonku'-násúwéwa'a faú'ankanaumne
súwasa

²³ óraaka sésa aaraa-táiyá'á tufíyana puwíno
símae iyún-aaigo Páiratin-aaigomba iyáákowana

²⁴ Páirati miwí táái iséna ewé séna kemó sen-
tembá oro séna

²⁵ moóráwigomba faú'ankena kámáni-waasi
tíyómbo moóráwigomba tufuwúwana puwúwasa
ándáfa'o ánkarrowaimba táántowaimba Páirati
faú'ankena aaraa-táiyá'á tufíyana puwíniye-
imayaa untáféna Ísumba i-wáásí tímakaiye.

Ísumba aaraa-táiyá'ó tufúkáan-aaí.

Mátíyu 27:32-44, Máaka 15:21-32, Yóni 19:17-27

²⁶ Timúwasa i-wáásí Ísumbo áí'mae
kumbá moóráwigo Sáíríni-naopakewin-awí'a
Sáímoni Yérúsaremu-nao'-ampa'a túwasa i-
wáásí ta'ótoresá Ísumbo tufíyan-aaraa-tai
áúwaata'ankesa sésa Ísun-ánaaemba tiyó suwaná
miyá úwasa

²⁷ sáwífa'-waasi Ísumba arááiwa'mae
wéguwasa aaresómbá tirumbá uwánkesa imá
siyésa ifi'á támaesa arááiwa'mae kuwaná

28 Ísu waeréna séna Yérúsaremu-naopaken-inintono. Ímba kesífi'o tembá kentí iyámpóísafe'le kesáfé-ífi'á taaró.

29 Yérúsaremu-naopa'a sáwí-kanaamo tinda age-íniné ímbo iyámpóímo matinkésamo náámbo tímakaan-inine aamoí ésa iyámpóí-íyaimba pó'a inkaisé'a kónaumne sésa aamoí wéowe sénááwe.

30 Minkánáámó tinda kári'-omakowe óraa'-omakontafesawe sésa ááéma pukónáífo faiwí'mae kufaráátaao sénááwe.

31 Kemá aú-taiyaamba únda pósa sáwí'a wéuwasinkaafó kembiwí aáénkaen-taiyaamba ombá pósa óraa-sawí'a uwátinkanaawe Ísu siyáíye.

32 Ísu súwasa kae'-wáásí sáwí'o urááyan-kwaasiwara'a tí'maesa Ísunkwara'-úmai tínkamonaé sésa tí'maesa

33 mimbárágón-áwí'a a'nónayaantapa'emo supa'á kurésa Ísumba aaraa-táíyá'á tufusésa séfasefa'-arausampa'a kae'-wáásí aaraa-táíyá'á tufúsúmarowana

34 Ísu séna kesifóo maami owíní áwáu ímba awánaresa kembá sáwí'o uwásínkáámba ímba imáyáa e sáwí-meyamba ímbo tíminda sáwí-imayaa maitiyuwaaó súwasa i-wáásí sésa wení unáánkwtói maénae sésa ááfé tíyáananasa nááwamo íyáákaindawi máíniye sésa miyá uwasá

35 waásisomba káá'a karátuwesa mésa Yúndaa-óraa'-waasi karaánáá'a ankésa sésa fí'owi túwa'nai ena Maníkómó íyáfasinankaraiwaimo énamo éna wesáféna wenáú áwa'nai íniye suwasá

36 i-wáásíyé karaánáá'a ankésa ikamó fón-

domba maimaésa wempá'á tésa sésa naaó.

³⁷ Yúndaa-waasiti kawáágómó émo e

esáfé enáúma áwa'nai uwo suwasá

³⁸ ááéma aúfái agaimakésa sésa Yúndaa-waasiti
kawáágón-iyé sésa agaimái Ísun-a'nónká-táiyá'á
mósá makáawe.

³⁹ Mósá márówana sáwí'o uyan-kwáásímó
tufúsúmaroyan-kwaasigorai moóráwigo
Ísumba karaánáá'a ankéna séna Maníkómó
iyáfasinankaraiwaimo émo e enáú áwa'nai e
kenkáíwára'á súwa'nai uwo súwana

⁴⁰ moóráwigo

séna ímba miyá siyó. Maníkón-áároimo
inkaiséra

miyá ímba sésino. Wembó sáwí-meyambo
áméntemba kenkáíwára'á miyá wéowe.

⁴¹ Wemá ímba sáwí'o uráiwaimba sáwí-
meyamba wéamefo kerái sáwí'o uráyawinkai
sáwí-meyamba uwásínkááwe séna

⁴² Ísuntafena séna Ísuwo ení waásimo kawáá
indará'á ken-ímáyááwára'á uwo súwana

⁴³ Ísu séna érai'a simáme sune. Káfé'a kesé'a
kawe'-mápá'á iméínone Ísu siyáiyé.

Ísumo pukáin-aaí.

Mátíyu 27:45-56, Máaka 15:33-41, Yóni 19:28-30

⁴⁴ Súwana wááwái seyaafá'-áémpá'á túnkwéna
aafáúmó taenónka'a túnkúmba

⁴⁵ óraa'-amaan-daumpa'a ampanta-óntámó
úmakomba tafaáténa kaesé uwágúwana póna
Maníkómpá'ó iyíyan-amba wi'marówana

46 Ísu óraaka séna kesifóo kesimambá
enayáámpimba to'maráúmne simásuwena
puwúwana

47 i-wáásítí kawáágó Ísumo puwúmba awánéna
Maníkón-áwí'a mósá maréna séna érai'a arupíse-
waasin-iyé súwasa

48 sáwífa'-waasi koawánanaumne sésa
túwaandu urón-kwaasi Ísumo puwúmba awánéna
tirunkó umbaí tówasa miwítí naaópa'a wété
uwasá

49 Ísuwe'o nún-kwaasiye Káríri-aemapakemba
Ísumba arááiwa'maesa Yérúsaremufa'o tiyón-
inine nénka'a tamésa seyaafá-tántáá'á
awánaraawe.

Ísumbo utaráan-aai.

Mátíyu 27:57-61, Máaka 15:42-47, Yóni 19:38-42

50-51 Awánowana moóráwigon-awi'a Yósepi
Yúndiyaa-marafa'a Árimátíyaa-naopakewi kawé'-
wáásí arupíse úmáimo mérówi Maníkó wení
waási kawááníníye séna amu'maréna póna
Ísumbo tufuwónae sun-kwáásí tááisafena ímba
ewé siyáíwai wemá

52 Páíratimpa'a téna Ísun-áúma utánáifo simiyó
súwana ewé súwana

53 Ísun-áúma aaraa-táíyákémbá tamaimái aú-
ampantafimba asááúmaena maimaéna waásimo
aúsámakon-ontan-aifimba mámarena waási ímbo
makón-aifimba mámarena

54 tómbó fáká'máimo to'mayaa un-kánáá
Yúndaa-waasi saagon-kánáá kárika'a tíne
úntafesa Ísumba utámarowasa

⁵⁵ Kárírifakembo Ísumbo arááiwa'mae tiyón-inimba Yósepimba arááiwa'mae tésa Ísumbo utámárómbe taawánésa

⁵⁶ tauwerésa áúra'a máa'ankanae sésa asaa-wiyúm-básáwembá to'mayaa unká'á saagon-kánáa túwana áamáambo sunten-úmai úwoi méraawe.

24

Ísu pukáimpinkembo íyáfasinkain-aai.

Mátíyu 28:1-10, Máaka 16:1-8, Yóni 20:1-10

¹ Saagon-kánáa úwoi mérowana tai'ówasa aafáúmó íyáúsunka'a áúra'a máa'ankanae sésa asaa-wiyúm-básáwembá to'mayaa úmakombasawemba maimaésa Ísumbo utámaropa'a wésa

² awánomba óraa'-ontamba óikakemba é'a fawátukowasa awánésa

³ minóntán-aifa'o íyúmba Fasi'aénkó Ísun-áúma ímba wérowasa awánésa

⁴ óraa'-imayaa ésa awánomba kae'-wáásíyái tугáyáagayaamo ún-unankwatoi urésarai ewaa'á méroyasa tuwánésa

⁵⁻⁶ táátafesa ésa kífaiyowasarai sésarai púwísa'o máánkaraan-ontan-aifimba ímba méraifo íyáfasinena kóuraifo ímba maampimbá ayaafái oro. Wemá Kárírif'a úwoimo méronka'a simátímakain-aai imáyáan-oro.

⁷ Maará siyáíye. Kembá waási úrankomba sáwí-waasi timíyasa sínkamiya'a puwé'a kaumbo-kánáa maisuwé'a íyáfasinanaumne siyáíye suyasá

⁸ isésa simátímakain-aai tááka'a marésa

⁹ minóntán-aima tuwésa wésa Ísuni kísau-waasi sísamaifakemba moóra kumbaimái-waasiye fí'on-kwaasiye mináái kosimátimesa

¹⁰ minínimbá moóra Mágátáraa-naopaken-ininkon-awi'a Máriyaa úwana moóra araámáó Yémisin-anówa úwana moóra Yóána úwasa miwísé'o méron-inimba Ísuni aantá-waasi mináái kosimátimúwasa

¹¹ isésa sésa úwoi karo'-áái sewé simásuwesa úwoi mérowananifo

¹² Pítáa íyáfasinena awaantanténa utámakon-ontan-aifimba kogífaena awánómba ampantasámbó kára'umae máutamankon-ampanta aantemba wérowana awánéna kouweréna mindásafena óraa'-imayaa uráiyé.

*Éméyási-nao'-ampa'a Ísumbo awánaraayan-
aai.*

Mááka 16:12-13

¹³ Minkánáa Ísuni waásifinkemba kae'nárai Éméyási-naopa'a kóyae siyááye. Mindáópa Yérúsaremufa'a ayáátáákakaamba wérowasarai Éméyási-naopa'a kóyae sésarai Yérúsaremufa'a tuwésarai aampa'á wéwesarai

¹⁴ Ísumbo éwiyon-aai símaesarai wéguyana

¹⁵ Ísu ewaa'á téna minkáé'náraise'a kúwasarai

¹⁶ awánoyana Maníkó túramba kumeu'á uwátinkowasarai ímba awíyéraaseraamba uyaná

¹⁷ Ísu séna nóin-aaiya aampa'á símae wégoyo súwasarai minká'á komésarai tirunkó sáwí'a úwasarai

¹⁸ moóráwigon-awi'a Kíríyópási séna káfé-kanaa Yérúsaremu-naopa'a tóso ésa paápé uráin-

tantaa'a awánaraafo eyáá ína awánaraano áísai ena súwana

¹⁹ Ísu séna nóina'iyó súwasarai mindárai sésarai Ísu Násaretifakewintafekai súye. Maníkón-aai siyáiwai Maníkón-aúranka'a fasi'aén-kísáú maéna fasi'aén-áái simásímísata ísaraumne.

²⁰ Kentáásí

óraa'-waasiye óraa'-amaan-kisau-waasiye Ísumba tufuwíyanesa Rómu-kamani-waasigomba áméwana ewé sisasá aaraa-táíyá'á tufúwówana pukáíye.

²¹ Kesáá Ísareri-waasisa séta kentáásí kawáá-í'á éna Rómu-kamani-waasi íyáákainiye siyáundasa tufúwówana pukáíye. Moórá-aaiwara'a wéraiye. Tufúwówana pukáimba kaumbo-kánáá maisukáíye.

²² Tuwímbai-inimbo simásímén-aaisa sáátafeta úne. Káfé'-aafayaara'a ááéma utaráapa'o kombá

²³ wenáú ímba wéraisasa koawánésa kouweré tésa sésa wíyómpakendarai tuwánáúnasaraí sésarai pukáimpinkemba íyáfasinkaiye séye tase-watá

²⁴ kentááfínkémbá tuwímbai utámakaapa koawánaawana minínímbó sentembá miyá éna ímba wéraisasa awánaawe suyaná

²⁵ Ísu séna sáwí-imayaawara'a óye. Naaófá'á Maníkón-aaimo simátímakaawi agaimarésa siyáan-aaisafekai ímba ááéma érai'e séye.

²⁶ Maníkó íyáfasinankaraiwaimba áí'o índá-i'á uwánkaiyambanifo sámó kain-áémpá'á iméiniye miyám-biyan-aai Maníkó siyáíye.

²⁷ Maníkón-aai aúfáífinkemba wentáfésa siyáan-aaigoni áwáu simátímakaiye. Mináái

Mósese agaimaréna siyáin-aaiwara minkákémbá Maníkón-aaimo siyón-kwaasi agaimaréna siyáan-aaiwara'a simátímakaiye.

²⁸ Simátimuwasarai kuyan-dáókoni ewaa'á kuyaná Ísu kóyáákowasarai

²⁹ mindárai ta'ótoresarai óraaka sésarai kume-upá nó'waamban-ifo kesékai méraao suyaná mindáraise'a naaúmpa'a iména

³⁰ tómbá náíyanesa uwaná tómbá maisoréna Maníkómpá súwi séna tafámbai timúwasarai

³¹ awánésarai Ísumba awíyéraase uyaná áwiyokuwasarai

³² sésarai aampa'ó túyanamo Maníkón-aai aúfáífinkemba simásímisanarai sirunkó óraa'-aamoin-iyé siyááye.

³³ Mináái simásuwasarai íyáfasinesarai kouwerésarai Yérúsaremu-naopa'o tuyambá Ísuni kísau-waasi sísamaifakemba moórá kumbaimái-waasiye fí'on-kwaasiye túwaandu urómba tuwánoyasa

³⁴ miwí sésa érai'a Fasi'aénkó pukáimpinkemba íyáfasinena Sáímonimpa'a paápé isaná awánaraiye suwasarái

³⁵ mindárai aampa'ó kuyan-áái simátimesarai sésarai tómbá tafámbai símísakai Fasi'aénkómbá awíyéraase uráuye siyááye.

Ísuni waási wembó awánaraan-aai.

Mátíyu 28:16-20, Máaka 16:14-18, Yóni 20:19-23

³⁶ Mináái suyaná Ísu paápé éna miwítí afu-fumpimbá ména aáno úmai méraaro súwasa

³⁷ inkaisésa waántá sewé sésa táátafesa uwaná

³⁸ Ísu séna ímba táá'a íno. Ímba kae'-ímáyáámó íyamba

³⁹ siyáánarumpin-afiye sísamaifin-afiye awáné'a kentáfé'a wén-iyé seró. Waántá-waasi ama'wára ayáántánkwara'a ímba wéraifo kembá úwoi wéraifo suwáné'a sine'á ta'ótóráaro

⁴⁰ Ísu simásuwena ayáánarumpin-afiye aísamaifin-afiye aráátimuwasa

⁴¹ óraa'-aamoi ésa táátafesa ésa óraa'-imayaa uwaná waántán-iyé sefó séna Ísu náíyan-tomba makáao tisai ena súwasa

⁴² agaimakóm-bofaa'a ámúwana

⁴³ maimái túranka'a naráíye.

⁴⁴ Násuwena simátimena séna kesé'o úwoimo maéwándara'a maará siyáumne. Kentáféna Mósesé agaimaréna siyáin-aaiye Maníkón-aaimo siyón-kwaasi agaimaréna siyáan-aaiye imá agaimaréna siyáan-aaiye érai'a paápé íníye simátimakaumne.

⁴⁵ Maníkón-aai aúfáífinkemba kawé'-úwaimo isáiyantafena miwítí imáyáa kawé'á uwátínkaraiye.

⁴⁶ Maníkón-aai aúfáífimba agaimaréna séna Maníkómó íyáfasinankaraiwaimba áí'o índa-i'a uwánkaiyana puwíndanifo kaumbo-kánáa maisuwéna íyáfasinainasa

⁴⁷ wení fasi'aénkwará'á mésa aifa'á Yérúsaremu-naopa'a simátimesa minkákémbá fi'o-fi'om-barafaken-kwaasi móšimatim-besimatin-esa sésa kentí sáwí-imayaa tuwé'a Maníkómpá tíyana kentí sáwí-imayaa maitiyuwáíníye agaimaréna siyáíye.

⁴⁸ Awánaan-aai simátíma'mae koró.

⁴⁹ Kesifo óraaka'a séna tíméndawimba
ai'máraánana kembiwísé'a kumbéíniye.
Yérúsaremu-naopa'a méraiya kempímbá
kumbéna wíyómpake-fasi'aemba timína'a
awánaan-aai simátíma'mae koró Ísu siyáíye.

Maníkó Ísumba aiyówanamo iyáin-aai.

Mááka 16:19-20, Aantá-waasi 1:9-12

⁵⁰ Simásuwena Ísu tí'maena Yérúsaremufa'a
tuwéna Pétáni-nao'-ewaa'a koména ayáántamba
aasumí'a uwátínkaraiye.

⁵¹ Uwátinkowana Maníkó aiyówana wíyómpa'a
iyúwasa

⁵² Ísun-imayaa ésa áwí'a mósá marésa tirunkó
óraa'-aamoi úwasa kouwerésa Yérúsaremu-
naopa'a tésa

⁵³ aasiyaasi-kánáá óraa'-amaan-daumpa'a
iyésa Maníkón-áwí'a mósá makáawe.

Rúku kemó súnda-aai taí'áiye.

Aú-aaí símai kááísamakain-aaí
The New Testament in the Awiyaana language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Awiyaana

copyright © 1984 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Awiyaana

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-08-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

0dda5aa4-c019-59cf-b9ee-e1fd4762d49c